

Handelingen

6-7-8

VLAAMSE RAAD

ZITTING
1983-1984

Vergaderingen van januari 1984

DRINGENDE EN MONDELINGE VRAGEN
VREEMDELINGENBELEID
VOORLOPIGE KREDIETEN 1984
EINDREGELING BEGROTING CULTURELE ZAKEN 1979
INTERPELLATIES
SAMENSTELLING COMMISSIES
BURGEMEESTER VOEREN
ROUWHULDE
GRONDWATERBEHEER

Inhoud

Nr. 6 12 januari 1984
Morgenvergadering

Berichten van verhindering, blz. 137

Begrotingen

Indiening en verwijzing, blz. 137

Begrotingsstuk

Indiening en verwijzing, blz. 137

Ontwerp van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 137

Voorstellen van decreet

Indiening en verwijzing, blz. 137
Intrekking, blz. 138

Voorstel van resolutie

Indiening en verwijzing, blz. 138

Verslagen

Indiening, blz. 138

Beleidsnota

Indiening en verwijzing, blz. 138

Advies van de Raad van State

Indiening en verwijzing, blz. 138

Adviezen van het Overlegcomité Regering-Executieven

Indiening en verwijzing, blz. 139

Jaarverslag

Indiening, blz. 139

Beraadslaging van de Vlaamse Executieve

Indiening, blz. 139

Interpellatie (R.v.O. art. 67)

Indiening, blz. 139

Schriftelijke vragen (R.v.O. art. 65)

Indiening, blz. 139

Dringende vraag (R.v.O. art. 66,5)

Dringende vraag van de heer D. Vervaeke tot de heer M. Galle, Gemeenschapsminister van binnenlandse aangelegenheden, over de uitvoering van de resolutie van 16 november 1982 betreffende de benoeming van de burgemeester van de gemeente Voeren en van de andere burgemeesters in Vlaamse gemeenten met faciliteiten, blz. 139

Vragen (R.v.O. art. 66)

Vraag van de heer F. Geyselings tot de heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, over de verhoging van het aankoopbudget voor natuur- en groengebieden, blz. 140

Vraag van de heer F. Geyselings tot de heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, over het proefakkoord inzake weekendhuisjes, blz. 141

Vraag van de heer J. Belmans tot de heer H. Schiltz, Gemeenschapsminister van financiën en begroting, over de gewestwaar-

borg inzake het investeringsdossier Daf-Oevel, blz. 142

Vraag van de heer F. Geyselings tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over de vuilverwerkingsproblematiek in de streek van Lier, blz. 144

Motie van orde

Voorstel tot spoedbehandeling, blz. 145
Spreker : de heer L. Dierickx

Ontwerp van decreet waarbij voorlopige kredieten worden geopend die in mindering komen van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984

- 12-A (1983-1984) - Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking, blz. 145

Sprekers : de heren J. Van Elewycck, H. Schiltz, Gemeenschapsminister van financiën en begroting, de heer P. Van Grembergen

Artikelsgewijze bespreking, blz. 148

Sprekers : de heren J. Van Elewycck, H. Schiltz, Gemeenschapsminister van financiën en begroting

Ontwerp van decreet houdende eindregeling van de begroting van de culturele zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap voor het begrotingsjaar 1979

- 16-A (1983-1984) - Nrs. 1 en 2
- 18-A (1982-1983) - Nr. 1 (Rapport van het Rekenhof)

Algemene bespreking, blz. 150

Artikelsgewijze bespreking, blz. 150

Interpellaties (R.v.O. art. 67)

Interpellatie van de heer O. Meyntjens tot de heer G. Geens, Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van economie en werkgelegenheid, over de gevolgde procedure in verband met het koninklijk besluit van 19 augustus 1983 tot regeling van de organisatie en de werking van het in de Nationale Kas voor Beroepskrediet opgericht Participatiefonds, blz. 153

Regeling van de werkzaamheden, blz. 157

Interpellaties (R.v.O. art. 67) (Voortzetting)

Interpellatie van de heer J. Van Elewycck tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de houding van de Minister in het conflict tussen de administrateur-generaal en de journalisten van de BRT, blz. 157

Sprekers : de heren J. Van Elewycck, G. Verhaegen, A. De Beul, K. Poma, Vice-voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur

Samenstelling van commissies

Wijzigingen onder de vaste en plaatsvervangende leden, blz. 168.

Regeling van de werkzaamheden, blz. 168

Bijlage

Begrotingstabellen, blz. 171

Nr. 7 12 januari 1984
Middagvergadering

Berichten van verhindering, blz. 181

Voorstel van resolutie

Indiening, blz. 181

Motie van orde

Voorstel tot spoedbehandeling, blz. 181
Sprekers : de heren P. Van Grembergen, G. Verhaegen

Interpellaties (R.v.O. art. 67) (Voortzetting)

Interpellatie van de heer P. Peeters tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over de stortplaatsproblemen in de Rupelstreek en de gevolgen ervan voor grotere gemeenten uit de provincie Antwerpen en grotere bedrijven uit de provincies Antwerpen en Brabant

Interpellatie van de heer F. Vanderborght tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over de situaties die voortspruiten uit de besluiten getroffen naar aanleiding van de weigering voor het storten van afval of het exploiteren van stortplaatsen in het Vlaamse Gewest, met de weerslag daarvan in de provincie Antwerpen, inzonderheid in de Rupelstreek

Interpellatie van mevrouw L. Detiège tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over de recente beslissing tot sluiting van de storten in de Rupelstreek, blz. 182
Spreker : de heer F. Vanderborght

Regeling van de werkzaamheden, blz. 185

Voorstel van resolutie van de heer L. Dierickx c.s. betreffende het vreemdelingenbeleid

- 229 (1983-1984) - Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling, blz. 185
Spreker : de heer L. Dierickx

Voorstel tot het verlenen van voorrang in commissie, blz. 185

Sprekers : de heren L. Dierickx, G. Verhaegen

Voorstel van resolutie van de heer P. Van Grembergen c.s. betreffende de onwaardig-

ge houding van de burgemeester van Voeren ten opzichte van Vlaamse kinderen met als logisch gevolg de ontzetting van de burgemeester uit zijn ambt
- 233 (1983-1984) - Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling, blz. 186
Sprekers : de heren J. Van Elewycq, P. Van Grembergen, G. Verhaegen, L. De Grève, V. Anciaux, mevrouw M. Van Puymbroeck

Voorstel tot het verlenen van voorrang in commissie, blz. 189
Sprekers : de heren P. Van Grembergen, P. Tant

Ontwerp van decreet waarbij voorlopige kredieten worden geopend die in mindering komen van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984
- 12-A (1983-1984) - Nrs. 1 en 2

Aangehouden stemming, blz. 189
Spreker : de heer J. Van Elewycq

Hoofdelijke stemming, blz. 190
Sprekers : de heren J. Van Elewycq, P. Van Grembergen

Ontwerp van decreet houdende eindregeling van de begroting van de culturele zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap voor het begrotingsjaar 1979
- 16-A (1983-1984) - Nrs. 1 en 2
- 18-A (1982-1983) - Nr. 1 (Rapport van het Rekenhof)

Hoofdelijke stemming, blz. 192

Interpellaties (R.v.O. art. 67) (Voortzetting)

Interpellatie van de heer P. Peeters tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over de stortplaatsproblemen in de Rupelstreek en de gevolgen ervan voor grotere gemeenten uit de provincie Antwerpen en grotere bedrijven uit de provincies Antwerpen en Brabant

Interpellatie van de heer F. Vanderborgh tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over de situaties die voortspruiten uit de besluiten getroffen naar aanleiding van de weigering voor het storten van afval of het exploiteren van stortplaatsen in het Vlaamse Gewest, met de weerslag daarvan in de provincie Antwerpen, inzonderheid in de Rupelstreek

Interpellatie van mevrouw L. Detiège tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over de recente beslissing tot sluiting van de storten in de Rupelstreek
(Voortzetting), blz. 193

Sprekers : de heer P. Peeters, mevrouw L. Detiège, de heren, E. De Groot, F. Geyselings, J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, F. Vanderborgh

Interpellatie van de heer L. Vanvelthoven

tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over de voortdurende stankoverlast te Lommel en de werking van de plaatselijke waterzuiveringsinstallatie, blz. 206
Sprekers : de heren L. Vanvelthoven, J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs

Interpellatie van de heer J. De Mol tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de beleidsopties en de beleidsuitwerking ten aanzien van de bescherming van landschappen, blz. 212

Sprekers : de heren J. De Mol, F. Geyselings, K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur

Regeling van de werkzaamheden, blz. 218

Nr. 8

24 januari 1984

Berichten van verhindering, blz. 219

Ontwerp van decreet
Indiening en verwijzing, blz. 219

Verslag
Indiening, blz. 219

Advies van de Raad van State
Indiening en verwijzing, blz. 219

Opmerking van het Rekenhof
Indiening, blz. 219

Interpellatie (R.v.O. art. 67)
Indiening, blz. 219

Schriftelijkevragen (R.v.O. art. 65)
Indiening, blz. 219

Rouwhulde, blz. 220

Dringende vraag (R.v.O. art. 66,5)

Dringende vraag van de heer D. Vervae tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de oprichting van Franstalige kleuterklassen in Overijse, blz. 220

Vragen (R.v.O. art. 66)

Vraag van de heer P. Van Grembergen tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de wijze waarop het buitenland wordt geïnformeerd omtrent de toestand in ons land en meer bepaald de Voerproblematiek, blz. 221

Vraag van de heer W. Kuijpers tot de heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting

en natuurbehoud, over de natuurschending op de Haksberg te Tielt-Winge, blz. 222

Vraag van de heer G. Temmerman tot de heer M. Galle, Gemeenschapsminister van binnenlandse aangelegenheden, over het doorfactureren van de forfaitaire vergoeding voor auteursrecht naar de abonnees van de teledistributiemaatschappijen toe, blz. 222

Ontwerp van decreet houdende maatregelen inzake het grondwaterbeheer
- 224 (1983-1984) - Nrs. 1 tot 4

Algemene bespreking, blz. 223
Sprekers : de heren A. Van Nevel, verslaggever, P. Matthys, E. Desutter, F. Geyselings, R. Peeters, J. Somers, J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs

Artikelsgewijze bespreking, blz. 234
Sprekers : de heren P. Matthys, J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, H. Suykerbuyk

Hoofdelijke stemming, blz. 241
Spreker : de heer J. De Mol

Interpellaties (R.v.O. art. 67)

Interpellatie van de heer F. Geyselings tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over de alarmerende loodneerslag te Hoboken

Interpellatie van mevrouw L. Detiège tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over de loodneerslag te Hoboken, blz. 242

Sprekers : de heer F. Geyselings, mevrouw L. Detiège, de heren O. Meyn-tjens, J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs

Interpellatie van de heer O. Van Ooteghem tot de heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, over het besluit van 13 juli 1983 van de Vlaamse Executieve tot wijziging van het koninklijk besluit van 16 december 1971 tot bepaling van de werken en handelingen die vrijgesteld zijn ofwel van de bemoeiing van de architecten, ofwel van de bouwvergunning, ofwel van het eensluidend advies van de gemachtigde ambtenaar, blz. 252

Sprekers : de heren O. Van Ooteghem, J. De Mol, P. Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud

Indiening van moties, blz. 257

Regeling van de werkzaamheden, blz. 257

VOORZITTER : de heer J. Pede

– *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*

– *De vergadering wordt geopend om 14 uur.*

De Voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

A. Bogaerts, G. Cardoen, J. Desseyn, J. Gabriels, A. Laridon, G. Sprockeels, J. Valkeniers, E. Vandersmissen, M. Van Herreweghe ; gezondheidsredenen.

F. Swaelen ; buitenslands.

N. De Batselier, A. Steverlynck, L. Vanvelthoven, F. Willockx, J. Wyninckx ; ambtsverplichtingen.

M. Capoen, J. De Seranno ; familie-verplichtingen.

ONTWERP VAN DECREET

Indiening en verwijzing

De Voorzitter : Het volgende ontwerp van decreet werd ingediend :

- Ontwerp van decreet houdende oprichting van de instelling Kind en gezin – 234 (1983-1984) – Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor bij stand aan personen.

VERSLAG

Indiening

De Voorzitter : Het volgende verslag werd ingediend :

- door de heer F. Vermeiren namens de Commissie voor financiën en begroting over het ontwerp van decreet houdende de **middelebegroting** van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1984 – 6 (1983-1984) – Nr. 2.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

Indiening en verwijzing

De Voorzitter : Het volgende advies van de Raad van State werd ingediend :

- Advies van de Raad van State over het voorstel van decreet van de heer L. Dhoore c.s. houdende invoering van een nieuwe arbeidsorganisatie – 203 (1983-1984) – Nr. 2.
Verwezen naar de Commissie voor economisch, tewerkstellings- en energiebeleid.

OPMERKING VAN HET REKENHOF

Indiening

De Voorzitter : De volgende opmerking van het Rekenhof werd ingediend :

- Opmerking van het Rekenhof betreffende begrotingsberaadslaging nr. VE-K43 van de Vlaamse Executieve.

INTERPELLATIE (R.v.O. art. 67)

Indiening

De Voorzitter : De volgende interpellatie werd ingediend :

- door de heer J. Gabriels tot de heer P. Akkermans, **Gemeenschapsminister** van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, over de aanleg van de Noord-Zuidverbinding A-24.

SCHRIFTELIJKE VRAGEN (R.v.O. art. 65)

Indiening

De Voorzitter : Schriftelijke vragen werden ingediend door :

- de heren E. Bockstal, P. Breyne, J. Caudron, N. De Batselier, A. De Beul, C. De Clercq, mevrouw J. De Loore-Raeymaekers, de heren J.

Voorzitter

De Mol, J. Dupré, L. Kelchtermans, T. Kelchtermans, C. Marchand, mevrouw M. Smet, de heer J. Somers, mevrouw M. Tyberghien-Vandenbussche, de heren J. Valkeniers, J. Van Elewyck, P. Van Grembergen, R. Vannieuwenhuyze, L. Vanvelthoven, D. Vervaeet.

ROUWHULDE

De Voorzitter : Dames en heren, de jongste dagen werden wij diep getroffen door het schielijk heengaan van Volksvertegenwoordigers Hubert Rubens en Marc Bourry, leden van deze Raad.

Namens u allen heb ik mijn rouwbeklag aan de beproefde families betuigd. Beiden zullen ons bijblijven als minzame en aan hun taak verknochte collega's, bescheiden en toch groots in hun toewijding.

Ik moge u bij de aanvang van deze vergadering dan ook enige ogenblikken ingetogenheid vragen te hunner nagedachtenis.

De heer Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, heeft het woord.

Minister K. Poma : Mijnheer de Voorzitter, in verband met de rouwhulde sluit de Vlaamse Executieve zich aan bij de woorden die u hebt uitgesproken.

(De staande vergadering neemt één minuut stilte in acht)

DRINGENDE VRAAG (R.v.O. art. 66, 5)

Dringende vraag van de heer D. Vervaeet tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de oprichting van Franstalige kleuterklassen in Overijse

De Voorzitter : Aan de orde is de dringende vraag van de heer Vervaeet tot de heer Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de oprichting van Franstalige kleuterklassen in Overijse.

De heer Vervaeet heeft het woord.

De heer D. Vervaeet (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, dames en heren, de burgemeester van Sint-Lambrechts-Woluwe, Etterbeek en Oudergem plannen de oprichting van een Franstalige kleuterschool in de eentalige Vlaamse gemeente Overijse.

Deze kleuterschool zou afhangen van een Franstalige hoofdschool in de Brusselse agglomeratie.

De drie FDF-burgemeesters hebben de Franse Gemeenschapsregering verzocht deze Franstalige kleuterklassen in Vlaanderen te financieren. Zij beroepen zich daarvoor op het fameuze decreet-Lagasse van 2 december 1982.

Het is duidelijk dat dit decreet ongrondwettelijk is en in strijd met de wettelijke bepalingen van augustus 1980. Ook de Raad van State oordeelde in dezelfde zin.

De Vlaamse regering heeft destijds gereageerd tegen het voornoemde voorstel van decreet. Zij heeft echter niet kunnen verhinderen dat het decreet in de Franse Gemeenschapsraad werd aangenomen en in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd.

De Vlaamse regering is nu van plan domeinen waar Franstalige scholen in Vlaanderen zouden worden ingeplant, te onteigenen.

Vier vragen wil ik daaromtrent stellen.

1. In welke gemeenten liggen de betrokken domeinen en hoe groot zijn ze ?

2. Welke precieze procedure wordt er gevolgd bij deze onteigeningen ?

3. Is deze procedure reeds ingezet en in welke fase van uitvoering bevindt ze zich ?

4. Welke kredieten zijn er voor deze onteigeningen uitgetrokken en op welke begrotingspost bevinden ze zich ?

De Voorzitter : Minister Poma heeft het woord.

Minister K. Poma (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, mij werden vier vragen gesteld. Ik zal dus op de vier vragen afzonderlijk antwoorden.

1. Wat deze problematiek betreft heeft de Vlaamse Executieve op 16 november 1983 opdracht gegeven aan de Gemeenschapsminister van Cultuur om te Overijse de domeinen waarop de FDF-burgemeesters van St.-Lambrechts-Woluwe, Etterbeek en Oudergem gezamenlijk één Franstalige kleuterschool wensen op te richten, te onteigenen.

De domeinen waarover het gaat zijn :

a. een speelplein en vakantiehuis gelegen in een landschappelijk waardevol agrarisch gebied, groot : 3ha.18a.82ca en eigendom van de gemeente Etterbeek. Dit wordt thans onder meer gebruikt als vakantie-speelplein ;

b. een administratief gebouw en scholengebouw met zwembad, turnzaal, twee klaslokalen, basketbalterrein, refter en park, gelegen in een natuurgebied, groot : 3ha.1a.82ca, en eigendom van de gemeente St.-Lambrechts-Woluwe. Het complex wordt thans gebruikt als vakantieschool.

2. Wat de procedure betreft, kan ik meedelen dat de onteigening ten algemene nutte via een besluit van de Vlaamse Executieve zal geschieden overeenkomstig de bepalingen van artikel 5 van de wet van 26 juli 1962, gewijzigd bij wet van 7 juli 1978, betreffende de rechtspleging bij dringende omstandigheden inzake onteigeningen ten algemene nutte. Deze procedure is reeds ingezet.

3. Aan mijn administratie werd immers op 18 november 1983, dit is 2 dagen na de beslissing van de Vlaamse Executieve, opdracht gegeven over te gaan tot de onteigeningsprocedure van de bewuste domeinen. Op 18 november 1983 werd het Aankoopcomi-

VU-Volksvertegenwoordiger W. Kuijpers, die Minister P. Akkermans (CVP) onder-voeg over mogelijke natuurschending door Gauloises-Yamaha-Motoland op de Haksberg te Tielt- Winge, onderhoudt zich even met zijn fractiegenoot F. Van Steenkiste

té verzocht een schattingsverslag ter zake op te maken ; verslag dat op 27 december 1983 voorgelegd werd. De schatting bedraagt 88 miljoen.

Op 16 december 1983 werd dan opdracht gegeven aan een landmeter tot het opmaken van een onteigeningsplan. Er wordt aangedrongen op een spoedige uitvoering.

4. Wat de laatste vraag ten slotte betreft, moet ik melden dat de uitgaven in verband met onteigeningen ten laste kunnen komen van de sectie Toerisme.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

VRAGEN (R.v.O. art. 66)

Vraag van de heer P. Van Grembergen

tot de heer K. Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de wijze waarop het buitenland wordt geïnformeerd omtrent de toestand in ons land en meer bepaald de Voerproblematiek

De Voorzitter : Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Van Grembergen tot de heer Poma, Vice-Voorzitter van de Vlaamse Executieve, Gemeenschapsminister van cultuur, over de wijze waarop het buitenland wordt geïnformeerd omtrent de toestand in ons land en meer bepaald de Voerproblematiek.

De heer Van Grembergen heeft het woord.

De heer P. Van Grembergen (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, geachte collega's, ik verneem dat door de Duitse uitgeverij Klett Verlag, Stuttgart, een schoolboek voor onderwijs van het Frans als vreemde taal wordt verspreid onder de titel „Le français et la francopho-

nie : problèmes d'aujourd'hui. Dit boekje bevat een stuk „La poudrière des Fourons”.

In de „Sleutel” van de „Problèmes d'aujourd'hui” staat nu dat de oorzaak van het Voerprobleem het feit is dat de Voer, gelegen in de francofone provincie Luik, door het Vlaamse Limburg bestuurd wordt. Dan wordt de problematiek toegelicht door het incident rond Grosjean, die op zo'n vijftig Vlamingen geschoten had, voor zijn café. De Waalse militanten, aldus de tekst, zijn echter tegen geweld ; ze zijn voor een politieke oplossing van het probleem. De auteur schijnt nochtans meer sympathie te hebben voor een voorzitter van de Waalse beweging dan voor de Vlaamse militant.

De auteur stelt de eerste als een kalm en redelijk man voor, de tweede als weinig toegankelijk voor redelijke argumenten. De naam van de Vlaamse militant wordt overigens fout gespeld en ziet er meer Duits uit.

In dit stukje representeert een zekere Happart, met zijn argumenten, de Waalse boer. Deze argumenten worden kernachtig geformuleerd, zoals op pagina 19 : „Les Fouronais revendiquent, en tant que francophones, le droit de vivre, de parler, d'apprendre et de prier en français”. Dit hoofdstukje over België werd, zoals zoveel andere hoofdstukken over dit land, blijkbaar zonder medewerking van Duitse neerlandici of andere kenners van de toestanden bij ons geschreven. Weer werd er een kans gemist voor de opbouw van een correct België-beeld in een buitlands leerboek. Het boekje over het Frans en de francophonie moet helpen het belang van de Franse taal aan te tonen en dus ook het studievak Frans bij buitenlandse leerlingen te bevorderen.

Het is dus normaal ook Franstalig België erin voor te stellen. Zelfs van de 360.000 Luxemburgers uit het Groot-hertogdom worden er 330.000 als „francophones” vermeld. Maar moet er nu juist de Voer bij, en dan op zo'n manier ?

Eens te meer rijst hierbij de vraag op welke manier de Vlaamse Gemeenschap werk maakt van correcte informatie over de Belgische toestanden.

Van Grembergen

Meer bepaald zou ik van de Gemeenschapsminister willen vernemen of er naar aanleiding van de steeds opnieuw opduikende Voerproblemen door de Vlaamse Executieve, al dan niet via het Commissariaat-generaal voor de internationale culturele samenwerking, enig initiatief werd genomen ter informatie van het buitenland, dat via de media al te vaak een eenzijdig-Franstalige kijk op dit probleem voorgeschoteld krijgt.

De Voorzitter : Minister Poma heeft het woord.

Minister K. Poma (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, aansluitend bij de vraag van de geachte collega kan ik alleen meedelen dat, wat mijn bevoegdheden betreft binnen het kader van het buitenlands cultureel beleid, door het Commissariaat-generaal voor internationale culturele samenwerking geen enkel initiatief werd genomen in verband met informatie naar het buitenland toe met betrekking tot de Voerproblematiek. Daartegenover is er op een ander vlak door de Vlaamse Gemeenschap in het algemeen en door het Commissariaat-generaal voor toerisme in het bijzonder een inspanning geleverd om via subsidiëring een Vlaamstalige promotiecampagne te voeren ten voordele van het betrokken gebied.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag van de heer W. Kuijpers tot de heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, over de natuurschending op de Haksberg te Tielt-Winge

De Voorzitter : Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Kuijpers tot de heer Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, over de natuurschending op de Haksberg te Tielt-Winge.

De heer Kuijpers heeft het woord.

De heer W. Kuijpers (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, op de natuurwaardevolle Haksberg, een getuigeheuvel, in het midden van een bebost domein van ongeveer 16 hectare te Tielt-Winge, biedt Gauloises-Yamaha-Motoland een motowedrenterrein aan in een door het gewestplan aangeduid park- en bosgebied.

Graag vernam ik van de geachte Minister het volgende.

1. Welke maatregelen wil hij ter zake nemen ?

2. Gingen zijn diensten reeds ter plaatse ?

Zo ja :

a. vonden zij dan niet dat er natuurschendende overtredingen begaan werden ;

b. welke gevolgen werden er dan aan dit rapport gegeven ?

Zo neen :

a. waarom niet ;

b. wat denkt de Minister van bijgevoegd bewijsmateriaal ?

De Voorzitter : Minister Akkermans heeft het woord.

Minister P. Akkermans (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, dames en heren, reeds op zijn parlementaire vraag nr. 171 van 11 augustus 1983 had ik het geachte lid geantwoord dat het inrichten van motorcross-wedstrijden of het beoefenen van de motorsport geen werk of handeling is welk onder toepassing valt van de wet van 29 maart 1962 houdende organisatie van de stedenbouw en de ruimtelijke ordening.

Uit een verslag van de provinciale directie van de stedenbouw blijkt dat er geen bomen werden gekapt. Wel werden omgewaaide bomen verwijderd.

Voor zover blijkt uit de gegevens verstrekt door de provinciale directie werden geen werken of handelingen uitgevoerd die onder toepassing vallen van hogergenoemde wet op de stedenbouw en de ruimtelijke ordening.

Uit recente contactname met de provinciale directie van de stedenbouw blijkt dat geen nieuwe elementen in deze zaak bekend zijn.

De zaak is momenteel in behandeling op het hoofdbestuur. Zo uit dit onderzoek nieuwe elementen bekend worden, zal ik niet nalaten deze aan het geachte lid mede te delen.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag van de heer G. Temmerman tot de heer M. Galle, Gemeenschapsminister van binnenlandse aangelegenheden, over het doorfactureren van de forfaitaire vergoeding voor auteursrecht naar de abonnees van de teledistributiemaatschappijen toe

De Voorzitter : Aan de orde is de mondelinge vraag van de heer Temmerman tot de heer Galle, Gemeenschapsminister van binnenlandse aangelegenheden, over het doorfactureren van de forfaitaire vergoeding voor auteursrecht naar de abonnees van de teledistributiemaatschappijen toe.

De heer Temmerman heeft het woord.

De heer G. Temmerman (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, ingevolge een in de loop van het jaar 1983 tussen de teledistributiemaatschappijen enerzijds en de radio- en televisie-instituten van België, Nederland, Frankrijk, Groot-Brittannië, Duitse Bondsrepubliek en Luxemburg, de filmproducenten en de vereniging voor auteursrechten anderzijds gesloten akkoord, moeten de Belgische teledistributiemaatschappijen van 1 juli 1983 af een jaarlijkse forfaitaire vergoeding voor auteursrecht betalen van 405 frank + BTW. Dit als vergoeding voor het doorzenden van de zogenaamde vreemde programma's.

Naar verluidt, hebben de Minister van economische zaken en de Staatssecretaris voor PTT er hun akkoord mee be-

Temmerman

tuigd dat deze vergoeding dat deze vergoeding aan de abonnees wordt doorerekend.

Ingevolge een beslissing van Staatssecretaris D'Hondt-Van Opdenbosch mag de doorrekening gebeuren, met ingang van 1 november 1983, ten belope van 2/12 van 405 frank + BTW, zulks voor het werkingsjaar 1983.

Als gevolg daarvan hebben de meeste teledistributiemaatschappijen sedertdien aan hun abonnees facturen gezonden hetzij voor de 2/12 van de vergoeding 1983, hetzij voor het volle jaarbedrag voor de periode november 1983 – oktober 1984.

Ik meen evenwel te weten dat tarief-aanpassingen voor de teledistributie – en het gaat hier hoe dan ook om een tariefaanpassing – de goedkeuring van de Gemeenschapsminister van binnenlandse aangelegenheden moeten krijgen.

Het believe de geachte Minister mij te willen mededelen :

1. of dit inderdaad het geval is ;
2. zo ja, of hij het doorrekenen van voormelde vergoeding aan de abonnees heeft toegestaan ;
3. zo niet, welke maatregelen hij overweegt om de niet toegelaten facturering te doen ophouden.

De Voorzitter : De heer M. Galle, Gemeenschapsminister van binnenlandse aangelegenheden, heeft het woord.

Minister M. Galle (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, vooreerst wil ik er de aandacht van het geachte lid op vestigen dat alle onderhandelingen die hebben geleid tot het „akkoord” van 29 september met betrekking tot de auteursrechten, werden gevoerd zonder dat mijn kabinet noch mijn administratie die belast zijn met het toezicht op de intercommunale verenigingen, hiervan op de hoogte werden gebracht.

Wat de grond van de zaak betreft :

1. De doorrekening aan hun abonnees van de aan de verdelers voor TV-uitzendingen jaarlijks aangerekende ver-

goeding voor auteursrechten, 405 frank + BRT, verhoogt uiteraard de last van de abonnee en kan derhalve als een tariefverhoging worden aange-merkt. Deze tariefverhoging is inderdaad onderworpen aan de goedkeuring van de Gemeenschapsminister van binnenlandse aangelegenheden overeenkomstig artikel 7 van de wet van 1 maart 1922 wat de intercommunale betreft en aan de goedkeuring van de bestendige deputatie van de betrokken provincie, voor de volgens het besluit van de Regent van 18 juni 1946 ingestelde gemeentebedrijven.

2. De auteursrechten vormen voor de distributie-organisaties ongetwijfeld een verhoging van de kostprijs. Zelfs indien zij afzonderlijk worden aangerekend aan de abonnee, dan nog maken zij een integrerend bestanddeel uit van de globaal verschuldigde vergoeding. Zij kunnen niet worden beschouwd als een afzonderlijk element dat losstaat van de eigenlijke tariefstructuur. In die zin is een goedkeuring noodzakelijk.

3. Aan de betrokkenen zal gevraagd worden via een omzendbrief zo spoedig mogelijk de door hun bevoegde organisaties getroffen beslissingen om de auteursrechten aan de abonnee aan te rekenen, via de wettelijke procedure ter goedkeuring voor te leggen.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

ONTWERP VAN DECREET houdende maatregelen inzake het grondwaterbeheer – 224 (1983-1984) – Nrs. 1 tot 4

Algemene bespreking

De Voorzitter : Aan de orde is het ontwerp van decreet houdende maatregelen inzake het grondwaterbeheer.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Van Nevel, verslaggever, heeft het woord.

De heer A. Van Nevel, verslaggever (**op de tribune**) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, dames en heren, de Commissie voor leefmilieu en waterbeleid heeft gedurende 5 vergaderingen het ontwerp van decreet houdende maatregelen inzake het grondwaterbeheer besproken.

De commissieleden hebben het belang van dit ontwerp ingezien en hun volle aandacht aan verleend.

Getuige hiervan zijn de meer dan 40 amendementen die werden ingediend.

Dat de Gemeenschapsminister gevoelig was voor de argumentatie van de leden en samen met de leden naar de beste oplossing zocht, wordt bewezen door het feit dat meer dan de helft der ingediende amendementen werden aanvaard, dit wil zeggen na bespreking en eventueel wijziging door de meerderheid der commissieleden goedgekeurd in akkoord met de Minister.

Ongeveer een vierde der amendementen werden na bespreking ingetrokken, en een vierde werd niet aanvaard.

De taak van de verslaggever is hier zeer eenvoudig, hij kan zeer gemakkelijk de tolk zijn van de Commissie daar het ontwerp-decreet eenparig werd aangenomen, en daarenboven werden 31 van de 32 artikelen met eenparigheid goedgekeurd.

Grondwater is niet alleen de belangrijkste bron voor onze drinkwatervoorziening, ook heel wat industriële activiteit is er rechtstreeks afhankelijk van. In 1982 werden in Vlaanderen volgende hoeveelheden grondwater opgepompt : drinkwatermaatschappijen : 131.037.285 m³ ; industrie : 94.821.101 m³ ; diversen (onder andere bronbemaling) : 8.760.526 m³.

Reeds in 1946 werd de exploitatie van de grondwaterlagen door de wetgever gereguleerd, om uitputting ervan te voorkomen. Dit is gebeurd door de besluitwet van 18 december 1946 aangevuld door de wet van 9 juli 1976.

Anderzijds kan de grondwaterwinning ook negatieve gevolgen hebben

Van Nevel

voor bovengrondse eigendommen. Uitdroging van de bodem, met lagere opbrengst voor de landbouw, is in dit verband een bekend verschijnsel. Ook op dit terrein is de wetgever opgetreden, namelijk door de wet van 10 januari 1977 houdende regeling van de vergoeding voor schade veroorzaakt door het winnen en pompen van grondwater.

De kaderwet van 26 maart 1971 biedt de mogelijkheid om de kwaliteit van het grondwater te beschermen, met het oog op het gebruik ervan als drinkwater.

Ter uitvoering van deze kaderwet zijn evenwel nog geen uitvoeringsbesluiten uitgevaardigd, vooral omdat de afbakening van de beschermingszones, met de eventueel er bij horende schadevergoeding een moeilijke zaak is.

Met het voorliggende ontwerp van decreet wenst de Vlaamse Executieve de bestaande grondwaterwetgevingen : aan te passen aan de nieuwe staatsstructuren ; te harmoniseren vooral in het licht van de eigen Vlaamse administratie ; te actualiseren met het oog op specifieke behoeften in het Vlaamse Gewest.

Door de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, ressorteren deze materies nu onder de gewestelijke bevoegdheid.

De memorie van toelichting van deze bijzondere wet, vermeldt de besluitwet van 18 december 1946, en de wetten van respectievelijk 26 maart 1971, 9 juli 1976 en 10 juni 1977 als behorende tot de gewestelijke bevoegdheid.

Ook de Raad van State merkt in zijn advies op dat er inzake bevoegdheid geen problemen zijn en stelt in dat verband wat volgt.

„Ten aanzien van de bevoegdheid is er in het beginsel geen probleem. Waterproductie en watervoorziening zijn inderdaad aangelegenheden als bedoeld in artikel 107quater van de Grondwet, krachtens artikel 6, § 1, V, 1°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

Die bevoegdheid omvat onder meer aangelegenheden geregeld bij :

de wet van 10 januari 1977 houdende regeling van de schadeloosstelling voor schade veroorzaakt door het winnen en het pompen van grondwater ;

de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van het grondwater.

Het is begrijpelijk dat voornoemde wetten tot op zekere hoogte aangepast moeten worden aan de nieuwe geweststructuren, vooral nu de nieuwe Vlaamse administratie operationeel is.

Belangrijk in dit verband is vooral de oprichting van een Vlaams fonds, dat de taak van het nationale Voorschottenfonds zal en moet overnemen.

Tot op heden is dit Voorschottenfonds nog altijd operationeel zonder dat het Vlaamse Gewest hierbij betrokken is. Aan deze anomalie moet zo snel mogelijk een einde gesteld worden, wat kan door de oprichting van een eigen Vlaamse instelling.

Op nationaal vlak waren twee departementen betrokken bij het grondwaterbeheer.

De kwantitatieve bescherming van het grondwater en de regeling van de schadevergoeding behoorden tot de bevoegdheid van de Minister van Economische Zaken.

De kwalitatieve bescherming van het grondwater daarentegen was de zaak van de Minister van Volksgezondheid.

Het spreekt vanzelf dat deze situatie weinig bevorderlijk was voor een gecoördineerd en geïntegreerd grondwaterbeleid.

Met dit ontwerp van decreet heeft de Vlaamse Executieve nu doelbewust de eenheid van dit grondwaterbeleid willen onderstrepen. Alle grondwaternetten werden gegroepeerd, ten einde de harmonisatie van maatregelen en procedures mogelijk te maken.

Zo ligt het in de bedoeling van de Vlaamse Executieve de vergunningsaanvraag voor een belangrijke waterwinning, bestemd voor de drinkwater-

voorziening, kwantitatief aspect, te koppelen aan de procedure voorzien voor afbakening van de bijhorende beschermingszone, kwalitatief aspect. Dit kan op basis van dit ontwerp van decreet.

Uiteraard worden via dit ontwerp van decreet ook dezelfde toezichtsbepalingen en strafmaatregelen van kracht voor alle facetten van het grondwaterbeheer.

Hoewel de bepalingen van het ontwerp van decreet zo dicht mogelijk aansluiten bij de oorspronkelijke wetten, zijn er ook enkele wijzigingen en aanvullingen opgenomen.

Het oorspronkelijke ontwerp van decreet was trouwens beperkt tot de te wijzigen artikelen van de bestaande wetgeving.

In zijn advies heeft de Raad van State ter zake het volgende opgemerkt.

„Het is vanuit een oogpunt van wetgevingstechniek niet aan te bevelen, bij decreet, afzonderlijke artikelen van de vigerende wetgeving te vervangen. Het best ware de volledige materie te herwerken en de vroegere teksten, wat het Vlaamse Gewest betreft, uitdrukkelijk op te heffen.

Deze herwerking zou onder meer de herhaling van inleidende zinnen voor elk artikel overbodig maken. Tevens kan de leesbaarheid er gevoelig bij winnen.

Deze regeling dient in het decreet zelf te worden opgenomen. Dit is een reden te meer om, zoals in de hierbovenstaande algemene opmerking werd gesuggereerd, een geheel eigen regeling uit te werken.”

De Vlaamse Executieve heeft dit advies van de Raad van State opgevolgd en alle bepalingen in hun geheel overgenomen.

De bestaande wetgeving wordt in het ontwerp van decreet bijgevolg ook opgeheven in het Vlaamse Gewest.

Het eerste hoofdstuk van dit ontwerp van decreet heeft betrekking op de (kwalitatieve) bescherming van het grondwater.

Van Nevel

De principes van de wet van 26 maart 1971 werden behouden, te weten : de afbakening van de waterwingebieden en de beschermingszones ; de mogelijkheid om binnen en buiten de beschermingszones maatregelen te nemen, waarbij de Europese richtlijn ter zake van december 1979 richtinggevend zal zijn ; de verantwoordelijkheid van de exploitant voor de bescherming van het grondwater binnen de beschermingszone ; het recht op schadevergoeding ten laste van de exploitant bij het uitvaardigen van maatregelen binnen de beschermingszone.

De redactie van sommige artikelen werd wel enigszins gewijzigd, teneinde sommige procedures te vereenvoudigen en sommige artikelen beter in praktijk te kunnen brengen.

Zo kunnen nu maatregelen genomen worden, in het gehele gewest, waar dit vroeger slechts kon in of buiten de beschermingszone. Dit hield in dat eerst de beschermingszones dienden afgebakend te worden, wat zoals reeds werd gezegd nog altijd niet gebeurd is.

Om de aanvoer van drijfmest uit het buitenland te kunnen beperken, heeft de Vlaamse Executieve in dit ontwerp van decreet ook een verbod opgenomen om dergelijke mest in Vlaanderen nog langer op te slaan of uit te spreiden. Afwijkingen op dit verbod zijn uiteraard mogelijk voor kleine hoeveelheden. Het massaal aanwenden van drijfmest is immer één van de meest ernstige bedreigingen voor de kwaliteit van het grondwater, omdat juist hierdoor het gehalte aan toxisch nitraat in het water zeer sterk toeneemt.

Dit verbod is volledig analoog aan het verbod dat bij decreet van 23 maart 1983 werd opgelegd voor het storten van buitenlands afval in Vlaanderen.

Sommige leden van de Commissie wilden reeds een verbod om drijfmest van binnenlandse of buitenlandse origine te deponeren of op te slaan in de bodem, doch de meerderheid der commissieleden was van oordeel dat drijfmest, dat een noodzakelijk nevenprodukt is bij de produktie van

vlees, melk, eieren, verder nuttig moet kunnen aangewend worden als bemesting.

Als aanduiding dat sommige beweringen en argumenten in dit verband tijdsgebonden zijn wil ik de voorstanders van totaal verbod van drijfmest als bemesting verwijzen naar de woorden die Felix Timmermans in **Boerensalm** laat uitspreken door boer Wortel die over bemesting spreekt als volgt : „Bij mij komt er nooit chimiek in huis. Ik wil God Zijn ogen niet uitsteken. Hij geeft ons regen, dauw en mest van beesten en mensen. Natuur, geen zwelpoeders. En laat mijn patatten dan wat kleiner uitvallen dan die van een ander, ik heb ze toch eerlijk uit de grond gehaald zonder trukken en zonder vergif. Dat is ook een plezier, en ik weet ze beter, gezonder en met meer hart. Ik lach met hunnen chimiek.”

Artikel 6 van de wet van 26 maart 1971 handelt over het recht op vergoeding voor materiële schade die een rechtstreeks gevolg is van eventuele beschermingsmaatregelen. Bij de besprekingen in de Commissie werd het probleem gesteld van de procedure en de modaliteiten van het openbaar onderzoek om de rechtszekerheid van de belanghebbenden te waarborgen. Een amendement dien-aangaande werd aangenomen bij artikel 6.

Het tweede hoofdstuk handelt over de kwantitatieve bescherming van het grondwater. De principes van de wetten van 18 december 1946 en 9 juli 1976 worden behouden, te weten : de reglementering van het verbruik en een permanente inventarisatie van de grondwatervoorraden.

Het derde hoofdstuk handelt over het toezicht, waarbij gesteund wordt op de bepalingen opgenomen in de wet van 21 maart 1971.

Het vierde hoofdstuk handelt over de schade en schadeloosstelling bij het pompen van grondwater, wet van 10 januari 1977. De principes van de wet van 10 januari 1977 blijven behouden, te weten :

– de objectieve aansprakelijkheid van diegene die het grondwaterpeil laat

dalen, ten aanzien van aangerichte schade ;

– de bijzondere procedure om de schade via een minnelijke schikking te regelen ;

– de oprichting van een fonds, dat onder meer voorschotten kan uitkeren in geval van schade.

De Raad van State wijst er in zijn advies op, dat het Vlaamse Gewest bevoegd is, een fonds op te richten, krachtens de artikelen 9 en 13 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980.

Toch vindt de Raad van State deze oprichting voorbarig, zolang de taken van het Voorschottenfonds, opgericht bij wet van 10 januari 1977 niet door het Rijk aan de gewesten zijn overgedragen.

De Vlaamse Executieve heeft de oprichting van deze gewestelijke instelling in het voorliggend ontwerp van decreet echter behouden.

De oprichting van een instelling op gewestelijk niveau kan immers de noodzakelijke overdracht van de taken van het Voorschottenfonds naar het Gewest heel wat vereenvoudigen en wellicht ook bespoedigen.

Omdat het geenszins in de bedoeling ligt de nationale en gewestelijke instelling naast elkaar te laten werken, is voorzien dat de inwerkingtreding van dit hoofdstuk van het ontwerp van decreet door de Vlaamse Executieve zal vastgesteld worden. Op die manier kan het Fonds operationeel worden, wanneer de taken van het Voorschottenfonds door het Rijk aan het Gewest overgedragen worden.

Om de rechten van de schadelijders te vrijwaren en de bewijslast gemakkelijker te maken werden amendementen ingediend en na bespreking aangevaard, die maken dat het fonds ter voorkoming en vergoeding van schade :

– voorschotten kan verlenen in gevallen van schade, met inbegrip van voorschotten ter financiering van studies en expertises ;

– alsook studies financieren die schade kunnen voorkomen en beperken

Van Nevel

en die kunnen worden gebruikt als objectieve basis bij elk deskundig onderzoek, binnen het kader van een vordering tot vergoeding van schade veroorzaakt door grondwaterwinning.

Als gevolg van een ander amendement werd het raadgevend comité, opgericht bij het fonds, uitgebreid met meer vertegenwoordigers uit de middens van de te verwachten schadelijders namelijk de landbouwers.

Het vijfde en zesde hoofdstuk ten slotte hebben betrekking op de strafbepalingen en de noodzakelijke overgangsbepalingen.

Ik kan besluiten met te wijzen op hetgeen ik reeds vermeldde bij het begin „De Commissie was eenparig in zijn beslissing” en verwacht van de algemene vergadering dezelfde eensgezindheid.

De Voorzitter : De heer Matthys heeft het woord.

De heer P. Matthys (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, waarde collega's, onze fractie zal het voorliggend ontwerp van decreet goedkeuren. Onze instemming met het ontwerp wil niet zeggen dat we ons geen vragen stellen nopens de door Minister Lenssens gevolgde procedure. Tijdens de vergaderingen van de bevoegde commissie hebben wij herhaaldelijk de Minister verzocht zijn ontwerp opnieuw aan de Raad van State voor te leggen.

Minister Lenssens wees ons verzoek af verwijzend naar artikel 10, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, om de bevoegdheidsoverschrijding te verrechtvaardigen.

Mag ik de heer Lenssens evenwel doen opmerken dat zulks alleen kan gebeuren als dat onontbeerlijk is om het gestelde doel te bereiken, hetgeen hier niet het geval is. Het leek ons dan ook logisch dat de Raad van State zich hierover zou hebben uitgesproken.

Mijnheer de Voorzitter, deze vergadering moet weten dat ten opzichte van dit ontwerp de Raad van State een reeks bepalingen niet heeft onder-

zocht in het advies van 16 juni 1983.

Voorbijgaan aan deze formaliteit is tevens voorbijgaan aan de regeling inzake bevoegdheidsconflicten en aan de noodzakelijkheid, bij een eventueel negatief advies van de Raad van State, het Overlegcomité Regering-Executieven aan te spreken.

Steeds in dat verband verwezen we naar een nota – wij bedoelen het stuk 261 – in de voorbereidende werken waaruit blijkt dat de gewesten niet bevoegd zijn voor een reeks aangelegenheden, voorheen geregeld door de wet Knoops van 10 januari 1977. Het is onjuist te beweren dat artikel 10 van de bijzondere wet zulks toelaat. De bepalingen in het voorliggend decreet, waarvoor alleen de nationale wetgever bevoegd is, zijn zoals reeds gezegd niet onmisbaar, bij voorbeeld een voorrecht of een hypothese vestigen ten laste van de begunstigde van een voorschot.

Mijnheer de Voorzitter, ondanks dit door ons gesteld voorbehoud zullen wij het decreet, houdende maatregelen inzake het grondwaterbeheer, goedkeuren, temeer daar het tegemoet komt aan een door collega De Batselier en mezelf ingediend voorstel van resolutie betreffende de richtlijnen waaraan een Vlaams waterbeleid moet voldoen.

De Voorzitter : De heer Desutter heeft het woord.

De heer E. Desutter (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, waarde collega's, de grootste gevaren voor de grondwaterlagen zijn volgens mijn bescheiden mening en ondervinding met een gemeentelijke regie, ten eerste, de ondergrondse opslagtanks voor koolwaterstoffen, benzine en mazout. Deze tanks zouden waterdicht moeten zijn en wanneer ze niet meer worden gebruikt, zouden de eigenaars moeten worden verplicht deze uit de grond te verwijderen, zeker in de nabijheid van waterwinnings. Een tweede groot gevaar is het bemesten met kunstmeststoffen die oorzaak zijn van nitraten en nitrieten in de waterwinning.

Mijnheer de Minister, ik heb reeds de gelegenheid gehad om u te wijzen op

mijn vrees dat men met dit decreet opnieuw de centraliserende weg opging. U heeft mij geantwoord dat dit niet het geval is. Ik reken er dan ook ten stelligste op dat u de provinciebesturen maximaal zult inschakelen en de gemeentelijke autonomie zult eerbiedigen, want in dit ontwerp van decreet worden de bevoegde overheden niet aangewezen.

Het ontwerp van decreet herneemt, mits uitbreidingen, de objectieven vervat in de op te heffen wetten, maar het is een raamdecreet, waarbij aan de Vlaamse Executieve op het stuk van vergunningen en reglementeringen de meest uitgebreide bevoegdheden worden toegekend.

Het ontwerp van decreet kan in het kader van het beoogde objectief worden beschouwd als een bodembeschermingswet. Het verbod of reglementeren van het rechtstreeks of onrechtstreeks deponeren van stoffen is uiteraard positief maar meteen is het ook reeds een mogelijkheid van conflict met bijvoorbeeld de milieusector afvalverwijdering, die weliswaar onder uw bevoegdheid ressorteert, maar ook mogelijkheid tot conflict met het facet beleid-ruimtelijke ordening. Bodembestemming moet het voorwerp zijn van ruimtelijke planning terwijl de milieusectoren de randvoorwaarden voor het bodemgebruik moeten vastleggen. De Vlaamse Executieve kan ook een nieuwe vergunning, een bodemgebruiksvergunning, invoeren evenals algemene normen voor het bodemgebruik.

In verband met het hoofdstuk IV, het voorkomen en vergoeden van schade, werd het advies van de Raad van State niet gevolgd. De Vlaamse Executieve blijft erbij dat, in afwachting van een definitieve regeling, nu reeds de instelling van een solidariteitsfonds bij decreet kan worden geregeld. De Vlaamse Raad heeft dergelijk standpunt in het verleden reeds aanvaard met de aanneming van het decreet tot oprichting van de Vlaamse drinkwatermaatschappij. De vroegere wetten met betrekking tot de telling, de bescherming en de exploitatie van grondwater worden opgeheven dertig dagen na de publicatie van het decreet maar deze met betrekking tot de scha-

Desutter

de ingevolge onttrekkingen treedt pas in werking na de formele overdracht van deze materie door het Rijk aan het Vlaamse Gewest. Er worden hier dus twee termijnen gehanteerd. Meent u niet, mijnheer de Minister, dat hierdoor conflicten kunnen ontstaan.

In het nationaal milieubeleid werden de problemen per sector van milieuzorg benaderd. Ook in het regionaal milieubeleid wordt voornamelijk op dezelfde wijze gehandeld. Wel is er thans een eerste ontwerp-decreet dat de coördinatie wil bewerkstelligen qua bouw- en exploitatievergunningen.

In het voorliggend ontwerp worden de beslissingsorganen niet vernoemd. In de milieuwetgeving komt de beslissingsbevoegdheid over vergunningsaanvragen in eerste instantie doorgaans toe aan een college, het college van burgemeester en schepenen of de bestendige deputatie, en dit principe is ook op regionaal vlak van toepassing. Ik herhaal en benadruk dat de overheden met beslissingsbevoegdheid niet worden vermeld in dit ontwerp van decreet. Wellicht kan dit gezien worden in het licht van de nog te maken keuzen qua technieken die zullen worden gevolgd.

In afwachting van een meer geglobaliseerde aanpak van het milieubeleid en de milieuwetgeving kan wellicht de overheid op deze reorganisatie niet vooruit lopen door nu reeds de procedures te bepalen die voor de nabije toekomst zullen gelden.

De regionale overheid, meer bepaald de provincies, heeft reeds het initiatief voor een provinciale aanpak genomen. De provincies worden of kunnen worden ingeschakeld voor wat betreft de databanken, studie van de beschermingsgebieden, de convenante procedure of het overleggend samenwerken, enzovoort.

Mijnheer de Minister, ik reken er ten stelligste op dat u de provincies en de provinciale instellingen maximaal zal inschakelen bij de uitvoering van dit ontwerp van decreet. **(Applaus bij de CVP en de PVV)**

De Voorzitter : De heer Geyselings

heeft het woord.

De heer F. Geyselings (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, water is voor alle natuurlijke levensvormen en zelfs voor de meeste menselijke creaties van vitaal belang.

Deze waarheid wordt dagelijks bevestigd, al heeft de verbruiker tijdens gewone omstandigheden hiervoor geen aandacht. De waarde en het nut van water worden pas sterk aangevoeld tijdens droogteperiodes en bij kraanwaterbesmetting. Het is dan ook lovenswaardig dat de verantwoordelijke overheid, hier de Minister van leefmilieu en waterbeleid, alles in het werk stelt om zowel de toevoer als de zuiverheid van het water zoveel mogelijk veilig te stellen voor de verbruiker.

Het voorliggend ontwerp van decreet, houdende maatregelen inzake het grondwaterbeheer, werd hoofdzakelijk opgesteld om de verontreiniging van het Vlaams grondwater door schadelijke stoffen te voorkomen en desgevallend te beteugelen.

Ik stel het ten zeerste op prijs, mijnheer de Minister, dat u ook wat de bevordering van de kwaliteit van het water betreft, zich inspant om hierin een kentering ten goede te brengen. U hebt het blijkbaar begrepen dat zonder zuiver water alle leven bedreigd en op de duur zelfs onmogelijk wordt.

Wij ervaren reeds lang en nog steeds dat in Vlaanderen de oppervlaktewateren en zelfs het grondwater niet verschoond blijven van stedelijk, agrarisch en industrieel afval. Het is in onze leefgemeenschap reeds zover dat door onze moderne levenswijze praktisch alle gebruikswater afvalwater is geworden en het afval neemt even snel toe als het verbruik. Onze rivieren zijn open riolen geworden en als het water niet eerst technisch wordt behandeld, kan het niet meer worden gedronken.

Om het water in Vlaanderen enigszins drinkbaar te maken worden door de watervoorzieningsinstellingen jaarlijks allerlei lichaamsvreemde stoffen in grote hoeveelheden aan het drinkwater toegevoegd.

Jaarlijks worden 2.500 ton natriumhy-

pochloriet à 150 g actieve chloor, 35 ton bleekwater 47/50 en 4 ton chloorgas aan het drinkwater toegevoegd. Naast deze desinfecterende middelen worden jaarlijks nog de volgende stoffen aan het drinkwater toegevoegd :

4.185 ton natriumhydroxide ; 143 ton natriumsilicaat ; 7,5 ton natriumalumiinaat ; 2.593 ton aluminiumsulfaat ; 2.105 ton ijzerchloride ; 2.000 ton kalk ; 576 ton zwavelzuur ; 5 ton zwavel-dioxide ; 50 ton polyaluminiumchloride ; 250 ton natronloog ; 100 ton geactiveerd siliciumoxyde ; 225 ton calciumcarbonaat ; 210 ton calciumhydroxide.

Mijnheer de Minister, u geeft toe dat de waterbehandeling met voornoemde chemicaliën nodig is om te kunnen voldoen aan de strenge wettelijke bepalingen die voor drinkwater gelden.

Het zal wel waar zijn dat de toevoegsels op basis van aluminium, ijzer en kalk niet in het uiteindelijk reinwater terug te vinden zijn omdat ze tijdens de waterbehandeling via het gevormd slib worden verwijderd. Maar dit is dan blijkbaar niet het geval voor de overige toevoegsels die niet zonder gevaar zijn voor de verbruiker.

Dat is althans de mening van de Franse ingenieur-waterbouwkundige, professor Louis-Claude Vincent, die blijft bevestigen dat het hoger aantal sterfgevallen in België te wijten is aan het drinkwater waaraan chloor en andere stoffen worden toegevoegd. De heer Vincent houdt de stelling aan dat gechloreerd water dood en schadelijk water is.

Het verbruik van behandeld water, in de zin zoals daareven aangehaald, kan volgens deze wetenschapsman tot kanker, trombose, vroegtijdige ouderdomsziekten en degeneratieproblemen leiden. Deze professor is in zijn oordeel hard en categorisch : chemisch behandeld water is niet zuiver maar gevaarlijk bezoedeld.

De Franse arts Maury schrijft dat in de medische vaktijdschriften staat te lezen dat er volgens opzoekingen van Hongaarse artsen verband zou bestaan tussen de frequentie van nierstenen en de kwaliteit van het leidingwater dat men drinkt : het hoog cal-

Geyselings

ciumgehalte van het water zou de vorming van steenachtige verhardingen in de nieren veroorzaken,

Anderzijds heeft professor Crauwford van het Sint-Georges Hospitaal in Londen bewezen dat leidingwater de weg effent voor hartongevallen. Hij heeft namelijk vastgesteld dat het percentage letsels aan de kransslagaders van het hart hoger ligt in de Londense agglomeratie, waar het water kalkhoudend is, dan te Glasgow, waar het water zachter is.

Het is spijtig, mijnheer de Minister, dat uw adviseurs de mening van professor Vincent en dokter Maury niet delen. Opvallend echter is toch uw antwoord waarin gezegd wordt dat er intensief wordt gezocht naar eventuele alternatieve technieken voor watersterilisatie. Mag ik daaruit afleiden dat de huidige waterontsmetting voor de mens niet vrij van gevaar is ?

Mijnheer de Minister, uw opdracht is zeker niet simpel. Immers, u moet rekening houden met een zware erfenis inzake waterbeleid en waterbeheer met daarbij de huidige economische stagnatie en zelfs teruggang, die hoogdringende saneringen vertraagt, ja zelfs belet.

Inmiddels wordt ons grond- en oppervlaktewater dagelijks op massale wijze verder bezoedeld. De industrie produceert afval dat al even gevarieerd is als de industriële productie zelf. Huishoudelijk afvalwater en met ziektekiemen beladen ziekenhuisafvalwater wordt onafgebroken in niet te schatten hoeveelheden in de oppervlaktewateren geloosd. Op deze wijze kan het afvalwater in de bodem dringen waar het door de zwaartekracht naar beneden wordt gezogen. Maar ten gevolge van allerlei oorzaken kan dit vuil water van de verticale weg worden afgeleid om zich als een ondergrondse stroom voort te bewegen. Dit bevuild water kan ten slotte ergens terug aan de oppervlakte worden gepompt door bemiddeling van waterwinningsbedrijven.

De verkorte kringloop en het oppompen van grote hoeveelheden grondwater om aan het huishoudelijk en in-

dustrieel gebruik te kunnen voldoen, verlaagt de grondwatervoorraad.

In die omstandigheden is het evident dat het vocht uit de bevuilde oppervlaktewateren in de quasi leegepompte grond terechtkomt, waar het door de waterwinningsbedrijven wordt opgezogen en na toevoeging van de vele verschillende lichaamsvreemde ingrediënten, zogezegd netjes via de kraan wordt afgeleverd.

Mijnheer de Voorzitter, collega's, zojuist heb ik nog gelezen dat wie in Duisburg een glas water drinkt, dit met de prettige gedachte doet dat het reeds door vijf anderen gedronken en weer uitgescheiden is. Prosit !

Hoe ver staat het wat dit betreft in Vlaanderen ?

Ik moet het welhaast gaan geloven dat de mens het water, dat een bron van leven en gezondheid zou moeten zijn tot een vijand van het leven heeft gemaakt. Het vuil sap staat de mensen tot aan de lippen. Hoe lang zal deze onduidbare, levensbedreigende toestand nog duren ?

Mijnheer de Minister, u hebt in uw ontwerp van decreet maatregelen ingebouwd om de bezoedeling van grondwater door drijfmest te verhinderen. Aan het gedurende zovele jaren vrijelijk lozen van enorme hoeveelheden buitenlandse drijfmest op Vlaams grondgebied zal nu eindelijk een einde worden gemaakt. Drijfmest is immers een ernstige bedreiging voor de kwaliteit van het grondwater.

Ik hoop, mijnheer de Minister, dat afwijkingen dienaangaande uitzonderingen zullen blijven en dat weldra dezelfde maatregelen zullen volgen voor Belgische drijfmest die even schadelijk is als de Nederlandse.

Een ander probleem dat me voortdurend bezighoudt, mijnheer de Minister, is namelijk het direct of indirect lozen, het rechtstreeks of onrechtstreeks deponeren van stoffen die het grondwater kunnen verontreinigen, waarvan melding in artikel 3 van het reeds genoemd ontwerp van decreet. Het is u zeer zeker niet onbekend dat in het verleden – en mogelijk nog – het de normaalste zaak van de wereld

was dat de meest vieze afval werd gestort in laaggelegen gebieden, die steeds als rotte kwachten worden bestempeld. Een voorbeeld hieromtrent, mij goed bekend, is het drama van de Kleine Nete-valleien die doormidden is gesneden door het Netekanaal, waarvan ruim 1 miljoen mensen moeten drinken. Tot op enkele tientallen meters ligt het afval meters dik opgestapeld en dit op verschillende plaatsen, namelijk te Lier, Kessel en Nijlen. Gelukkig is hieraan een einde gekomen. In dit verband wil ik even wijzen op artikel 5 van het ontwerp van decreet dat het volgende voorschrijft : „In de waterwinningsgebieden en de overeenkomstig artikel 3, 2°, afgebakende beschermingszone is de exploitant van de waterwinning belast met de bescherming van het grondwater in deze zone.

Ik stel me nu de vraag, mijnheer de Minister, rekening houdend met de enorme hoeveelheden huishoudelijke en industriële afval die zich op meerdere plaatsen langsheen het drinkwaterkanaal bevinden en daar nog vele jaren een reëel gevaar vormen voor het grondwater – denken we maar aan Nederland –, of hieraan niets kan gedaan worden ?

Kan de waterwinningsexploitant, die zich herhaaldelijk tegen deze stortpraktijken heeft verzet, de bescherming van het grondwater in deze zones wel waarborgen ? Is het niet veiliger en minder kostelijk de oorzaken uit te schakelen in plaats van de symptomen te bestrijden ?

Kunt u mij daarop een antwoord geven, mijnheer de Minister ?

Kunt u mij ook nog preciseren wat bedoeld wordt met afgebakende beschermingszones ?

En ten slotte, mijnheer de Minister, wil ik nog terloops mijn parlementaire vraag nummer 154 van 27 juni 1983 in verband met het drinkwaterprobleem te Zemst en omgeving in herinnering brengen. Met deze vraag bracht ik u ter kennis dat ingevolge de betrokken zandontginning verschillende omwonenden zonder drinkwater zijn gevallen en dat deze mensen bovendien geen waterleiding bezitten.

Geyselings

In de uitbatingsvergunning wordt gesteld dat de ontginning verantwoordelijk is voor de schade die het gevolg zou kunnen zijn van de ontginning. In uw antwoord bevestigt u dat door de dienst natuurlijke rijkdommen en energie in de omgeving van de vergunde zandgroeve een **grondwater**tafelverlaging werd vastgesteld waardoor een aantal ondiepe waterputten zijn komen droog te staan.

Mijnheer de Minister, ik meen er uw speciale aandacht te moeten op vestigen dat, voorheen deze mensen nooit zonder water zijn gevallen ; dat er nog gezinnen zijn die geen of niet bruikbaar putwater hebben te wijten aan de zandwinning en dat op dit moment de exploitant geen enkel teken van leven meer geeft.

Mijnheer de Minister, ik dring er bij u op aan dat de exploitatievergunning naar de letter wordt toegepast en dat de omwonenden weldra opnieuw over voldoende en bruikbaar putwater beschikken.

Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, ik wens mijn betoog af te ronden met de aanbeveling aan Minister Lenssens om op de ingeslagen weg kordaat verder te gaan. Daarom zal Agalev dit ontwerp van decreet goedkeuren. **(Applaus op vele banken)**

De Voorzitter : De heer Renaat Peeters heeft het woord.

De heer R. Peeters (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, geachte collega's, dit decreet behandelt een zeer belangrijke materie. Ik wens de verslaggever, de heer Van Nevel, geluk met zijn verslag. Hij toont zeer duidelijk, hij heeft dat trouwens ook in zijn uiteenzetting op deze tribune gedaan, het verstrekkende karakter van dit voorstel van decreet aan. De belangrijkheid ervan blijkt bovendien uit het feit dat door dit decreet vier wetten worden afgeschaft.

Als leden van de Vlaamse Raad meen ik dat wij, vooraleer te oordelen, bewust moeten zijn van de omvang van wat hier wordt behandeld, aangepast en in een decretale vorm wordt gegoten.

Mijnheer de Minister, eerst en vooral wens ik u te feliciteren voor de openhartige manier waarop u deze zaak aanpakt. De leden van deze Raad die de Commissievergadering hebben bijgewoond weten dat, de anderen hebben dat slechts vrijdag na ontvangst van het verslag kunnen vaststellen, - de verslaggever heeft er trouwens op gewezen - 40 amendementen werden ingediend waarvan ongeveer de helft, meen ik althans, werd aanvaard.

Mijnheer de Minister, wij kennen u natuurlijk reeds langer. Wij kennen uw positieve ingesteldheid ten opzichte van de parlementsleden en de leden van deze Vlaamse Raad. Ik spreek mij daar dus zeer gunstig over uit. Gelijktijdig wens ik toch ook te zeggen dat de vlugge behandeling in openbare zitting een probleem stelt. Voor een deel moet ik mij tot de Voorzitter richten. Ik meen dat het normaal is dat de amendementen die gedrukt en rondgedeeld worden ook verstuurd worden aan de leden. Het is slechts vrijdag, en dat moet de Minister toch begrijpen, dat de andere leden van de Raad kennis hebben kunnen nemen van de toch fundamentele wijzigingen. Voor degenen die lid waren van de Commissie getuigt dit van de goede werking ervan maar voor de andere leden stelt zich het probleem om zich op korte tijd in deze materie in te werken.

Ik heb een aantal vroegere wetten kunnen opzoeken maar een aantal andere wetten die ik graag had gevonden om de zaken te kunnen vergelijken, heb ik niet meer kunnen raadplegen.

Wij werken hier in een eenkamerstelsel. Ik meen dat wij er nog eens goed moeten over nadenken of het wel wenselijk is dat, voor op termijn een aantal zo belangrijke voorstellen, dit ontwerp van decreet zo kort na de bespreking in de Commissie, in de openbare vergadering wordt behandeld. Dit is niet als kritiek bedoeld maar als een bedenking ten aanzien van de Vlaamse Raad. Ik meen dat de amendementen die in de Commissie worden ingediend minstens zouden moeten worden rondgestuurd, zodat men vanuit de amendementen die men ontvangt zou kunnen vaststellen dat

er een ontwerp door amendering in een bepaalde richting gaat die de oorspronkelijk ke tekst grondig wijzigt, vooral omdat het niet over technische amendementen gaat. Ik meen dus dat de Vlaamse Raad té weinig tijd heeft gehad om het geheel grondig te bekijken.

Ik herhaal, dit is niet in negatieve zin bedoeld, maar het is wel een probleem waarover wij allen moeten nadenken.

Vervolgens zou ik enkele bedenkingen willen maken en tevens een amendement willen toelichten in naam van collega De Seranno, die wegens het overlijden van zijn broer niet kan aanwezig zijn.

In het advies uitgebracht door de Commissie voor ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud wordt gesteld dat dit decreet goedgekeurde gewestplannen kan wijzigen, zowel wat afbakening als wat planologische voorschriften betreft. Naar ik heb vernomen, is deze zaak grondig in de Commissie besproken, dit gedurende een ganse dag. Dit is zeer positief, maar ik zou toch de aandacht van de Raad op het volgende willen vestigen. Wij hebben een tijd gekend dat in dit land in dit verband zeer grote rechtsonzekerheid bestond voor de burger ; dank zij de gewestplannen is toch rechtszekerheid ontstaan. Ik denk dat, waar dit voorheen een houvast was voor de burger - en daarop slaat ook voor een groot deel het amendement - men terug in de labiele situatie zou kunnen komen dat men niet meer weet of men dezelfde rechtszekerheid nog heeft wat het gebruik betreft. Ik spreek hier niet van grote grondeigenaars maar van de aanwending van een perceel door de gewone burger, zij het een **bouwperceel** of een landbouwperceel, en of hierop geen nieuwe hypotheek zouden worden gelegd.

Een volgende bemerking sluit bij het voorgaande aan, met name dat het evident is dat dit decreet een grote invloed kan en zal hebben op de exploitatiemogelijkheden van de landbouw, vooral in sommige landbouwgebieden. Ik denk dan niet alleen geografisch maar vooral volgens de aard van

R. Peeters

de bodem. Voor hen die met de landbouw enigszins zijn vertrouwd, is het duidelijk dat voor poldergrond of Kempense zandgrond andere beschermingsmaatregelen moeten worden genomen.

Mijnheer de Minister, om deze reden zou ik erop willen wijzen, speciaal wat de Kempense zandgronden betreft, hoe belangrijk de grondwaterstand is en een directe invloed heeft op de produktiemogelijkheden van de landbouw. Ter illustratie wil ik hierbij een paar cijfers vermelden. Ook in het verslag wordt naar deze cijfers verwezen. Het gaat globaal om 4.730 ha in de provincie Antwerpen, liggend in de huidige gewestplannen zoals zij op dit ogenblik van kracht zijn, met name het gewestplan Turnhout - Herentals - Mol en het gewestplan voor Noord-Antwerpen waarvoor beschermingszones zijn vastgelegd.

Graag erken ik dat de bescherming van het grondwater een belangrijke aangelegenheid is. Dat is voor mij geen discussiepunt, maar ik geloof dat u de vrees moet begrijpen dat met dit decreet het mogelijk zou worden dat nog veel meer hectaren grond zouden worden gehypothekeerd, als ik dat woord mag gebruiken, waardoor men voor een bepaalde rechtsonzekerheid zou komen te staan.

Het derde punt betreft het amendement van de heer De Seranno, waarbij wordt voorgesteld dat in artikel 3 - ik wens het meteen toe te lichten, mijnheer de Voorzitter, om tijd te winnen - § 1, 3°, onder b) - de woorden „de gebouwen, inrichtingen” zouden worden weggelaten. De bedoeling van dit amendement is namelijk dat dit alleen zou behouden worden in artikel 45 van de wet van 29 maart 1962, om ten aanzien van de burger een grotere zekerheid te schenken.

Deze vergunning kan, overeenkomstig artikel 45 van die wet, slechts door het gemeentebestuur op eensluidend advies van de betrokken ambtenaar worden verleend.

Mijnheer de Minister, ik wens een vierde vraag te stellen in verband met het fonds, waarover sprake in artikel

20 van het ontwerp van decreet en waarvoor, naar mijn mening, een goede regeling is getroffen.

Artikel 20, § 3, 1 bepaalt namelijk: „Het Fonds is ermee belast onder de voorwaarden en binnen de perken van dit decreet voorschotten te verlenen in gevallen van schade bedoeld in artikel 14 van dit decreet enzovoort.” Het gaat dus om voorschotten die op de opgelopen schade worden verleend. Het is niet het Fonds dat rechtstreeks de schadeloosstelling regelt, maar het verleent voorschotten.

Aan de hand van een voorbeeld wens ik te illustreren dat wij ook aan andere zaken dienen te denken. Laten wij veronderstellen dat door waterwinning schade optreedt door het wegtrekken van het water. Door de eigenaar van een zich daar bevindend gebouw, dat ingevolge die waterwinning scheuren vertoont, wordt een procedure ingezet. Bij het vaststellen van die schade, zal de eigenaar hiervoor worden vergoed. Door de aan zijn huis aangebrachte schade is de eigenaar verplicht zijn woning te verlaten. Hij moet een andere woning huren, wat in de grond niet het gevolg is van de door de waterwinning aangerichte schade.

Dit noem ik dus „de gevolgen van de schade”. Ik vraag dus of ook aan dit probleem wordt gedacht en of in dergelijk geval financieel kan worden tussengekomen. Mijns inziens is dit niet het geval. Ik meen zelfs te weten dat, in de huidige situatie, dit probleem bestaat. Daarom vraag ik de aandacht van de Minister voor dit probleem.

Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, geachte collega's, met alle waardering voor het werk dat door de leden van de Commissie werd geleverd, rijst bij mij toch de vraag of in de toekomst, voor decreten met zulke verre gaande gevolgen, niet een procedure moet worden voorzien waardoor ons meer tijd voor grondiger onderzoek wordt geboden.

Dames en heren, ik heb vooral een bezorgdheid willen uitdrukken die bestaat in landbouwkringen, waar deze waterwinningen uiteindelijk toch meestal gebeuren. Voor woon- en bosgebieden is dit eerder uitzonder-

lijk. Ik vraag u in deze problematiek zeer waakzaam **toe te** zien. **(Algemeen applaus)**

De Voorzitter : De heer Somers heeft het woord.

De heer J. Somers (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mevrouw de Minister, heren Ministers, geachte collega's, het ontwerp van decreet houdende maatregelen inzake het grondwaterbeheer noemen wij een stap in de goede richting. De Volksunie wil immers de ruimste bevoegdheid geven aan de Vlaamse Raad en de Vlaamse uitvoerende macht, de Vlaamse regering. Natuurlijk moet, naast de ruimste bevoegdheid, ook de financiële zelfstandigheid worden nagestreefd.

Alhoewel de grondwetsherziening en de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen voor ons niet ver genoeg gaat en zeker geen Vlaams zelfbestuur mogelijk maakt, is het wenselijk en noodzakelijk de huidige centrale wetgeving ter zake maximaal te benutten om de Vlaamse zelfstandigheid in het kader der mogelijkheden zo ruim mogelijk gestalte te geven. Het goedkeuren van het voorliggende ontwerp van decreet is een decretale basis geven aan de bekommernis om zover mogelijk te gaan in de opbouw van eigen structuren in de materie van het grondwaterbeheer. Zo wordt de wet van 10 januari 1977, houdende regeling van de schadeloosstelling voor schade veroorzaakt door het winnen en pompen van grondwater, en de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van het grondwater, vervangen door een decreet en wordt een stukje autonomie opgebouwd ten koste van de centrale machtsuitoefening. Dat voornoemde centrale wetten tot op een zekere hoogte aangepast worden aan de nieuwe geweststructuren, wijst in dezelfde richting.

Het is inderdaad belangrijk te noemen dat men overgaat tot de oprichting van een Vlaams fonds voor de schadeloosstelling voor schade veroorzaakt door het winnen en pompen van grondwater. Dit fonds zal de taak van het zogenoemde Nationale Voorschottenfonds moeten overnemen. Tot op heden was dit Voorschottenfonds nog altijd operationeel zonder

De heer G. Temmerman (SP) luistert naar het door Minister M. Galle (SP) verstrekt antwoord op zijn mondelinge vraag over het doorfactureren van de forfaitaire vergoeding voor auteursrecht naar de abonnees van de teledistributiemaatschappijen toe

dat het Vlaamse Gewest erbij betrokken was.

De oprichting van een eigen Vlaamse instelling kan hieraan een einde maken. Bovendien gaf de wetgeving inzake het grondwaterbeleid een weinig harmonieus beeld. Twee centrale departementen waren erbij betrokken : het Ministerie van Economische Zaken en het Ministerie van Volksgezondheid.

De Vlaamse Executieve heeft nu, doelbewust, de eenheid van dit grondwaterbeleid willen mogelijk maken. Zo werden alle grondwaternetten gegroepeerd ten einde de harmonisatie van maatregelen en procedures te verwezenlijken. Zo ligt het in de bedoeling van de Vlaamse regering de vergunningsaanvraag voor een belangrijke waterwinning, bestemd voor drinkwatervoorziening, te koppelen aan de procedure bepaald voor de afbakening van de bijhorende beschermingszone. Dit kan op basis van dit ontwerp van decreet.

De oprichting van een instelling op

gewestelijk niveau vereist de overdracht van de taken van het Voorschottenfonds naar het Gewest toe. Omdat het geenszins de bedoeling is de centrale en gewestelijke instellingen inzake het Voorschottenfonds en hun taken naast elkaar te laten bestaan, is bepaald dat de inwerkingtreding van de decretale beschikkingen in deze aangelegenheid door de Vlaamse Executieve zal worden vastgelegd.

Wij vragen dan ook aan de Vlaamse regering en in het bijzonder aan de Gemeenschapsminister voor leefmilieu en waterbeleid zo spoedig mogelijk het Vlaamse fonds operationeel te maken en de taken van het Voorschottenfonds door het Rijk te laten overdragen naar het Vlaamse Gewest. Graag vernamen wij van de Minister wanneer hij die overdracht ziet zodat de volledige uitvoering van het voorliggend decreet kan worden verwezenlijkt.

Naast de bevoegdheid die het Vlaamse Gewest tot zich trekt, moeten natuurlijk ook de financiële middelen, hoe beperkt ook in deze materie, worden overgeheveld.

Tevens staan wij achter het principe dat de Vlaamse Raad als souverain politiek lichaam zich niet moet schikken naar de adviezen van de Raad van State. Wij hopen dat ook op andere terreinen dan die wij vandaag bespreken, en die een meer belangrijke draagwijdte hebben, de Vlaamse Raad hetzelfde principe van onafhankelijkheid zal huldigen.

Om al deze redenen zal de Volksunie dit ontwerp van decreet goedkeuren.

Tot slot van mijn toespraak wil ik u herinneren aan de levendige besprekingen in de commissievergaderingen waar duidelijk tot uiting kwam dat alle leden bekommerd zijn om goed decretaal werk te leveren. Alle aspecten van het ontwerp-decreet en zijn gevolgen werden ruim belicht.

Sommige amendementen werden aanvaard ; inspraak werd mogelijk gemaakt. Ik denk bij voorbeeld aan de Commissie voor ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbeleid.

Het verwondert ons dan ook vandaag

te moeten vaststellen dat een nieuw amendement werd ingediend omdat de ondertekenaars toch hebben deelgenomen aan de besprekingen tijdens de commissievergaderingen.

Ik spreek ten slotte de wens uit dat de dynamische geest die in het commissiewerk tot uiting kwam, blijft bestaan om de Vlaamse bevoegdheid die thans aan onze Gemeenschap werd toegekend, maximaal gestalte te geven. **(Applaus bij de VU)**

De Voorzitter : De heer Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, heeft het woord.

Minister J. Lenssens (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, vóór ik op de meest essentiële vragen van de collega's antwoord, stel ik er op mijn beurt prijs op de verslaggever, collega Van Nevel, zeer oprecht te danken en hem te feliciteren, niet alleen voor zijn voortreffelijk mondeling verslag, maar vooral voor zijn schriftelijk verslag dat de vrucht is van vrij langdurige en grondige besprekingen in de Commissie.

Ik wijs op het ontzettend belang – en verschillende collega's hebben het onderstreept – van dit decreet inzake het grondwater en de bescherming ervan.

In 1982 werden niet minder dan 235 miljoen kubieke meter grondwater uit Vlaamse grondwaterbronnen opgepompt. 131 miljoen kubieke meter werd verdeeld als drinkwater. Dit betekent dat 38 procent van het drinkwater dat in het Vlaams Gewest wordt gedistribueerd en verbruikt, afkomstig is van eigen grondwaterwinnings.

Ik meen dat dit het meest overtuigende element is om het belang aan te tonen van een geïntegreerd milieubeleid in het algemeen en meer specifiek van een rationeel grondwaterbeheer.

Onder meer collega Desutter heeft eraan herinnerd dat tal van menselijke activiteiten een potentieel en reëel gevaar vormen voor de kwaliteit van ons grondwater. Wij weten dat wanneer het grondwater eenmaal is verontreinigd

Lenssens

nigd, het gedurende decennia onbruikbaar is, zowel voor industrieel als voor dierlijk en menselijk verbruik.

De voornaamste potentiële oorzaken van verontreiniging zijn de vele stortplaatsen van afvalstoffen, het gebruik van chemische meststoffen en pesticiden in de landbouw, de vele tanks met petroleumderivaten – benzine of stookolie – op talloze plaatsen en, in mindere mate, de emissies van verschillende scheikundige en **non-ferro**-bedrijven hoewel deze veel meer gelokaliseerd zijn.

Enkele woorden over een ander algemeen aspect. Wij hebben in België, en dus ook in Vlaanderen, inzake grondwaterbeheer en aanduiding van beschermde zones een grote achterstand ten opzichte van de andere lidstaten van de Europese Gemeenschap. In Nederland bij voorbeeld is op het ogenblik 2,6 procent van de totale oppervlakte aangeduid als **beschermingszone** voor grondwater, waar bepaalde activiteiten gereguleerd of verboden zijn. In de Duitse Bondsrepubliek, met zijn immense uitgestrektheid vergeleken bij het Vlaamse Gewest, nemen de **beschermingszones** voor grondwater 1,3 procent van de totale oppervlakte in. Ook in de Oostbloklanden is de bescherming beter georganiseerd : zowel in Tsjechovalakije als in Hongarije is zelfs 7 procent van de totale oppervlakte beschermd met het oog op de grondwaterwinning. Daaruit blijkt wel duidelijk onze grote achterstand, vooral door het niet-uitvoeren of **niet-toepassen** van de bestaande wetten en dit om velerlei redenen.

Met het voorliggend decreet beogen wij drie objectieven : ten eerste het aanpassen van de vroegere wetgevingen aan de nieuwe staatsstructuur ; ten tweede het harmoniseren van die wetgevingen met het oog op die gewijzigde structuren, in Vlaanderen is nu één ministerie, dit van de Vlaamse Gemeenschap bevoegd voor het grondwater, waar vroeger het grondwaterbeheer kwantitatief ressorteerde onder het Ministerie van economische zaken en kwalitatief onder dit

van volksgezondheid ; ten derde het actualiseren van de wettelijke bepalingen. Wij hebben niet klakkeloos verschillende wetten opnieuw gerangschikt maar wij hebben vooral een aantal bepalingen aangepast aan de huidige behoeften inzake **grondwaterbeheer** binnen het Vlaamse Gewest.

Wat echter primeert, is het **voorkomsbeleid**, de zorg om te voorkomen dat het grondwater dermate verontreinigd wordt dat het een gevaar inhoudt voor het menselijk, dierlijk of plantaardig leven.

Met uw goeddunken wil ik nu even ingaan op een aantal opmerkingen die verschillende collega's hebben geformuleerd. Tevens wens ik alle collega's te danken die namens hun fractie hun steun aan dit ontwerp hebben toegezegd.

De bezorgdheid van collega Somers ging vooral uit naar de splitsing van het nationaal Voorschottenfonds dat thans bestaat in de schoot van het Ministerie van economische zaken en dat bij benadering over 185 miljoen beschikt. Ik kan daarop antwoorden dat het de nationale wetgever is die bij wet dit Voorschottenfonds zal moeten afschaffen en de splitsing doorvoeren. Nadien pas kan worden onderhandeld op grond van welke criteria de geldmiddelen van dit fonds kunnen worden gesplitst. Met dit antwoord stel ik meteen degenen gerust die vreesden voor een dubbel gebruik namelijk dat naast het Vlaams Voorschottenfonds ook een nationaal fonds zou blijven bestaan. Dit zal beslist niet het geval zijn. Ik verwijs in dit verband naar de tekst van het ontwerp van decreet en naar het verslag waaruit blijkt dat het Vlaams Voorschottenfonds pas in werking zal treden op een datum door de Vlaamse Executieve te bepalen en dit juist in functie van het afschaffen van het nationaal fonds. Het was onze bedoeling in dit globale grondwaterdecreet alvast een opvangstructuur vast te leggen tegen het ogenblik dat het nationaal Voorschottenfonds zal worden afgeschaft.

De heer J. Somers : Wanneer verwacht u dat, mijnheer de Minister ?

Minister J. Lenssens : Wij hebben de

aandacht van de Minister van economische zaken van de nationale regering op dit probleem gevestigd. Onze bevoegdheid reikt ter zake inderdaad niet verder. Wij kunnen enkel druk uitoefenen opdat de nationale regering tot dat initiatief zou overgaan.

De heer Matthys heeft, zoals hij ook in de Commissie reeds had gedaan, uitvoerig zijn bezorgdheid en deze van zijn fractie geuit omtrent de toepassing van artikel 10 van de bijzondere wet op de staatshervorming van 8 augustus 1980 omtrent de „implied powers”. Ik denk niet dat wij hier het debat moeten heropenen, mijnheer Matthys. Wij verschillen daarin van mening en zoals u weet is de meerderheid van de Commissie na een grondige discussie onze stelling bijgevallen dat inderdaad voor een aantal artikelen van dit decreet, artikel 10 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 van toepassing is.

Wat het advies van de Raad van State over de andere luiken betreft, moet ik er op wijzen dat de Raad zelf in zijn advies bij ons eerste voorontwerp van decreet van oordeel was dat dit ontwerp zou moeten **herwerkt** worden ten einde de bepalingen van de oude wetten die bleven bestaan, ook in dit ontwerp op te nemen zodat men een gaaf geheel bekwaam. De Executieve heeft dat advies gevolgd.

Wij kennen en waarderen reeds lang de bekommernis van collega Desutter om de decentralisatiegedachte niet louter met de lippen te belijden maar in werkelijkheid om te zetten. U heeft gelijk, mijnheer Desutter, wanneer u beweert dat dit in feite een **raamdecreet** is en dat heel wat **uitvoeringsbesluiten** zullen nodig zijn om dit operationeel te maken. Ik hoop dat het voor u volstaat indien ik uitdrukkelijk verklaar en u de verzekering geef – wat ik ook in de Commissie heb gedaan – dat telkens waar het mogelijk is het laagst mogelijk bestuurshelton zal worden aangesproken. Als het kan zal dus het college van burgemeester en schepenen of de bestendige deputatie van de provincieraad belast worden met een aantal procedurezaken zoals aanvragen en beslissingen inzake een reeks van vergunningen die in toepassing van dit decreet kunnen worden

Lenssens

verleend. Vooral op artikel 4 kan men heel wat aanvragen voor afwijking verwachten van landbouwers die toch buitenlandse drijfmest wensen te importeren. Dit moet lokaal kunnen worden behandeld met dien verstande dat de drinkwatermaatschappij die in het betrokken gebied aan waterwinning doet, advies zal geven aan het college van burgemeester en schepenen.

U hebt ook vragen gesteld omtrent het voorschottenfonds. Ik meende daarop een antwoord te hebben verstrekt bij de analoge vraag van collega Somers.

De coördinatie van bouw- en exploitatievergunningen is onrechtstreeks ter sprake gekomen in de Commissie. Ik verwijs naar het ontwerp van decreet dat ik samen met de heer Akkermans heb ingediend en laten goedkeuren door de Executieve. Op dit ogenblik berust het bij de Raad van State voor advies en hopelijk kan het eerlang in deze Vlaamse Raad worden besproken.

Ik kan grotendeels akkoord gaan, collega Geyselings, met uw welgemeende zorg voor verschillende aspecten van het waterbeleid. U hebt het iets ruimer gesitueerd dan alleen het grondwaterbeleid, en ondermeer het probleem opgeroepen van de additieven aan ons drinkwater om het vereiste kwaliteitspeil te bereiken. Ik zal het antwoord op de precieze vragen schriftelijk overhandigen.

U hebt ook een precieze vraag gesteld over de beschermingszones waarover sprake is in artikel 3 van het ontwerp van decreet. Ik verwijs naar het verslag, maar herhaal even dat het in principe zal gaan over zones met een straal van maximum 2 kilometer rond het waterwinningsgebied. Daar zullen bepaalde activiteiten gereguleerd kunnen worden, en zelfs verboden. Het kan gebeuren dat de Vlaamse Executieve van oordeel is dat ook buiten die beschermingszones bepaalde maatregelen moeten worden genomen, die dan gelden voor geheel het Vlaamse Gewest.

Ik vraag u schriftelijk te mogen ant-

woorden op uw vraag over de drinkwatervoorziening van Zemst. Ik ben niet bij machte dat precieze geval hier uit de doeken te doen.

Ten slotte ga ik in op de reeks vragen van collega Renaat Peeters.

Ik zal niet ingaan op zijn algemene beschouwingen omtrent de gevaren van het éenkamerstelsel dat bestaat in de Vlaamse Gemeenschap. Ik heb daar begrip voor, maar ik denk dat dit een probleem is voor de Raad zelf, veel meer dan voor de Executieve. Ik deel evenwel uw zorg.

U zegt dat beschermingszones, aangeduid in uitvoering van dit decreet, eigenlijk de gewestplannen wijzigen. Dit is ten dele juist en ten dele niet. Ze vullen de gewestplannen aan, maar ze raken niet aan de bestemming zelf zoals deze bij koninklijk besluit in de gewestplannen is vastgelegd. Wanneer in een agrarisch gebied een beschermingszone rond een waterzuiveringsgebied wordt afgebakend blijft de bestemming van dat gebied agrarisch, zoals bepaald in de wet op stedenbouw en ruimtelijke ordening. Inzake de winning van grondwater kunnen er echter, binnen de afgebakende beschermingszone, in toepassing van dat decreet, aanvullende bepalingen opgelegd worden. Dit is de juiste, genuanceerde interpretatie.

U hebt gesproken over de invloed voor de landbouwactiviteiten. U gaf het voorbeeld van de Kempische landbouwgronden, die zeer poreus van samenstelling zijn. U vreest tevens dat door dit decreet een uitbreiding van de beschermingszones tot stand zal komen.

Ik kan daar niet zomaar op antwoorden, want dit houdt verband met de huidige en eventueel de toekomstige grondwaterwinningsgebieden van de maatschappijen voor drinkwatervoorziening.

Ik blijf bij het antwoord dat ik daarjuist heb gegeven. Het is de bedoeling de beschermingszones in principe te beperken tot een straal van 2 kilometer rond het eigenlijke of potentiële waterwinningsgebied.

Wat uw zorg betreft over het fonds

kan ik u met betrekking tot artikel 20, § 3, 1, waar sprake is van voorschotten voor schade veroorzaakt door grondwaterwinning, het volgende bevestigen.

U heeft een concreet voorbeeld gegeven, met name schade aan een gebouw ingevolge grondwaterwinning waardoor dit gebouw onbruikbaar geworden is voor de oorspronkelijke bestemming en de uitbater een ander gebouw moet huren met bijkomende huurlast als gevolg. U vreest nu dat deze uitgaven nu niet als schade kunnen bestempeld worden. Ik ben van oordeel dat dit wel degelijk een schade is, die in aanmerking komt voor toepassing van artikel 20, waarvoor het fonds kan tussenkomen. Er is hier immers een rechtstreeks verband tussen de grondwaterwinning en de meer-uitgaven die de uitbater van dit ambachtelijk of landbouwbedrijf moet doen als gevolg van de schade, die hij lijdt.

Bovendien moet u artikel 20 lezen in relatie met artikel 22 dat bepaalt dat de Vlaamse Executieve een reeks nadere regels over de toepassing van artikel 20 zal bepalen.

Dit laat ons toe een hele reeks concrete gevallen van schade in uitvoeringsbesluit op te nemen waarvoor het fonds – dat zal wel niet limitatief zijn – alvast gemachtigd zal zijn om voorschotten uit te keren. Ik wijs erop dat dit enkel gaat om voorschotten. De grond van de schadeclaim zal zijn beslag moeten krijgen voor de gerechtelijke instanties. Het fonds, dat rechtspersoonlijkheid zal hebben – dit is trouwens ook zo voor het nationaal fonds – zal in de rechten treden van de schadelijders ten belope van het voorschot dat is uitgekeerd.

Wat ten slotte het amendement betreft bij artikel 3 van de heer De Seranno en dat hier werd verdedigd door de heer Peeters, wil ik het volgende zeggen. Dit amendement is een onrechtstreeks gevolg van een diepgaande en vrij hevige discussie die wij hebben gehouden in onze commissie naar aanleiding van een totaal ander amendement ingediend door de heer De Seranno en dat door de Commissie niet werd weerhouden. De heer De

Lenssens

Seranno heeft nu een ander amendement ingediend ertoe strekkend in het artikel 3, § 1, 3°, b, de twee woorden „gebouwen” en „inrichtingen” weg te laten. Ik wil erop wijzen dat er in de teksten van de wet van 26 maart 1971 in artikel 2 ook geen sprake was van „gebouwen”. Dit was een toevoeging die tijdens de voorbereiding van dit ontwerp van decreet door ons werd aangebracht. Bij nader toezicht en luisterend naar de verantwoording ga ik akkoord met dit amendement omdat inderdaad het stelsel van de bouwvergunningen als dusdanig bestaat voor gebouwen en inrichtingen in toepassing van de wet van 29 maart 1972 inzake stedenbouw. Het zou niet zinvol zijn een dubbel stelsel van bouwvergunningen mogelijk te maken. Eigenlijk impliceert onze tekst de mogelijkheid bij uitvoeringsbesluit een nieuw vergunningsstelsel in te voeren.

Wij kunnen de problemen evengoed ondervangen door een stelsel van algemene exploitatievergunning voor een reeks activiteiten van industriële of ambachtelijke aard, zoals nu reeds vereist, in toepassing van het Algemeen reglement op de Arbeidsbescherming – Titel 1.

Wij zijn bereid dit amendement te aanvaarden om niet het risico te lopen dat wij een dubbel systeem van bouwvergunningen zouden kennen, met name een algemeen systeem in toepassing van de wet van 1972 op de stedenbouw en een aanvullend systeem binnen bepaalde beschermingszones die in uitvoering van dit decreet zouden worden afgebakend.

Dit sluit evenwel niet uit dat de coördinatie tussen bouw- en exploitatievergunning noodzakelijk blijft. Hier verwijs ik echter naar het antwoord dat ik zopas op een vraag van de heer Desutter heb gegeven.

Mijnheer de Voorzitter, ik meen dat ik hiermee op de meest essentiële vragen een antwoord heb verstrekt. (**Applaus bij de CVP en de PVV**)

De Voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? (Neen)

Aangezien niemand meer het woord

vraagt, verklaar ik de algemene bespreking gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De Voorzitter : Aan de orde is nu de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet houdende maatregelen inzake het grondwaterbeheer. De tekst aangenomen door de Commissie wordt als basis voor de bespreking genomen.

Artikel 1

Dit decreet regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 107^{quater} van de Grondwet.

– Aangenomen.

Artikel 2

Voor de toepassing van dit decreet en zijn uitvoeringsbesluiten wordt verstaan onder :

– grondwater : al het water dat niet tot het hydrografisch net behoort, en bij gelijkstelling daarmee, alle water in de toevoerleidingen voor drinkwatervoorziening ;

– grondwaterwinning : alle putten, opvangplaatsen, draineerinrichtingen, bronbemalingen en over het algemeen alle werken en installaties die tot doel of tot gevolg hebben grondwater op te vangen, met inbegrip van het opvangen van bronnen op het uitvloeingspunt en het tijdelijk of bestendig verlagen van de **grondwartertafel** ingevolge grondwerken ;

– waterwingebied : het geografisch gebied dat overeenkomstig artikel 3, 2° is afgebakend en waar kunstwerken en inrichtingen zijn of zullen worden gevestigd voor het winnen en vergaren van grondwater, hoofdzakelijk bestemd voor de drinkwatervoorziening ;

– beschermingszone : het geografisch gebied dat overeenkomstig artikel 3, 2° is afgebakend om het grondwater in het waterwingebied tegen verontreiniging te vrijwaren ;

– direct lozen : het toevoegen of ver-

spreiden van stoffen in het grondwater zonder doorsijpeling in de bodem of de ondergrond ;

– indirect lozen : het toevoegen of verspreiden van stoffen, in het grondwater na doorsijpeling in de bodem of de ondergrond. De hoogste grondwaterstand in het gebied is steeds bepalend voor het vaststellen van een directe of indirecte lozing ;

– bodem : het bovenste, losse deel van de aardkorst, dat de wortelzone omvat ;

– ondergrond : het gedeelte van de aardkorst dat onder de bodem gelegen is ;

– verontreiniging : het door de mens direct of indirect lozen van stoffen of energiedragers in het grondwater, die een gevaar inhouden voor de drinkwatervoorziening, de natuurlijke ecosystemen of andere vormen van rechtmatig gebruik van grondwater.

– Aangenomen.

HOOFDSTUK 1

Bescherming van het grondwater

Artikel 3

§ 1. Om het grondwater te beschermen, met het oog op het eventueel gebruik ervan voor de drinkwatervoorziening, kan de Vlaamse Executieve volgende maatregelen nemen :

1° in geheel het Vlaamse Gewest of in delen ervan het direct of indirect lozen, het deponeren of opslaan op of in de bodem van stoffen die het grondwater kunnen verontreinigen, verbieden, reglementeren of aan een vergunning onderwerpen ;

2° om reden van openbaar nut, waterwingebieden en beschermingszones afbakenen ;

3° in de waterwingebieden en beschermingszones volgende zaken verbieden, reglementeren of aan een vergunning onderwerpen :

a) het vervoeren, opslaan, deponeren, afvoeren, bedelven, storten, direct of indirect lozen en uitstrooien van stof-

Voorzitter

fen die het grondwater kunnen verontreinigen ;

b) de gebouwen, inrichtingen, kunstwerken, werken en werkzaamheden, alsmede de wijzigingen in de grond of de ondergrond die een gevaar voor verontreiniging van het grondwater kunnen inhouden.

§ 2. De maatregelen genomen in uitvoering van § 1, 2° en 3° hebben verordenende kracht.

Op dit artikel is er een amendement, voorgesteld door de heer De Seranno, dat luidt als volgt :

In § 1, 3°, b op de eerste regel de woorden „gebouwen, inrichtingen,” weglaten.

De heer Matthys heeft het woord.

De heer P. Matthys : Mijnheer de Voorzitter, ik zou de aandacht van de heer Minister willen vestigen op het feit dat wij, door het aanvaarden van het voorgesteld amendement, toch wel de bedoeling van een vereenvoudiging van de procedure tegengaan.

Inderdaad, ik meen dat, binnen het zeer beperkt beschermingsgebied, in de Commissie de grote bezorgdheid om een bevoegdheidsbeslissing in één hand te handhaven op het voorplan trad.

Wanneer de heer Minister nu stelt dat wij nog altijd de mogelijkheid zouden hebben om, bij foutieve beslissingen genomen bij de verlening van bouwvergunningen of dergelijke, tijdens de exploitatievergunning in te grijpen dan komen wij opnieuw tot de wan-toestand die wij nu kennen inzake stede-bouw, met name wanneer stede-bouw toelating verleent en waar dan problemen rijzen bij het niet verlenen van een exploitatievergunning. Mijnheer de Minister, mag ik u verzoeken terug te keren op uw zienswijze en de door de Commissie voorgestelde tekst te handhaven.

De voorzitter : Minister Lenssens heeft het woord.

Minister J. Lenssens : Mijnheer de

Voorzitter, waarde collega's, de wet van 26 maart 1971, artikel 2, behandelt dezelfde materie als artikel 3 van dit ontwerp van decreet. Deze wet voorzagt niet het woord „gebouwen” waarvan thans de schrapping wordt voorgesteld.

Ten tweede, het afbakenen van de beschermingszones, beoogd door artikel 3 van het ontwerp van decreet, impliceert geenszins een wijziging aan de bestemming van dat betrokken gebied in toepassing van het bij koninklijk besluit vastgesteld gewestplan. Met name een agrarisch gebied met beschermingszone afgebakend in toepassing van dit decreet, blijft de bestemming agrarisch gebied behouden, idem voor een woongebied, een landelijk woongebied enzovoort.

Ten derde, indien wij de tekst van artikel 3 laten zoals hij oorspronkelijk door ons was voorgesteld dan is het gevaar reëel — het is er zelfs een logisch uitvloeisel van — dat wij tot een dubbel systeem van **bouwvergunningen** zouden overgaan. Wij hebben de gewone bouwvergunning in toepassing van de wetten op de stede-bouw. Maar, door toepassing van het artikel 3 in zijn oorspronkelijke versie creëren wij de mogelijkheid voor een dubbel stelsel van bouwvergunningen in de beschermingszones die, in uitvoering van dit decreet, zullen afgebakend worden. Ik vind dat van het goede te veel.

Er is nog een laatste belangrijk argument. Op alle ambachtelijke industriële activiteiten, ook van beperkte omvang, blijft het Algemeen reglement op de arbeidsbescherming van toepassing. Hierbij wordt men verplicht een exploitatievergunning aan te vragen hetzij bij het college van burgemeester en schepenen hetzij bij de bestendige deputatie van de provinciale raad.

Het is daar dat voorwaarden en maatregelen inzake milieu kunnen worden opgelegd ook met betrekking tot het grondwaterbeheer en de **grondwater**-beveiliging.

Het is om die redenen dat ik het schrappen van die twee woorden een verbetering van de tekst vind.

De Voorzitter : De heer Matthys heeft het woord.

De heer P. Matthys : Mijnheer de Voorzitter, de heer Minister heeft mij niet kunnen overtuigen. Ik zou een klein voorbeeld aan de Minister willen voorleggen. Volgens de zienswijze die hij verdedigt is het best mogelijk dat, binnen een afgebakend gebied van twee kilometer op een **waterwin-**ningsgebied, in een agrarische zone bijvoorbeeld met goedkeuring van stede-bouw een varkenskwekerij zou kunnen uitgebaat worden.

Na de oprichting en een **miljoenenin-**vestering zullen wij dan wel een **ex-**ploitatievergunning kunnen weigeren.

De Voorzitter : Minister Lenssens heeft het woord.

Minister J. Lenssens : Het antwoord is positief. Mits gunstig advies van de gemachtigde ambtenaar kan er een bouwvergunning worden afgeleverd maar er moet ook een **uitbating-**vergunning worden afgeleverd door de bestendige deputatie.

De heer W. Seeuws : Die wordt altijd gegeven.

Minister J. Lenssens : Collega, ik raad u aan mijn beslissingen in beroep, inzake dat soort **uitbating-**vergunningen, te komen nakijken. Ik weiger meer dan u denkt.

Er moet een vergunning afgeleverd worden, maar er is meer. Er is een ontwerp van decreet van collega **Akker-**mans en mijzelf voor advies bij de Raad van State, dat een totale coördinatie invoert tussen de bouw- en de exploitatievergunning zodanig dat op die manier de terechte zorg van collega Matthys wordt opgevangen.

De Voorzitter : Wij zullen thans overgaan tot de stemming over het amendement van de heer De Seranno bij artikel 3.

De leden die het amendement wensen aan te nemen, worden verzocht op te staan.

De tegenproef.

Het amendement is aangenomen.

Voorzitter

Wij stemmen thans over artikel 3, bij zitting en opstaan.

De leden die het artikel aanvaardden zoals het werd geamendeerd, worden verzocht op te staan.

De tegenproef.

Artikel 3 is aangenomen.

Artikel 4

§ 1. Om het grondwater te beschermen, met het oog op het eventueel gebruik ervan voor de drinkwatervoorziening, is het verboden dierlijke fecaliën in vloeibare vorm afkomstig van buiten het Belgisch grondgebied direct of indirect te lozen, te deponeren, of op te slaan op of in de bodem.

§ 2. Na advies van de maatschappij voor drinkwatervoorziening, die in het betrokken gebied een of meer grondwaterwinningen exploiteert, kunnen afwijkingen worden toegestaan door de openbare **bestuursorganen**, hiertoe aangewezen door de Vlaamse Executieve.

De Vlaamse Executieve bepaalt tevens de voorwaarden en gevallen, waarin deze afwijkingen toegestaan worden.

— **Aangenomen.**

Artikel 5

De exploitant van de waterwinning is in de overeenkomstig artikel 3, 2° afgebakende waterwingebieden en beschermingszones, belast met de bescherming van het grondwater.

De Vlaamse Executieve kan de exploitant van de waterwinning machtigen om door onteigening ten algemene nutte de voor de uitvoering van dit decreet onontbeerlijke onroerende goederen te verwerven.

— **Aangenomen.**

Artikel 6

§ 1. De Vlaamse Executieve :

— bepaalt de wijze waarop en de termijnen waarbinnen de aanvragen om vergunning ter uitvoering van de krachtens artikel 3, 1° en 3° van dit decreet genomen besluiten, worden ingediend en onderzocht ;

— wijst de openbare bestuursorganen aan, die beslissen over deze aanvragen, waarbij in ieder afzonderlijk geval een weigering moet gemotiveerd worden of bijzondere voorwaarden kunnen opgelegd worden.

Deze beslissing wordt slechts definitief wanneer is vastgesteld dat de opgelegde voorwaarden zijn nagekomen. De Vlaamse Executieve bepaalt de bijzonderheden en de termijnen van die vaststelling ;

— de wijze waarop en de termijnen waarbinnen beroep kan aangetekend worden tegen de beslissing van het bevoegde openbare bestuursorgaan.

§ 2. Deze vergunning doet geen afbreuk aan de rechten van derden. Zij kan steeds door het bevoegde openbare bestuursorgaan of de Vlaamse Executieve bij een met reden omklede beslissing ingetrokken worden, wanneer de opgelegde voorwaarden niet worden nageleefd. Er kunnen ook steeds nieuwe voorwaarden opgelegd worden.

§ 3. Het bevoegde openbare **bestuursorgaan** beslist over de beroepen tegen een weigering binnen zestig dagen na afgifte bij de post van de aangetekende zending die het beroep bevat.

— **Aangenomen.**

Artikel 7

§ 1. De Vlaamse Executieve bepaalt nadere regelen betreffende de vaststelling en afbakening van de **waterwingebieden** en de **beschermingszones**.

§ 2. Alvorens de afbakening van de **waterwingebieden** en **beschermingszones** vast te stellen, wordt een openbaar onderzoek ingesteld. Daartoe worden volgende stukken gedurende 30 dagen ter inzage gelegd op het gemeentehuis van de gemeenten, geheel of gedeeltelijk gelegen in bedoelde **waterwingebieden** en **bescher-**

mingszones :

1. een kaart met nauwkeurige afbakening van de voorgestelde **waterwingebieden** en **beschermingszones** ;

2. een lijst van de kadastrale percelen gelegen binnen de af te bakenen **waterwingebieden** en **beschermingszones** met opgave van naam en adres van de eigenaars ;

3. opgave van wijzigingen, **stopzettin-**gen, omschakelingen, herstellingen en beperkingen die kunnen voortvloeien uit de in artikel 3, 3° bedoelde maatregelen.

Het openbaar onderzoek wordt aangekondigd door aanplakking aan het gemeentehuis en publikatie in drie lokale dag- of weekbladen, met vermelding van begin- en einddatum van het openbaar onderzoek.

Bezwaren en opmerkingen kunnen schriftelijk worden medegedeeld aan het college van burgemeester en schepenen of een daartoe aangewezen persoon voor het einde van deze termijn, ofwel mondeling op de plaats, dag en uur, vermeld in het bericht van bekendmaking.

De eigenaars bedoeld in punt 2 van deze paragraaf worden bij aangetekend schrijven in kennis gesteld van de begin- en einddatum van het openbaar onderzoek.

Binnen 15 dagen na beëindiging van het openbaar onderzoek maakt het college van burgemeester en schepenen het dossier, aangevuld met zijn advies, over aan de Bestendige Deputatie van de provincie.

Indien de Vlaamse Executieve beslist tot afbakening, wordt aan de betrokken gemeentebesturen een exemplaar van het bundel toegestuurd, dat altijd ter inzage is op het gemeentehuis.

De Vlaamse Executieve bepaalt alle andere regelen, noodzakelijk bij dit openbaar onderzoek.

— **Aangenomen.**

Artikel 8

§1. Wanneer als gevolg van maatregelen, genomen in uitvoering van artikel

Voorzitter

3,3^o van dit decreet gebouwen, inrichtingen of kunstwerken moeten worden gewijzigd of gesloopt of wanneer werken, werkzaamheden of wijzigingen in of op de bodem of de ondergrond moeten stopgezet, beperkt, omgeschakeld of in de oorspronkelijke staat hersteld worden, is de eigenaar of exploitant er slechts toe gehouden deze verplichting na te komen, wanneer diegene, aan wie de bescherming ten goede komt, hierom verzoekt.

In dit geval wordt de rechtstreekse materiële schade, die door de eigenaar of de exploitant wordt geleden, vergoed ten laste van diegene aan wie de bescherming ten goede komt.

§ 2. De bepalingen van § 1 zijn van toepassing op de gebouwen, inrichtingen, kunstwerken en werkzaamheden, alsmede de wijzigingen in of op de bodem of de ondergrond, die bestaan of uitgeoefend worden op het ogenblik dat het in artikel 7 van dit decreet bepaalde openbaar onderzoek wordt ingesteld en voor zover ze op dat ogenblik beantwoorden aan alle geldende wettelijke en reglementaire beschikkingen ter zake.

§ 3. Het recht op vergoeding bedoeld in § 1 van dit artikel ontstaat slechts vanaf het ogenblik dat diegene aan wie de bescherming ten goede komt, de eigenaar of exploitant per aangetekend schrijven verzoekt om wijziging of sloping van de gebouwen, inrichtingen of kunstwerken of om de stopzetting, beperking of omschakeling van werken of werkzaamheden of om het herstel in de oorspronkelijke staat van wijzigingen in de grond of de ondergrond, vermeld in § 2 van dit artikel.

§ 4. Op straffe van verval, dient de vordering tot schadevergoeding, bepaald in dit artikel, te worden ingediend binnen 3 jaar na het in § 3 bedoelde verzoek.

— **Aangenomen.**

HOOFDSTUK II

Reglementering voor het gebruik van grondwater

Artikel 9

De Vlaamse Executieve kan :

1° aan een vergunning onderwerpen en de voorwaarden opleggen voor het aanleggen, wijzigen, verbouwen en exploiteren van bestaande of nieuwe grondwaterwinningen, in het bijzonder de voorwaarden betreffende de bescherming en het behoud van de grondwaterlagen en van de openbare en private bovengrondse eigendommen. Hierbij worden in ieder geval de economische, landbouwkundige, ecologische en stabiliteitsaspecten in aanmerking genomen ;

2° het gebruik reglementeren van grondwater, dat beschikbaar komt bij werken, inzonderheid bij het ontginnen van mijnen, groeven en graverijen.

— **Aangenomen.**

Artikel 10

De Vlaamse Executieve stelt de voorwaarden vast waarop een algemene telling van de grondwatervoorraden zal geschieden.

— **Aangenomen.**

HOOFDSTUK III

Toezicht

Artikel 11

Onverminderd de bevoegdheden van de officieren van de gerechtelijke politie, zijn de ambtenaren, die daartoe worden aangewezen door de Vlaamse Executieve, gerechtigd om de overtreding van dit decreet en zijn uitvoeringsbesluit op te sporen en vast te stellen. Zij hebben bij dag en nacht toegang tot alle instellingen of inrichtingen — woongelegenheden uitgezonderd — als ze redenen hebben om aan te nemen dat dit decreet of zijn uitvoeringsbesluiten worden overtreden. Hun processen-verbaal hebben bewijskracht tot het tegendeel bewezen is. Een afschrift ervan wordt aan de overtreders toegezonden binnen de tien dagen na de vaststelling.

Indien er voldoende aanwijzingen

zijn om te vermoeden dat een dergelijke overtreding in woongelegenheden wordt begaan, mag door twee van die ambtenaren huiszoeking worden gedaan, krachtens een machtiging van de vrederechter.

— **Aangenomen.**

Artikel 12

De overeenkomstig artikel 11 aangezeven ambtenaren nemen monsters of doen monsters nemen van stoffen, die het grondwater kunnen verontreinigen, of waarvan vermoed wordt dat ze het verontreinigd hebben.

Op verzoek van de exploitant van een grondwaterwinning kunnen de ambtenaren monsters van de bodem nemen of doen nemen wanneer wordt vermoed dat deze stoffen bevat als bedoeld in het vorige lid. Van die monstername wordt proces-verbaal opgemaakt, waarvan een afschrift aan de vermoedelijke dader van de overtreding wordt toegezonden.

De ontleding van de monsters wordt verricht door een laboratorium, dat daartoe is erkend door de Vlaamse Executieve.

De Vlaamse Executieve bepaalt, onder vrijwaring van de rechten van de verdediging, de wijze waarop de monsters worden genomen, de regels van de procedure van erkenning van de laboratoria evenals het model van het protocol van de ontledingen. Zij kan eveneens de ontledingsmethodes vaststellen.

— **Aangenomen.**

Artikel 13

De overeenkomstig artikel 11 aangezeven ambtenaren kunnen voorlopig het gebruik verbieden van inrichtingen en toestellen die wegens hun bouw of gebrekkige werking niet kunnen functioneren, overeenkomstig dit decreet en zijn uitvoeringsbesluiten ; zij kunnen de inrichtingen en toestellen verzegelen en alle maatregelen nemen, die in de gegeven omstandigheden noodzakelijk zijn voor de bescherming van het grondwater. De

Voorzitter

overeenkomstig artikel 11 aangewezen ambtenaren kunnen voor de vervulling van hun opdracht de bijstand van de gemeentelijke overheid vorderen. Zij kunnen die overheid eveneens verzoeken om de vereiste dringende maatregelen te nemen bij verontreiniging van het grondwater.

Indien de gemeentelijke overheid in gebreke blijft of bij dreigend gevaar, nemen de overeenkomstig artikel 11 aangewezen ambtenaren de passende maatregelen of doen ze de nodige opeisingen.

Zij geven hiervan onmiddellijk kennis aan de Gouverneur van de provincie.

Al deze maatregelen houden op gevolg te hebben na verloop van dertig dagen, indien ze binnen deze termijn niet bekrachtigd zijn door de Vlaamse Executieve.

— **Aangenomen.**

HOOFDSTUK IV

Voorkomen en vergoeden van schade

Afdeling 1 De aansprakelijkheid

Artikel 14

§ 1. De exploitant van de grondwaterwinning en de bouwheer van openbare of private werken, die door hun toedoen de daling van de grondwaterlaag veroorzaken, zijn objectief aansprakelijk voor de schade die daardoor bovengronds veroorzaakt wordt aan bestaande grondwaterwinningen en aan andere onroerende goederen, grond en beplantingen inbegrepen.

Diegenen die door hun gezamenlijk toedoen de daling van een grondwaterlaag veroorzaken, zijn solidair aansprakelijk voor de veroorzaakte schade.

§ 2. De bepalingen van dit hoofdstuk zijn niet van toepassing op de schade die door waterbemaling in de mijnen is veroorzaakt.

— **Aangenomen.**

Artikel 15

Alleen de vrederechter is bevoegd om, ongeacht het bedrag van de eis, in eerste aanleg kennis te nemen van de vordering gesteund op dit decreet.

— **Aangenomen.**

Artikel 16

De dagvaarding voor de vrederechter kan worden voorafgegaan door een poging tot minnelijke schikking.

Deze geschiedt bij wijze van oproeping in verzoening voor de vrederechter. Wanneer de aansprakelijkheid niet betwist wordt moeten de **opgeroepen** een aanbod voor schade-loosstelling doen binnen een termijn van drie maanden vanaf de eerste verschijning in verzoening, of in dringende gevallen, binnen de termijn die de vrederechter vaststelt. Het aanbod kan nadien enkel verhoogd worden.

Het proces-verbaal van verschijning vermeldt het akkoord of de afwezigheid van akkoord. Het bedrag van het eventueel aanbod wordt vermeld. Van het proces-verbaal wordt een uitgifte verleend, voorzien van het formulier van tenuitvoerlegging.

Wanneer er geen akkoord is, moet de benadeelde, op straffe van verval van de eis, binnen de drie maanden volgende op de vaststelling van afwezigheid van akkoord, voor de verderechter dagvaarden.

— **Aangenomen.**

Artikel 17

De eiser wordt geheel of gedeeltelijk in de gerechtskosten verwezen wanneer het door de vrederechter toegekende bedrag van de schadeloosstelling gelijk of lager is dan het aanbod als bedoeld in artikel 16.

— **Aangenomen.**

Artikel 18

Artikel 591 van het Gerechtelijk Wetboek wordt aangevuld als volgt :

„19° : van de vorderingen inzake ver-

goeding van schade bedoeld bij artikel 14 van het decreet van 24 januari 1984 houdende maatregelen inzake het grondwaterbeheer”.

— **Aangenomen.**

Artikel 19

In artikel 629 van hetzelfde Wetboek wordt het eerste lid van 1° door de hieropvolgende bepaling vervangen :

„1° Vorderingen aangaande zakelijke rechten op onroerende goederen en vorderingen aangaande aangelegenheden opgesomd in artikel 591, 1°, 2°, 3°, 4°, 5°, 6°, 9°, 10°, 11°, 12°, 13°, 14°, 18°, 19° met uitzondering van de vorderingen inzake pacht”.

— **Aangenomen.**

Afdeling II

Fonds ter voorkoming en vergoeding van schade bij het winnen en het pompen van grondwater

Artikel 20

§ 1. Er wordt een „Fonds ter voorkoming en vergoeding van schade, veroorzaakt bij het winnen en pompen van grondwater” opgericht, hierna „Fonds” genoemd.

§ 2. Dit Fonds heeft rechtspersoonlijkheid en wordt beheerd door de Vlaamse Executieve.

§ 3. Het Fonds is ermee belast onder de voorwaarden en binnen de perken van dit decreet :

1) voorschotten te verlenen in de gevallen van schade bedoeld in artikel 14 van dit decreet, met inbegrip van voorschotten ter financiering van studies en expertises die noodzakelijk zijn voor het vaststellen van deze schade ;

2) algemene maatregelen en studies te financieren die deze schade kunnen voorkomen en beperken met inbegrip van studies die worden uitgevoerd binnen het kader van belangrijke geplande of bestaande grondwaterwin-

Voorzitter

ningen en die kunnen worden gebruikt als objectieve basis bij elk deskundig onderzoek, binnen het kader van een vordering tot vergoeding van schade, veroorzaakt door grondwaterwinning.

De Voorzitter : De heer Suykerbuyk heeft het woord.

De heer H. Suykerbuyk : Mijnheer de Voorzitter, mag ik een vraag stellen in verband met artikel 20 ? Dit artikel stelt dat een „Fonds ter voorkoming en vergoeding van schade, veroorzaakt bij het winnen en pompen van grondwater” wordt opgericht. Ingevolge de geest van de wet van 1977 – en dit blijkt zeer duidelijk uit het verslag van de heer Bode van 21 juli 1976 – kan schade veroorzaakt door buitenlandse exploitanten in het binnenland, in casu in de Vlaamse regio, verhaald worden op het voorschottenfonds. Uit voornoemd verslag bleek dat niet alleen bepaalde commissarissen dit probleem voorlegden, maar ook dat de Staatssecretaris van destijds uitdrukkelijk bevestigde dat het voorschottenfonds kon optreden voor de gevallen waar de schade veroorzaakt werd door buitenlandse exploitanten. Krachtens de wet van 1977 kon het voorschottenfonds voorschotten uitkeren, in de plaats treden van de schadelijder. En op basis van het gemeen recht moest zij dan een verhaal instellen tegenover de buitenlandse waterwinningsmaatschappij.

Mijnheer de Minister, graag vernam ik of het Fonds dat krachtens artikel 20 van dit ontwerp wordt opgericht ook de bevoegdheid zal hebben om in de gevallen van schade veroorzaakt door buitenlandse winningen, voorschotten uit te betalen.

De Voorzitter : Minister Lenssens heeft het woord.

Minister J. Lenssens : ! Mijnheer de Voorzitter, het antwoord op de concrete vraag van collega Suykerbuyk is positief. Het voorschottenfonds zal in dergelijk geval een voorschot kunnen uitkeren, maar het zal zich weliswaar volgens de regels van het gemeen recht voor het terugvorderen van het gedane voorschot moeten wenden tot

de buitenlandse waterwinningsmaatschappij.

Aansluitend hierbij zou ik willen zeggen dat er zeer recent binnen Benelux een overeenkomst tot stand is gekomen die een regeling ten gronde beoogt voor schadeclaims in grensgebieden van de drie lidstaten. Ik zal de tekst van deze ontwerp-overeenkomst aan de heer Suykerbuyk alsmede aan de leden van de Commissie voor het leefmilieu overmaken.

De Voorzitter : Zijn er nog opmerkingen ? (**Neen**)

Dan is artikel 20 aangenomen.

Artikel 21

§ 1. In geval van dagvaarding als bedoeld in artikel 16 van dit decreet verleent het Fonds, na gunstig advies van het Raadgevend Comité bedoeld in artikel 26 van dit decreet een voorschot en dit naar billijkheid, wanneer uit een onderzoek is gebleken dat er tussen de schade, de daling van de grondwaterlaag en het pompen van grondwater een causaal verband bestaat.

§ 2. Het voorschot is terugvorderbaar indien de eiser voor de rechtbank wordt afgewezen ; in dat geval wordt geen rente aangerekend.

§ 3. Ten belope van het uitbetaald voorschot, treedt het Fonds in de rechten en rechtsoverdrachten van de benadeelde.

– **Aangenomen.**

Artikel 22

De Vlaamse Executieve bepaalt binnen welke perken, volgens welke modaliteiten en onder welke voorwaarden het Fonds zijn opdrachten, bepaald in artikel 20 van dit decreet, zal uitvoeren.

– **Aangenomen.**

Artikel 23

1° Het artikel 20 van de hypotheekwet

van 16 december 1851 wordt als volgt aangevuld :

„11° de voorschotten die overeenkomstig de wetgeving betreffende de schadeloosstellingen voor de schade veroorzaakt door het winnen en pompen van grondwater, zijn uitgekeerd voor het herstel van de schade veroorzaakt aan de oogst, op de vruchten van de oogst van het jaar of op de prijs van die oogst”.

2° Aan de hypotheekwet van 16 december 1851 wordt een artikel 25bis toegevoegd, dat luidt als volgt :

„de voorrechten bepaald in artikel 20, 1°, en 2° hebben de voorrang boven het voorrecht van artikel 20, 11”“.

3° Artikel 47 van dezelfde wet wordt met een lid aangevuld, luidend als volgt :

„Ten voordele doch op kosten van het Fonds ter voorkoming en vergoeding van schade veroorzaakt door het winnen en pompen van grondwater wordt een wettelijke hypotheek toegekend op de onroerende goederen waarvoor het Fonds een voorschot heeft uitgekeerd overeenkomstig de wetgeving betreffende de schadeloosstelling veroorzaakt door het winnen en pompen van grondwater”.

– **Aangenomen.**

Artikel 24

§ 1. Het Fonds wordt gestijfd door de bijdragen van de natuurlijke of rechtspersonen naar privaats of publiek recht, die door hun activiteiten de schade bedoeld bij dit decreet, kunnen veroorzaken of verergeren, en ten aanvullende titel, door leningen op korte termijn, waaraan de Vlaamse Executieve de gewestwaarborg kan hechten.

§ 2. De Vlaamse Executieve bepaalt :

1° het aandeel van elke soort inkomsten ;

2° de criteria om te bepalen wie bijdrageplichtig is, het bedrag en de modaliteiten van inning van de bijdragen ervan.

– **Aangenomen.**

Voorzitter

Artikel 25

Voor het beheer van het Fonds, doet de Vlaamse Executieve beroep op ambtenaren van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

— **Aangenomen.**

Artikel 26

Er wordt bij het Fonds een Raadgevend Comité opgericht, hierna genoemd „de Raad”, die de taak heeft zijn advies uit te brengen inzake elk financieringsvoorstel ten laste van het Fonds of elk voorstel tot toekenning van voorschotten door het Fonds.

De Raad is samengesteld uit :

— zes ambtenaren van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap ;

— twee leden die de landbouwers vertegenwoordigen ;

— twee leden die de eigenaars vertegenwoordigen ;

— twee leden die de bijdrageplichtige industriële kringen vertegenwoordigen ;

— twee leden die de bijdrageplichtige drinkwatermaatschappijen vertegenwoordigen ;

— twee leden die de natuurbeschermingsverenigingen vertegenwoordigen.

De Vlaamse Executieve benoemt de leden van de Raad en wijst onder hen de Voorzitter aan. Zij stelt tevens het reglement van inwendige orde op.

— **Aangenomen.**

Artikel 27

§1. Wanneer wordt vermoed dat door het winnen van grondwater schade werd veroorzaakt, zal hij die schade kan geleden hebben hetzij als eigenaar of houder van een ander zakelijk recht, hetzij als pachter, huurder of gebruiker van het getroffen onroerend goed, bij aangetekend schrijven zonder verwijl de ambtenaar, daartoe

aangewezen door de Vlaamse Executieve, verzoeken de nodige tegensprekelijk ke vaststellingen te doen.

De klager en de exploitant van de grondwaterwinning worden daartoe op de dag en het uur, bepaald door de ambtenaar, uitgenodigd aanwezig te zijn bij het plaatsbezoek en kunnen hun opmerkingen mondeling of schriftelijk aan de ambtenaar mededelen binnen 15 dagen na het plaatsbezoek.

§ 2. De verzoeken tot minnelijke schikking of de dagvaarding, bedoeld in artikel 16 van dit decreet, moeten ingeleid worden binnen twee jaar te rekenen vanaf de vaststelling van de schade bedoeld in § 1 van dit artikel.

— **Aangenomen.**

Artikel 28

Alle rechten en verplichtingen, met inbegrip van de middelen van het Voorschottenfonds, opgericht in uitvoering van artikel 7 van de wet van 10 januari 1977 houdende regeling van de schadeloosstelling voor schade veroorzaakt door het winnen en pompen van grondwater, die door het Rijk worden overgedragen aan het Vlaamse Gewest, worden aan het Fonds toegewezen.

— **Aangenomen.**

HOOFDSTUK V

Strafbepalingen

Artikel 29

§ 1. Onverminderd de toepassing van het bij het Strafwetboek of bij andere wetten bepaalde straffen, wordt met een gevangenisstraf van acht dagen tot vijf jaar en met een geldboete van zesentwintig tot tienduizend frank, of met één van die straffen alleen, gestraft :

1. hij die niet in het bezit is van een vergunning en handelingen of werkzaamheden verricht waarvoor overeenkomstig de bepalingen van dit decreet en zijn uitvoeringsbesluiten een voorafgaande vergunning vereist is ;

2. hij die de voorwaarden van een vergunning niet naleeft ;

3. hij die werken of werkzaamheden verricht of laat verrichten die verboden zijn in toepassing van dit decreet en zijn uitvoeringsbesluiten ;

4. hij die wegens nalatigheid of gebrek aan vooruitzicht bij het gebruik van roerende of onroerende goederen, oorzaak is van verontreiniging van het grondwater ;

5. hij die de bijdrageplicht, zoals bepaald in artikel 24 van dit decreet en zijn uitvoeringsbesluiten niet nakomt ;

6. hij die zich niet leent tot of zich verzet tegen de inspecties en de monsternemingen voorzien in dit decreet en zijn uitvoeringsbesluiten.

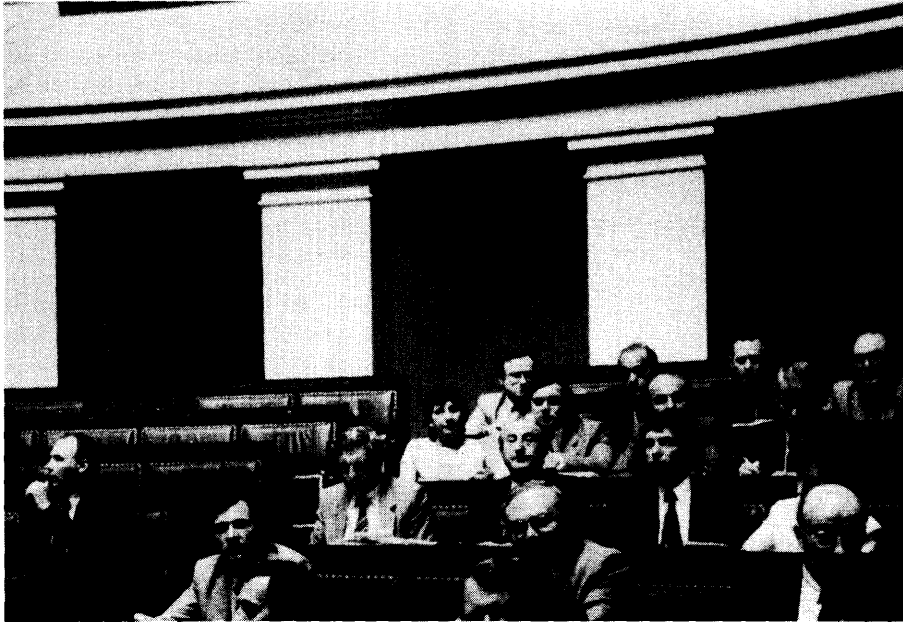
§ 2. De straffen kunnen worden verdubbeld indien een nieuwe overtreding wordt begaan binnen twee jaar na een onherroepelijk geworden vonnis tot veroordeling wegens een der in dit artikel bepaalde overtredingen.

§ 3. Alle bepalingen van Boek 1 van het Strafwetboek, met inbegrip van hoofdstuk VII en artikel 85, zijn toepasselijk op de in dit decreet bepaalde misdrijven.

§4. De rechter kan de inbeslagneming van machines en het afbreken van de gebouwen, inrichtingen en kunstwerken bevelen die tot stand zijn gebracht met overtreding van de ter uitvoering van dit decreet gegeven voorschriften. Hij kan eveneens bevelen de plaatsen in hun vroegere staat te herstellen.

Indien de veroordeelde het vonnis niet binnen de gestelde tijd ten uitvoer legt, geschiedt dit van ambtswege, op zijn kosten en risico, op bevel van de daartoe door de Vlaamse Executieve gemachtigde ambtenaar.

In dat geval heeft deze het recht de materialen en voorwerpen afkomstig van het herstel van de plaatsen in hun vroegere toestand te verkopen, te vervoeren, op te slaan of te vernietigen op een plaats die hij uitkiest. De veroordeelde is ertoe gehouden alle uitvoeringskosten, verminderd met de op-

Een aantal leden van de CVP-fractie met achteraan (uiterst rechts) Senator A. Van Nessel, verslaggever over het decreet-grondwaterbeheer

brengst van de verkoop der materialen en voorwerpen, te vergoeden op vertoon van een staat begroot en invorderbaar verklaard door de beslagrechter.

§ 5. De vennootschappen zijn burgerlijk aansprakelijk voor veroordelingen tot geldboeten en verbeurdverklaringen uitgesproken tegen hun orgaan of aangestelden wegens overtreding van de bepalingen van dit decreet.

Die vennootschappen kunnen voor de strafrechtbank worden gedagvaard.

— **Aangenomen.**

HOOFDSTUK VI

Slotbepalingen

Artikel 30

Dit decreet treedt in werking dertig dagen na bekendmaking in het Belgisch Staatsblad met uitzondering van

hoofdstuk IV, dat in werking treedt op datum vast te stellen door de Vlaamse Executieve.

— **Aangenomen.**

Artikel 31

§ 1. De hiernavolgende wetten worden, voor toepassing in het Vlaamse Gewest, opgeheven :

— de besluitwet van 18 december 1946 waarbij tot het houden van een telling der grondwaterreserves en tot invoering van een reglementering van hun gebruik besloten wordt ;

— de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van het grondwater ;

— de wet van 9 juli 1976, betreffende de reglementering van de exploitatie van grondwaterwinning.

§ 2. De wet van 10 januari 1977, houdende regeling van de schadeloosstel-

ling voor schade veroorzaakt door het winnen en het pompen van grondwater, wordt opgeheven op het ogenblik dat hoofdstuk IV van dit decreet in werking treedt.

— **Aangenomen.**

Artikel 32

De besluiten ter uitvoering van de besluitwet van 18 december 1946 waarbij tot het houden van een telling der grondwaterreserves en tot invoering van een reglementering van hun gebruik besloten wordt, en de besluiten, ter uitvoering van de wet van 9 juli 1976, betreffende de reglementering van de exploitatie van grondwaterwinning, blijven van kracht totdat zij worden opgeheven.

De strafbepalingen van dit decreet zijn van toepassing op bedoelde besluiten.

— **Aangenomen.**

Hoofdelijke stemming

De Voorzitter : Aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houdende maatregelen inzake het grondwaterbeheer zoals het door de amendering werd gewijzigd.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? **(Ja)**

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

103 leden hebben aan de stemming deelgenomen.

99 leden hebben ja geantwoord ;
4 leden hebben zich onthouden.

Ik kondig hiermede de uitslag van de stemming aan.

JA hebben geantwoord :

Akkermans P.
Ansoms J.
Anthuenis G.
Baert F.
Baldwijns E.
Beerden G.

Voorzitter

Beysen E.
Bockstal E.
Boel H.
Bosmans J.
Bossuyt G.
Breyne P.
Bril L.
Buchmann J.
Cardoen G.
Chabert J.
Cooreman E.
Coppens E.
Coppieters A.
d'Alcantara A.
De Baere A.
De Beul A.
De Bremaeker J.
de Bruyne H.
Debusseré F.
De Clercq C.
De Cooman C.
De Grève L.
De Groot E.
De Loor H.
De Loore-Raeymaekers J.
Demeester-De Meyer W.
Deneir A.
Deprez P.
Desutter E.
Detiège L. (Mevr.)
Devos G. (Mevr.)
De Wulf R.
Dhoore L.
Diegenant A.
Dupré J.
Galle M.
Geens G.
Geyselings F.
Hancké L.
Heughebaert M.
Kelchtermans L.
Kelchtermans T.
Knuts H.
Kuijpers W.
Leclercq J.
Lefebvre O. (Mevr.)
Lenssens J.
Marchand C.
Marmenout G.
Matthys P.
Meyntjens O.
Moors C.
Olivier M.
Panneels-Van Baelen M.
Pede J.
Peeters R.
Piot F.
Poma K.
Reynders G.

Rutten M.
Seeuws W.
Smet M. (Mevr.)
Smitt C. (Mevr.)
Somers J.
Suykerbuyk H.
Taelman W.
Tant P.
Temmerman G.
Tobback L.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Van den Brande L.
Van den Broeck O.
Vandenhove M.
Van den Poel-Welkenhuysen M.
Vanderborcht F.
Vanderheyden V.
Vandermarliere J.
Van Der Niepen P.
Van Elewyck J.
Van Grembergen P.
Vankeirsbilck E.
Van Nevel A.
Vannieuwenhuyze R.
Van Ooteghem O.
Van Puymbroeck M. (Mevr.)
Van Rompaey H.
Van Rompaey R.
Van Steenkiste F.
Van Wambeke H.
Verberckmoes F.
Verhaegen G.
Vermeiren F.
Willems G.

Zich ONTHOUDEN hebben :

Caudron J.
De Mol J.
Verniers J.
Vervaet D.

Dientengevolge neemt de Raad het ontwerp van decreet aan ; het zal aan de Vlaamse Executieve ter bekrachtiging worden overgezonden.

De leden die zich hebben onthouden, worden verzocht de redenen voor hun onthouding kenbaar te maken.

De heer De Mol heeft het woord.

De heer J. De Mol : Mijnheer de Voorzitter, ik kan mij niet akkoord verklaren met het amendement van de heer De Seranno evenmin als met de uitleg die de Minister heeft verstrekt, omdat het ontwerp, zoals het op dit ogenblik bij de Raad van State wordt inge-

diend, zijnde de coördinatie tussen exploitatie- en bouwvergunning het probleem nog zal versterken en nog groter zal worden dan op dit ogenblik het geval is.

Op deze wijze kunnen op een zeer eenvoudige manier bouwvergunningen worden verkregen wanneer de exploitatievergunning in orde is, plus dat het beroep in feite beperkt wordt tot de bestendige deputatie voor de hinderlijke bedrijven van klasse drie en twee.

Ik geloof dat men op deze wijze goed in staat is om zaken te veranderen en dit kunnen wij niet aanvaarden. Het is in naam van de vier collega's van mijn fractie dat ik deze verklaring afleg.

INTERPELLATIES (R.v.O. art. 67)

Interpellatie van de heer F. Geyselings tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over de alarmerende loodneerslag te Hoboken

Interpellatie van mevrouw L. Detiège tot de heer J. Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over de loodneerslag te Hoboken

De Voorzitter : Aan de orde zijn de samengevoegde interpellaties van de heer Geyselings tot de heer Lenssens, Gemeenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, over de alarmerende loodneerslag te Hoboken en van mevrouw Detiège tot Minister Lenssens, over de loodneerslag te Hoboken.

De heer Geyselings heeft het woord.

De heer F. Geyselings (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, dames en heren, de vroegere gemeente Hoboken wordt in meerdere naslagwerken als een belangrijke industrieplaats vernoemd, waar vooral metaal en non-ferrometalen worden verwerkt.

Vooraf de Metallurgie Hoboken-Overpelt NV, die sinds haar oprich-

Geyselings

ting in 1908, gespecialiseerd is in de produktie van non-ferrometalen, heeft al die tijd wijd en zijd bekendheid verworven. Dat is te danken aan en dus een eer voor de werkende gemeenschap.

De Metallurgie Hoboken-Overpelt NV, door de plaatselijke bevolking ook „het zilver” genoemd, heeft na het openbaar worden van de loodvergiftigingen, te wijten aan de verwerking van zware metalen, aan haar „goede” reputatie ingeboet. Het aanslepen van dit probleem is geen eer voor de directie van dit bedrijf en de verantwoordelijke overheid.

Mijnheer de Minister, de vroegere en recent bekend geworden abnormale hoge loodneerslag in Hoboken, waarvan de plaatselijke bevolking het slachtoffer is, heeft mij ertoe aangezet u over deze aanslepende milieuproblematiek te ondervragen.

U weet het, mijnheer de Minister, de loodvergiftiging in Hoboken is niet van vandaag. Immers, in 1973 waren hier al duidelijke bewijzen voor. Meerdere dieren die graasden in de weiden, gelegen in de omgeving van de Metallurgie Hoboken-Overpelt, stierven aan loodvergiftiging. Wat toen gebeurde was ongetwijfeld de druppel die de emmer deed overlopen, het eerste duidelijk teken aan de wand dat tot onmiddellijk handelen moest leiden.

— *Mevrouw G. Devos, Eerste Onderzetter, treedt als Voorzitter op.*

Men mag te Hoboken van geluk spreken want aldaar werd nog eens duidelijk bewezen dat dieren en planten, al hebben ze niets conform met de door de mens gecreëerde snuffelpalen, bij milieu-intoxicaties nog altijd betrouwbaarder en bovendien onvervangbare indicatoren zijn, nuttig voor de mens.

Collega's, zodra officieel de doodsoorzaak van deze herbivoren gekend was, werd in 1974 met de toxicologische onderzoeken naar de loodvergiftigingen in de toenmalige gemeente Hoboken gestart. De eerste bloedonderzoeken werden uitgevoerd bij scholieren van 10 tot 13 jaar. In maart 1978 werd het onderzoek nog uitgebreid, vooral

dan naar de lagere leeftijdscategorieën toe. Het is toen dat enkele ernstige gevallen van verhoogde loodimpregnatie werden vastgesteld bij scholieren, verblijvende in de inmiddels bekend geworden wijk Moretusburg. In deze Hobokense wijk, die vlakbij de Metallurgie is gelegen, wonen ca 3000 mensen en 300 kinderen beneden de 12 jaar. Bovendien bevinden zich in deze loodwijk twee basisscholen waar dagelijks vele kinderen onderricht volgen.

Een dichtbewoonde, kwetsbare leefgemeenschap, die zich bevindt aan de rand van een fabriek die zware metalen verwerkt en een gedeelte ervan in de lucht uitstoot, wordt hoe langer hoe meer als onverantwoord geacht. Een krant schrijft dat de ministeriële technische werkploeg de wijk Moretusburg onbewoonbaar wil maken. Medische teams adviseren gezinnen met kinderen te verhuizen.

Hoe dan ook, de recente loodvergiftigingen waar bij vier kinderen een loodgehalte van meer dan 50 microgram werd vastgesteld en eveneens de stijging van het loodgehalte bij 33 kinderen tot 35 microgram, noopt de verantwoordelijke overheid tot onmiddellijk ke en efficiënte maatregelen.

Het is voor mij duidelijk, het geval Metallurgie Hoboken is opnieuw een klaar bewijs dat nog altijd eerst ernstige ongevallen moeten gebeuren vooraleer diepgaand wordt ingegrepen.

En toch, mijnheer de Minister, heb ik u meermalen plechtig horen verklaren dat uw beleid een preventief beleid is. Kan er echt van een gezond preventiebeleid gesproken worden als blijkt dat na de eerste vaststellingen van loodvergiftiging in 1973, dus na 10 jaar, er nog steeds loodvergiftigingen van de vierde categorie voorkomen? Als zelfs professor Clara van de UIA de toestand te Hoboken alarmerend noemt, wat denkt u dan, mijnheer de Minister, van al uw preventieve inspanningen, die toch al dateren van begin 1982?

Niettegenstaande verschillende aangekondigde saneringswerken en belangrijk ke investeringen door „het zilver” is al die tijd de loodproblematiek een loodprobleem gebleven, en in

1982 zelfs verergerd. Bij een vorige loodbesmetting, die plaatsvond in 1982, vroeg ik u via een parlementaire vraag welke maatregelen door de directie van de betrokken firma, de locale, regionale en nationale overheid werden getroffen om voortaan loodvergiftigingen te voorkomen. In uw vrij lang antwoord somde u een hele reeks van bijkomende voorwaarden en maatregelen op die de loodneerslag moest indijken. Zo las ik in uw antwoord dat, bij besluit van 24 september 1974 reeds de bestendige deputatie van de provinciale raad van Antwerpen, bij komende voorwaarden heeft opgelegd die, hetzij onmiddellijk van toepassing werden, hetzij nageleefd moesten worden op 1 januari 1975, 1 april 1975, 1 juli 1975 of 31 december 1975. De bevoegde administratie, aldus uw antwoord, heeft vastgesteld dat deze voorwaarden door de NV Metallurgie Hoboken-Overpelt werden nageleefd. Als dat inderdaad zo is, mijnheer de Minister, wordt hiermee dan niet bewezen dat die getroffen maatregelen het loodprobleem vooralsnog niet hebben opgelost?

Op 25 april 1978 werd een nieuw besluit met nog meer aanvullende voorwaarden getroffen, hetwelk nog vóór 1 juni 1978 van kracht moest worden. De korte uitvoeringstermijn liet de firma niet toe tijdig aan de opgelegde voorwaarden te voldoen en ging hierop in beroep. Bij koninklijk besluit van 5 juli 1978 werd over het beroep uitspraak gedaan.

Mijnheer de Minister, nu herhaal ik uw woorden in dit verband: „Niet alleen werden de termijnen waarbinnen bepaalde nieuwe verplichtingen dienden te worden nageleefd gespreid in tijd, maar ook inhoudelijk werden de voorwaarden gewijzigd. Sommige nieuwe verplichtingen dienden onmiddellijk nageleefd te worden, andere respectievelijk op 1 september 1978, 1 oktober 1978, 1 november 1978, 1 december 1978, 1 januari 1979, 1 januari 1980, 1 januari 1981 en 1 juli 1981”. En alweer verneem ik, mijnheer de Minister, dat ook hier de administratie heeft kunnen vaststellen dat alle verbeteringen, opgelegd door het koninklijk besluit van 5 juli 1978, werden uitgevoerd.

Geyselings

Opnieuw moet ik aanhalen dat de getroffen maatregelen, ofwel omzeild worden, of onvoldoende zijn. Hoe verklaart u anders de huidige alarmerende situatie aldaar ?

Mijnheer de Minister, naast de ingrijpende maatregelen, uitgevoerd door Metallurgie Hoboken-Overpelt NV, werd door het Ministerieel Comité van het leefmilieu op 8 mei 1978 een **23-punten-programma** opgesteld waarvan de belangrijkste **saneringsmaatregelen** zijn :

1. opleggen van een omgevingsnorm voor lood rondom het bedrijf, koninklijk besluit van 31 mei 1978 ;
2. verstrakking van de emissienormen ;
3. inventarisatie van de emissienormen ;
4. de decontaminatie van gronden en gebouwen ;
5. het organiseren van **openluchtcuren** ;
6. verspreiden van een brochure met hygiënische voorschriften ;
7. betegeling van straten en pleinen ;
8. uitvoeren van fysiologische onderzoeken.

Ik geef toe, mijnheer de Minister, dat dit een indrukwekkende reeks van **saneringsmaatregelen** is. En bij deze bleef het niet. Inderdaad, in vergadering van 16 februari 1981 verleende de Vlaamse Executieve haar goedkeuring aan volgende maatregelen :

1. verscherping van de emissienormen voor lood tot 2 microgram per m^3 als glijdend jaargemiddelde vanaf 1 juni 1982, koninklijk besluit van 28 augustus 1981 ;
2. bouwen van twee nieuwe scholen buiten de risicozone ter vervanging van deze gelegen in de wijk **Moretusburg** ;
3. het aanbrengen van tegels op speelpleinen enzovoort.

Ten slotte, mijnheer de Minister, werd me in de loop van 1982 geantwoord dat de NV Metallurgie **Hoboken-Overpelt** nog meerdere belangrijke investeringen heeft gepland voor de eerstkomende jaren die blijkbaar van aard zijn de emissies nog verder te verminderen.

Mevrouw de Voorzitter, mijnheer de Minister, collega's, niettegenstaande de niet geringe maatregelen tot hertoe getroffen, was er eind november 1983 te Hoboken opnieuw loodalarm. Tijdens één van de controles, die regelmatig bij schoolkinderen uit de loodwijk worden uitgevoerd, is gebleken dat vier van de dertig onderzochte kinderen abnormaal veel lood in hun bloed hadden. Er dient in dit verband nu onmiddellijk de vraag te worden gesteld hoe het mogelijk is dat na de uitvoering van meerdere bijkomende voorwaarden, het naleven van de uitgevaardigde koninklijke besluiten, het realiseren van een **23-punten-programma**, saneringen en investeringen ter bescherming van het leefmilieu, **er** nog steeds onaanvaardbare hoeveelheden lood in de Moretusburgwijk neerkomen. Rekening houdend met de getroffen maatregelen door de directie van de Metallurgie, de Minister van leefmilieu, en andere enerzijds en de resultaten die ons nu bekend worden gemaakt, anderzijds, stel ik mij de vraag of er ooit op deze manier een bevredigende oplossing zal gevonden worden.

Zou het kunnen, mijnheer de Minister, dat wanneer de prioriteit zou gaan naar de noodzakelijke eliminatie van de schadelijke loodneerslag te Hoboken, de productie in dit bedrijf sterk zou terugvallen, hetgeen **bedrijfs-economisch** als niet mogelijk wordt geacht ? Als ná 10 jaar passen en aanpassen, van beide kanten, nog steeds ernstige loodvergiftigingen zich voordoen, dan dient er zonder dralen gehandeld. Ik verwijs u in dit verband naar de wet van 28 december 1964 betreffende de bestrijding van de luchtverontreiniging. Mijnheer de Minister, ooit heeft u gezegd : „**Een** beleid heeft maar effect als een brede maatschappelijke stroming dat beleid steunt”. Ik voeg hier aan toe : „die brede stroming zal een beleid steunen, als dit beleid in de eerste plaats een voorbeeld is van consequentie en kordaatheid”.

Mijnheer de Minister, ik wil mijn interpellatie afronden met enkele vragen.

1. Niettegenstaande meerdere maatregelen en saneringsplannen en -gelden, blijft de situatie in Hoboken alar-

merend. Hoe verklaart u dit en wat zijn thans de verdere maatregelen die u zult treffen ? Zullen deze een onmiddellijk karakter hebben ?

2. Werde het 23-puntenprogramma concreetiseerd ? Is u tevreden met het bereikte resultaat ? Wat heeft dit **saneringsplan** tot op heden gekost en wie draagt die extra-kosten ?

3. Vinden in en rond het bedrijf regelmatig luchtmetingen plaats vanwege een controlerende overheid ? Zo ja, werden in het najaar van 1983 abnormale hoge loodemissies waargenomen ? Wat wordt er gedaan wanneer zulks blijkt ?

4. In de vergadering van 16 februari 1981 verleende de Vlaamse Executieve haar goedkeuring aan :

1. de verscherping van de emissienormen voor lood tot 2 microgram per m^3 als glijdend jaargemiddelde vanaf 1 juni 1982 ;
2. het bouwen van twee nieuwe scholen buiten de risicozone ter vervanging van deze gelegen in de wijk **Moretusburg** ;
3. tot het aanbrengen van tegels op speelpleinen.

Wat werd hiervan gerealiseerd ?

5. Er is altijd gezegd geworden „**de** bevuiler betaalt”. die is hier bekend. Moet de Metallurgie voor alle geleden kosten opdraaien ? In ontkennend geval, waarom niet ?

De Voorzitter : Mevrouw Detiège heeft het woord.

Mevrouw L. Detiège (op de tribune) : Mevrouw de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, in 1978 en 1979 had ik de gelegenheid de Minister van volksgezondheid te interpellieren over de maatregelen die zouden worden genomen om de toestand in de wijk Moretusburg te Hoboken, ten gevolge van de vervuiling door **Metallurgie-Hoboken-Overpelt**, te verbeteren.

Een koninklijk besluit tot het vaststellen van de toegelaten grenswaarden voor de concentratie van lood in de lucht op het grondgebied van de gemeente Hoboken, werd genomen.

De heer Geyselings herinnerde er ook

Detiège

aan dat volgens dit besluit van 31 mei 1978 de concentratie van lood in de buitenlucht vanaf 1 juni 1983 het jaargemiddelde van 2 microgram per m^3 niet mag overschrijden. Op 1 juni 1982 is dit teruggebracht tot 1 microgram per m^3 . Voor het toezicht op de concentratie van lood in de buitenlucht op het grondgebied van de gemeente Hoboken worden dagelijks monsters over 24 uur genomen door meetstations die werden opgericht door het Ministerie van Volksgezondheid. Voor het toezicht op de toepassing van de in het besluit vastgestelde, toegelaten grenswaarden is het referentestation gevestigd in de **Maalbootstraat** te Hoboken.

Een 23-punten-programma van maatregelen zou worden uitgevoerd. Enkele opmerkingen zijn hierbij wel noodzakelijk. Wat de emissienormen betreft, werd toen reeds geopperd dat de concentratie van lood in de buitenlucht in de **Curiestraat** ongeveer 60 procent hoger ligt dan in de **Maalbootstraat**. De nieuwe **exploitatie**normen, die bij koninklijk besluit van juli 1978 werden opgelegd, zouden worden gerespecteerd. Hoe ver staat het daar nu mee? Saneringsmaatregelen werden genomen op het **Wolplein** en het **C. Meunierplein** en op de parking van de **Curiestraat**. Zolders, straten en pleinen werden ontstof. Een bufferzone zou worden opgericht door de bestaande muur in de **Curiestraat** te verhogen. Toen werd gezegd dat dit weinig effect zou hebben en dat de **zonival** voor de woningen in de **Curiestraat** zou worden beperkt. Vandaag zegt men bezig te zijn met het oprichten van die muur. Wat zijn de verwachte resultaten? De normen voor neervallend stof zijn immers niet vastgelegd.

Nieuwe scholen zouden worden gebouwd en ook binnen het bedrijf zouden metingen gebeuren onder toezicht van de Minister van tewerkstelling en arbeid.

De vroegere gemeente Hoboken ging steeds uit van het standpunt dat de productie van het bedrijf moet worden aangepast zodat pollutie wordt uitgeschakeld. Zij was de mening toegedaan dat een voldoende brede buf-

ferzone op het grondgebied van de fabriek moest worden gevormd en niet dat de **woonzone** moest worden afgebroken. „De vervuiler betaalt” was ook een van de principes. Het afbreken van de wijk, zelfs van enkele straten, werd als onrealistisch bestempeld. Het is een onmenselijke maatregel waarmee onnoemlijk veel menselijk leed gepaard gaat.

Waarom, mijnheer de Minister, werd nooit ingegaan op de vraag van de gemeente om een referentestation in de **Curiestraat** te vestigen?

De norm van 2 microgram per m^3 zou zijn bereikt. Het probleem van het neervallend stof is daarmee echter niet opgelost. Wanneer wordt daarvoor een norm vastgelegd?

Wat zijn de resultaten van de **decontaminatie**? Wordt reeds een evaluatie gemaakt? Moet het programma worden herhaald? Wat zijn tot nu toe de kosten geweest?

Op welke concrete wijze neemt de ministeriële werkgroep zijn coördinerende functie waar? Hoeveel vergaderingen van de coördinatiewerkgroep vonden plaats en welke adviezen werden overgemaakt sinds de installatie van de Vlaamse Executieve?

In de vergaderingen van de medische en de technische werkgroep zou er een groeiende misnoegdheid zijn over het feit dat er geen feitelijke coördinatie plaatsvindt. Dit zou zelfs met nadruk in de verslagen zijn opgenomen.

Graag vernam ik of de **Gemeenschapsminister** hiervan op de hoogte is en of ter zake maatregelen zullen worden genomen.

Ondanks het herhaald aandringen van de gemeentelijke overheid werd nog steeds geen financiële werkgroep opgericht. Meent u niet dat het nuttig zou zijn zo'n werkgroep op te richten en een regeling te treffen, al was het voor alles wat reeds door de gemeente werd gefinancierd?

Hoe staat het met de voorlichting van de bevolking die in het **23-punten**programma werd beloofd? Waarom werden de scholen niet herbouwd? Hoeveel kinderen jonger dan twaalf jaar wonen ook vandaag nog in de **Cu-**

riestraat? Hoe is de toestand van de werknemers in het bedrijf? Er wordt gezegd dat het bijna onmogelijk is om ze medisch te volgen en dat het voor de geneesheren onmogelijk is in het bedrijf binnen te dringen.

Rond 1985 zal een nieuwe **exploitatie**vergunning moeten worden aangevraagd. Zal ze worden gegeven na controle of zullen bijkomende eisen worden gesteld?

De Voorzitter: De heer Meyntjens heeft het woord.

De heer O. Meyntjens (op de tribune): Mevrouw de Voorzitter, mijnheer de Minister, geachte collega's, allereerst sluit ik mij aan bij de vorige sprekers. Ik wil niet in herhaling vervallen door cijfers aan te halen maar toch moet het mij van het hart dat de initiatieven die indertijd op gemeentelijk vlak werden genomen geen ondersteuning kregen van hogerhand. De bevolking werd met officiële rapporten gerustgesteld door de overheid hoewel ondertussen duidelijk bewezen werd dat de situatie alarmerend was. Als klap op de vuurpijl stelde de overheid voor, het milieuprobleem op te lossen door de bevolking te laten verhuizen. Bovendien haalde de overheid haar **23-punten**programma slechts boven na de dreiging van de voormalige burgemeester van Hoboken het bedrijf te sluiten.

Gelukkig wierp het **23-punten**programma, bijgestuurd in 1981, de eerste jaren resultaten af, zowel binnen het bedrijf als erbuiten. Toch dient te worden vastgesteld dat er zich, vijf jaar na de start van dit **sanerings**programma, nog altijd problemen voordoen. Het aantal kinderen met een te hoog loodgehalte in het bloed is afgenomen maar de gevallen blijven bestaan.

Een verdere aanpassing en aanvulling van dit saneringsprogramma dient daarom te worden uitgewerkt. De herziening van de normen voor immissie dient hierbij centraal te staan. Deze immissie veroorzaakt immers niet alleen in Hoboken maar ook in de tegenoverliggende gemeenten op de **Linkerschelde**oever problemen van **bodem-** en **luchtverontreiniging**. Daarom dring ik aan dat bij de **aanvul-**

Meyntjens

ling van het 23-puntenprogramma ook wordt voorzien in maatregelen ter voorkoming van de milieuverontreiniging door de Metallurgie niet alleen in Hoboken maar ook in Kruikebeke en in Burcht, deelgemeente van de fusiegemeente Zwijndrecht.

Ik wil u het definitief rapport even voorlezen betreffende het bodemonderzoek, voor de jaren 1982-1983, voor de gemeente Kruikebeke. Dit rapport werd opgemaakt door de provinciale Dienst voor de bescherming van het leefmilieu. Het vermeldt :

- In de gemeente Kruikebeke is de bodem matig tot sterk aangerijkt met de verontreinigende metalen lood en cadmium in de strook langsheen de Schelde. Deze strook loopt breder uit ter hoogte van de Metallurgie Hoboken en in zuidwestelijke richting ervan.

- De grootste metaalconcentraties worden aangetroffen in bosgrond en in weiland, door accumulatie van het neergevallen stof.

- De resultaten van het huidig onderzoek zijn een duidelijke bevestiging van deze bekomen bij het vorig onderzoek in 1980.

- Het EEG-voorstel van 13 september 1982 waarin onder meer voor cadmium als richtwaarde 1 ppm en als dwingende waarde 3 ppm wordt aangenomen geeft aan de hiernavolgende voorgestelde maatregelen een urgent karakter.

In 88 van de 112 onderzochte bodemstalen, is de dwingende waarde van 3 ppm overschreden. In alle monsters is de richtwaarde van 1 ppm overschreden.

- Gelet op onderhavige bevindingen, blijft de Dienst bij de destijds voorgestelde maatregelen namelijk dat :

- de zone vlakbij de Scheldedijk ter hoogte van de Metallurgie voor tuinen en landbouw zou dienen uitgesloten. Derhalve dient als onmiddellijke maatregel land- en tuinbouw aldaar afgeraden te worden ;

- deze zone zou dienen beplant te

worden met streekeigen hoogstammi-ge loofbomen en met coniferen (wintergroen) ; deze zouden als stokscherm kunnen fungeren ;

- in de verder van het bedrijf gele- gen strook de grond zou dienen be- kalkt te worden voor zover dit uit de gedane of nog te verrichten analyses noodzakelijk mocht blijken. Tevens zou de grond aldaar diep omgeploegd moeten worden”.

Daarenboven stellen wij vast dat ver- scheidene personen in Kruikebeke on- der doktersbehandeling zijn wegens milieuvervuiling, en dit met de Metal- lurgie als hoofdoorzaak.

Daarom, mijnheer de Minister, vra- gen wij dringend welke maatregelen zullen worden genomen. Wie zal moeten opdraaien voor de kosten die gemaakt zullen worden, ten eerste, door de gemeente zelf en ten tweede door de privé-personen die de directe slachtoffers zijn van deze milieuv- ervuiling ? Welke maatregelen zullen aan de Metallurgie worden opgelegd om voor de toekomst aan deze milieu- vergiftiging een einde te maken. (**Ap- plaus bij de W**)

De Voorzitter : De heer Lenssens, Ge- meenschapsminister van leefmilieu, waterbeleid en onderwijs, heeft het woord.

Minister J. Lenssens (op de tribune) : Mevrouw de Voorzitter, geachte col- lega's, ik dank de interpellante en ook de heer Meyntjens omdat zij mij de kans geven even een overzicht te ge- ven van de situatie in Hoboken inzake de jarenlange miserie met de milieu- vervuiling door de NV Metallurgie Hoboken-Overpelt.

Bij wijze van inleiding wijs ik er op dat lucht- en bodemverontreiniging door zware metalen een van de meest ern- stige milieuproblemen is van onze in- dustriële samenleving. Deze vorm van polluering is nauw verbonden, niet alleen in Vlaanderen, maar ook in andere landen, met de non-ferrosec- tor, of de aanwezigheid in een bepaal- de streek van een non-ferrobedrijf.

Het is goed even de geschiedenis na te kijken, want uit het verleden kan men het heden leren interpreteren.

Op die manier kan ineens veel duide- lijk worden omtrent de objectieve ver- antwoordelijkheid, los van het feit of in die tijd ter zake niets was bepaald, waar het nu wel is gereguleerd.

Toen rond de eeuwwisseling de non- ferrobedrijven geleidelijk werden op- gericht, werden zij meestal gevestigd in op dat ogenblik weinig bebouwde streken. De mogelijk nadelige gevol- gen op de toen niet bewoonde omge- ving werden vaak onderschat of gemi- nimaliseerd.

Men had daarvoor destijds geen inte- resse. Men was zich niet bewust van het potentieel chronisch en structu- reel gevaar van polluering dat men zou kunnen creëren. De non-ferro-sec- tor heeft jarenlang, ook in Vlaand- eren, zonder dat ter zake veel beperkin- gen werden opgelegd, het milieu ve- rontreinigd. In de literatuur spreekt men ter zake over „historische veront- reiniging”. Ik beschik over een zeer recente synthesesnota van het Insti- tuut voor hygiëne en epidemiologie over de verontreiniging van onze bo- dem door zware metalen. Daaruit blijkt - en collega's die deze proble- matiek volgen wisten dat reeds - dat Hoboken het meest verontreinig ge- bied is in Vlaanderen op het vlak van de zware metalen en één van de meest gepollueerde gebieden ter wereld. Dit is een weinig benijdenswaardige si- tuatie. Wij kennen ook de problemen ter zake in Noord-Limburg en de ve- rontreiniging door de non-ferrobedrij- ven in de streek van Beerse. Dit zijn de drie voornaamste verontreinigde gebieden.

De pollutie heeft enerzijds een histo- risch aspect, in die zin dat wij nu de gevolgen ondervinden - vooral op en in de bodem - van de vervuiling die zich gedurende tientallen jaren heeft voorgedaan. Anderzijds is er ook het aspect van de actuele verontreiniging, waartegenover wij beschikken over wettelijke midelen en de bedrijven in kwestie zich ook technologisch beter kunnen wapenen.

Ik heb aan mijn medewerkers de op- dracht gegeven de problemen ter zake in Beerse, Noord-Limburg, Hoboken en enkele andere gebieden in Vlaand- eren globaal te bestuderen, ten ein- de na te gaan in welke mate globale

Lenssens

maatregelen kunnen worden getroffen, los van het feit dat elk probleemgebied specifieke kenmerken vertoont en dat steeds afzonderlijke specifieke maatregelen zullen nodig zijn in de toekomst. Beerse kan bijvoorbeeld onmogelijk volledig worden vergeleken met Hoboken. Het is duidelijk dat er heel wat verschilpunten zijn maar toch moeten wij trachten deze deze problematiek globaal aan te pakken.

Laten wij even teruggaan in het verleden. De eerste werkplaats van de „Metallurgie Hoboken Overpelt” werd te Hoboken gebouwd in 1887, dus bijna een eeuw geleden. In het begin van de jaren vijftig werd vlak naast het bedrijf – men vraagt zich nu af hoe dat mogelijk was – de fameuze Moretuswijk met een 600-tal woningen gebouwd. De mensen die in deze sociale woonwijk leefden, waren dus een gemakkelijke prooi voor de loodvervuiling. Het is pas in 1973, toen enkele koeien uit die buurt stierven ten gevolge van loodintoxicatie, dat het probleem zich in al zijn scherpheid heeft gesteld. Grondige medische onderzoeken bij kinderen uit de betrokken wijk en de daar gevestigde scholen wezen op een verhoogde loodimpregnatie. Wij kennen voldoende het 23-puntenprogramma dat op 8 mei 1978 door het toenmalig Ministerieel Comité voor de bescherming van het leefmilieu werd goedgekeurd. Zoals u weet gaat het hier niet om 23 actiepunten maar veeleer over een reeks maatregelen – de ene al belangrijker dan de andere – waarvoor, naargelang van het domein waarop zij betrekking hebben, verschillende ministers verantwoordelijk waren. Dit is nu, na de **staats**hervorming, gedeeltelijk nog het geval. U weet immers dat collega De Wulf verantwoordelijk is voor bepaalde aspecten van het beleid inzake volksgezondheid waar dit vroeger onder de bevoegdheid viel van de Minister van volksgezondheid.

Wat is nu de toestand onder meer in verband met het uitvoeren van het 23-punten programma ? Verschillende collega's hebben daar vragen over gesteld. Negentig procent van dat programma is uitgevoerd op uitzondering van het bouwen van een **kinderkrib-**

be, welk punt niet werd weerhouden ; de bufferzone en een zeer belangrijk aspect – ik kom daar straks op terug – van de twee scholen.

Maar, de decontaminatie die enkele jaren heeft geduurd, is ondertussen bijna volledig uitgevoerd. Ik geef u daaromtrent straks enkele interessante details. Ik moet het niet herhalen dat de immissienorm bepaald bij het koninklijk besluit van 31 mei 1978, aangepast bij koninklijk besluit van 28 augustus 1981 van twee microgram per m³ werden bereikt. Metingen wijzen uit dat men er onder zit in het referentiestation. Het gemiddelde bedraagt momenteel zelfs 1,31 microgram per m³. Dat is dus ver beneden de opgelegde maximumconcentratie. Er werden een reeks **emissie**bepalende maatregelen aan het bedrijf opgelegd. De punten 5 tot en met 10 betreffen vooral de saneringswerken binnen de betrokken wijk **Moretusburg**, de saneringswerken aan het Constant Meunierplein, aan het **Wolfplein**, en de parkingzones aan de **Curie**straat. Het ontstoffen van de zolders van de schoolcomplexen en van 60 particuliere woningen door de civiele bescherming werd uitgevoerd. Het regelmatig ontstoffen van straten en pleinen met veegmachine en het ontstoffen van de scholen, werden voor zoverre uit Brussel te controleren, ook uitgevoerd. Dan is er nog het reinigen van de gevels en het **decontamineren** van de gronden. Ook dit werd uitgevoerd. Het **decontamineren** van de gronden is het voornaamste want in 1982, bij het begin van onze ambtsaanvaarding, waren daar slechts enkele BTK-ers ter beschikking voor wie het project ten einde liep. De gemeente heeft op onze suggestie in het toenmalige nieuwe derde **arbeids**circuit een aanvraag tot deelname ingediend. Mevrouw Detiège zal zich dit herinneren, want zij heeft daar bemiddeld. In de zomer van 1982 werden 75 tewerkgestelden ter beschikking gesteld in het kader van een speciaal project derde arbeidscircuit. Deze personen zijn tot op dit ogenblik aan het werk, in dienst nu van de stad Antwerpen, na de fusie van Hoboken met Antwerpen. Het zijn deze tewerkgestelden die de **decontaminatie**werken hebben uitgevoerd.

Wat hielden deze werken in ? De **be-**

smette grond moest worden vervangen door goede grond. Dat werd uitgevoerd in 141 voortuintjes van de wijk **Moretusburg** en in 82 achtertuinen. In totaal werd 2000 m³ verse en goede grond aangevoerd ter vervanging van de weggenomen grond. In de helft van de voor- en achtertuinen werd gras gezaaid op aanraden van de lokale overheid omdat dit ten aanzien van het verspreiden van **lood**stof een goede cultuur is.

Op de openbare speelpleinen, ik meen dat de heer Geyselings daar een specifieke vraag heeft over gesteld, werden tegels aangebracht die het regelmatig reinigen met water mogelijk maken, wat voorheen niet het geval was.

Het elfde punt van het 23punten programma dat niet werd uitgevoerd is het aanleggen van een bufferzone. Ik wil erop wijzen dat dit woord gemakkelijker uitgesproken is dan een bufferzone te creëren. Een bufferzone wil zeggen dat men tussen het bedrijf en de woonwijk, hetzij een verticale structuur door middel van een muur optrekt, hetzij beplantingen aanlegt, waarvoor men echter over de nodige ruimte moet beschikken. Men zou ook een reeks woningen kunnen ont-eigenen om op die plaatsen op lange termijn een groene zone te realiseren. Ik herhaal dat dit nog niet werd uitgevoerd. Ik kom daar straks echter op terug.

Sommigen hebben ook de idee gelanceerd de ganse wijk **Moretusburg** te ontruimen en er een bufferzone van te maken. Theoretisch zou dat natuurlijk een oplossing kunnen zijn, maar terecht werd dit alternatief door de lokale instanties, sinds de incidenten van 1973 en 1974 tot op heden, fel bestreden.

Daarom werd gepoogd de verticale structuur te verwezenlijken die hetzelfde effect zou hebben als een horizontale bufferzone.

Men heeft daaromtrent een studie gemaakt. De collega's die enige ervaring hebben in verband met het terrein aldaar, moet ik er niet van overtuigen dat zo'n studie heel wat tijd in beslag neemt. Men heeft zelfs gewerkt met theoretische berekeningen via **com-**putermodellen en zowel door deze

Lenssens

werkwijze als door de studie werd aangetoond dat een muur van vijftien meter hoog het stof dat van de stockeerplaatsen opwaait, zou kunnen tegenhouden. Er zou enkel een stofophoping zijn langs de lijszijde, dus de buitenkant van de muur in de Curiestraat. Er werd aangetoond dat die muur geen enkel effect zou hebben op de emissies vanuit de schoorstenen.

Uiteindelijk is die bufferzone vandaag nog steeds niet gerealiseerd.

De punten 12 en 13 van het 23-punten programma hadden betrekking op bepaalde tijdelijke maatregelen, met name het overbrengen gedurende een bepaalde periode van de kinderen naar andere gebouwen. Die maatregel werd voor de beide scholen en voor de kinderkribbe gedurende een jaar uitgevoerd.

Tegen het bouwen van nieuwe scholen was iedereen, merkwaardig genoeg, gekant, zowel het gemeentebestuur als de inrichtende machten, behalve de medische werkgroep. Deze laatste is bestendig op deze maatregel blijven aandringen. Het voorstel werd echter niet gerealiseerd. Ik wil het nu niet hebben over de oorzaken daarvan, want dat zou ons te ver leiden. Ik kan wel zeggen dat deze materie toch enigermate ideologisch politiek geladen was.

Mevrouw L. Detiège : Er waren toen reeds gronden gekocht, mijnheer de Minister.

Minister J. Lenssens : Jawel, maar de vroegere gemeentelijke overheid had voor de gemeenteschool een alternatief in Polderstad en in die buurt had men ook zogenaamd een terrein voorzien voor de vrije school. Om vele redenen, onder meer inzake bestemming van die terreinen op het gewestplan, bleek die oplossing echter onuitvoerbaar. Ik denk echter dat dit thans bijkomstig is. U zal dat begrijpen nadat ik mijn mening zal hebben gezegd over het al dan niet ontruimen van de scholen in de wijk Moretusburg. In die wijk zijn er twee scholen, een gemeenteschool voor lager en kleuteronderwijs en een vrije school in de Sadoinestraat. Maar ik herhaal dat alle werkgroepen, opgericht in uitvoering

van het 23-punten programma, behalve de medische, er niet voor gewonnen waren die scholen te sluiten. Ik was slechts acht dagen in mijn functie als Gemeenschapsminister van leefmilieu aangesteld of ik ontving reeds een eenparig goedgekeurde motie van de gemeenteraad van Hoboken, die stelde dat die scholen niet elders moesten worden overgebracht. Men vroeg mij af te wachten wat de evaluatie van de decontaminatie-actie zou zijn.

Punt 15, met name het bouwen van een nieuwe kinderkribbe, werd niet weerhouden.

De punten 16 tot en met 19 behoren tot de bevoegdheid van Minister De Wulf, omdat zij voornamelijk betrekking hebben op het aspect gezondheidszorg.

De punten 20 tot en met 22 hadden betrekking op de algemene coördinatie en werden via de coördinerende werkgroep uitgevoerd, terwijl punt 23 betreffende de medische voorlichting van de bevolking ook tot de bevoegdheid van de Gemeenschapsminister van gezondheidsbeleid behoort.

Thans wil ik even de financiële implicaties overlopen. Zowel mevrouw Detiège als de heren Geyselings en Meyntjens hebben daarover dezelfde vraag gesteld. Zij stellen met name dat de vervuiler betaalt. Ik kan daarop antwoorden dat zulks gedeeltelijk het geval is geweest, maar ik wil toch waarschuwen voor het als „boutade” hanteren van de slogan die iedereen lijkt te aanvaarden, met name dat de vervuiler betaalt.

– De heer J. Pede, Voorzitter, treedt op nieuw als Voorzitter op.

Men kan bezwaarlijk de vervuiler uit een lang verleden doen betalen tenzij via de gemeenrechtelijke weg – artikel 1382 van het Burgerlijk Wetboek – maar dan moet men bewijzen dat er een fout is geweest van degene die schade heeft veroorzaakt en dat er een oorzakelijk verband is tussen de schade en de fout. Welnu, dat zal nog niet te gemakkelijk zijn niet alleen in dit geval maar in de meeste gevallen van polluering in het verleden. Een fout doet zich slechts voor wanneer kan worden vastgesteld dat er strijdig

werd gehandeld met de bestaande wetten of reglementeringen gedurende de tijd dat de verontreiniging is veroorzaakt. Dit is in de meeste gevallen een vrijwel onmogelijke opgave. Ik situeer de toestand zoals deze zich juridisch in dat opzicht vandaag voordoet.

Het Ministerieel Comité voor leefmilieu heeft in november 1978, bij het opstellen van het 23-puntenprogramma, eigenlijk maar een paar financieringsbeginselen vastgesteld.

Ten eerste, de saneringskosten binnen het bedrijf, om de effecten van uitbating op het milieu binnen redelijke grenzen terug te brengen, moeten door het bedrijf worden gedragen.

Ten tweede, de controlemaatregelen worden door de openbare overheid met de klassieke gewone middelen betaald. Dit betekent een verscherpt toezicht. Het meer aanwezig moeten zijn van allerhande inspecties, valt onder de gewone uitgaven van de controlerende overheid, vroeger de Belgische Staat, het Ministerie van volksgezondheid en arbeid, en vandaag dus de Vlaamse Gemeenschap.

Ten derde, – ik citeer nog steeds het Ministerieel Comité voor leefmilieu van 1978 – inzake de curatieve maatregelen, moet elke maatregel alsook de eraan verbonden uitgave geval per geval worden geëvalueerd.

Voor Hoboken werd bij koninklijk besluit van 11 mei 1981 een voorschot van 10 miljoen frank toegewezen aan de gemeente Hoboken ten einde een saneringsplan voor loodverontreiniging uit te voeren, dus 10 miljoen frank, BTW inbegrepen. Men moest dit beperken tot de werkelijk gerechtvaardigde kosten als tussenkomst in de kostprijs van de sanering van die voor- en achtertuinjes van privé-woningen in een aantal welbepaalde straten waarover ik reeds sprak.

Intussen heeft de vroegere gemeente Hoboken 5 leningen aangeaan bij het Gemeentekrediet, telkens ten bedrage van 10 miljoen frank, ter financiering van een hele reeks saneringsmaatregelen, maar waarvan 40 miljoen werd aangewend voor de openluchtschool in Brecht om de personeels- en de infrastructuurkosten te

Lenssens

betalen. Op dit ogenblik zijn gesprekken aan de gang met afgevaardigden van het Antwerps stadsbestuur. Antwerpen is van oordeel dat de Vlaamse Gemeenschap hier minstens zou moeten tussenkomen. Hierover zijn dus thans besprekingen aan de gang waarbij ik er nog niet van overtuigd ben dat de Vlaamse Gemeenschap hier onmiddellijk belangrijke **tussenkomsten** zou moeten doen.

Terloops wens ik te zeggen dat, voor de financiële kant van de zaak, een financiële werkgroep wordt opgericht. Tevens vestig ik er uw aandacht op dat wij – en de heer Akkermans zal dit beamen – bij de administratie van de Vlaamse Gemeenschap geen ambtenaren-juristen in dienst hebben. Hoe kunt u een financiële werkgroep, omtrent een zo ingewikkelde materie, oprichten en degelijk laten functioneren wanneer u geen juristen heeft die daar een belangrijke juridische inbreng moeten kunnen leveren? Wij doen ter zake wat mogelijk is.

Wat heeft nu de NV Metallurgie Hoboken Overpelt zelf betaald? Ik heb de precieze cijfers opgevraagd omdat ik het belangrijk vond deze te kunnen meedelen. Ik geef ze u zonder daarbij een waardeoordeel te vellen.

Men heeft in totaal voor 966 miljoen, dus bijna 1 miljard, zuiver **milieu-investeringen** gedaan sinds 1978.

De belangrijkste uitgave betreft het hermetisch vervoer van grondstoffen binnen het bedrijf. U weet dat dit een enorm complex is van tientallen hectaren. Dat hermetisch vervoer van grondstoffen vertegenwoordigt een investeringslast van 455 miljoen.

Men heeft de rookafzuiging **ontdubbel**d bij de schouwen. Het gaat hier om een investeringskost van 62 miljoen.

De hoofdwegen en de interne verkeerswegen binnen het bedrijf is men automatisch gaan besproeien, wat een investering meebracht van 19 miljoen frank.

Verder zijn er nog een reeks kleinere investeringen met name het aanbrenge van filterinstallaties, het wijzigen van opslagplaatsen en het verplaatsen

van bepaalde ertshopen, het hermetisch transporteren van „vliegstoffen” en grondstoffen en een hele reeks stofafzuiginstallaties in verschillende onderdelen van de industriële activiteit.

Wat is nu de huidige stand van zaken? U weet dat men in 1978 ervan uitging dat een verlaging van de loodemissie in Hoboken een verbetering van de algemene toestand met zich zou brengen en dit bijgevolg een gunstiger weerslag zou hebben op de kinderen die in de wijk wonen.

Alle technische maatregelen en de opgelegde vermindering van de emissiewaarde werden op dit objectief gericht.

Wat stellen wij na vijf jaar vast? Wij zien dat, door de getroffen maatregelen, de loodemissie op het referentiepunt van 2,7 microgram per m³ is gedaald tot 1,31 microgram per m³, zoals daarjuist reeds werd geciteerd.

Wettelijk is er 2 microgram per m³ toegelaten. Die waarde werd trouwens ook in de Europese richtlijn weerhouden en wordt door de ganse Europese Gemeenschap aangenomen.

Die norm wordt dus gerespecteerd. Een permanent **meetnet** registreert de gegevens. Daarentegen – en dat is het moeilijkste probleem – is het gehalte aan neervallend stof, dus de zwaardere looddeeltjes die op de grond terechtkomen en bijgevolg ook het loodgehalte in het bloed bij de kinderen verhoogt, nauwelijks in gunstige zin geëvolueerd tijdens de laatste vijfjaar. Op dit ogenblik is nog niet uitgemaakt of de ganse **decontaminatie**-actie enig positief resultaat voor de toekomst zal hebben. Men tracht daarvan nu een evaluatie te maken. Het is helemaal niet zeker dat die **decontaminatie**, niettegenstaande de grote inspanningen – op anderhalf jaar werden 75 personen tewerkgesteld in het kader van het derde **arbeids**circuit, die moeten worden vergoed en dit heeft aan de gemeenschap tientallen miljoenen gekost – zal volstaan.

Ten aanzien van deze evolutie hebben wij midden vorig jaar met de medewerkers en de administratie een aantal voorstellen uitgewerkt die ik in

het najaar van 1983 aan de coördinerende werkgroep Hoboken heb voorgesteld, voorstellen om het **23-punten** programma van 1978 te actualiseren en bij te sturen. De medische werkgroep die, zoals u weet, ook actief is in Hoboken, met vertegenwoordigers van de huisartsen, de medische diensten, de administratie en de Universiteit Antwerpen en de technische werkgroep beleggen in dit verband vergaderingen.

Naast het hernemen van een reeks maatregelen uit het **23-punten** programma, die een bestendige zorg vereisten, zijn er enkele specifieke geactualiseerde voorstellen die ik heb gedaan en waarvan ik in de loop van de maand februari het advies verwacht van de coördinerende werkgroep, vermits men in de subgroepen sinds een paar maanden daarover discussieert.

Ten eerste, gaat het om het herzien en het evalueren van de emissievormen van het zwevend stof. Mevrouw **Detiège**, inzake de plaatsing van het **refertestation** dat door u werd aangehaald hebben wij gevraagd ons een advies te geven omtrent de mate waarin het refertestation moet worden gecorrigeerd, aangepast of verplaatst.

Ten tweede is er het uitwerken van een norm voor neervallend stof. Waarde collega's, ik wijs erop dat neervallend stof in termen van zware metalen voor 30 procent heropwaaiend stof is, met andere woorden, dit is een gevolg van verontreiniging uit een soms ver verleden, en 70 procent ingevolge de actuele emissies via de schouwen en de opslag van ertsen, waar het stof door de manipulatie van die ertsen gemakkelijk opwaait. Het uitwerken van een norm voor neervallend stof is perfect meetbaar, vooral voor de grote partikels, maar er bestaat ook internationaal vandaag een enkele referteschaal om te toetsen of een waarde, een concentratie of een hoeveelheid aanvaardbaar is in het kader van de menselijke gezondheid. Hier staat men voor een niet gering technisch probleem, gezien men geen referentiecijfers heeft inzake het aanvaardbaar stofgehalte voor het neervallend stof.

In de verschillende werkgroepen worden dienaangaande onderzoeken verricht en ik verwacht ter zake een

Lenssens

advies.

Als derde punt heb ik voorgesteld dat inzake bedrijfssanering de NV Metallurgie Hoboken-Overpelt haar inspanningen zou voortzetten. Zo stel ik voor dat men ten laatste in april 1984 een proefmuur van 18 meter hoog met een lengte van 80 meter zou bouwen als alternatief voor de bufferzone, proefmuur waarmee de bedrijfsdirectie in principe zou akkoord gaan.

Mevrouw L. Detibge : Ze zouden die al aan het bouwen zijn.

Minister J. Lenssens : Ja, en mocht die studie na een relatief korte termijn aantonen dat dit een alternatief is, dan is het evident dat daaruit zal voortvloeien dat langs de ganse lengte van de Curiestraat en ook de andere straten die muur zal worden doorgetrokken en uiteraard op kosten van de NV Metallurgie Hoboken-Overpelt.

Het bedrijf zelf moet een diepgaand onderzoek uitvoeren met bepaling van de emissiebronnen en stofverspreiding. De resultaten daarvan vraag ik tegen 1 oktober.

Ten derde – dit heeft met het voorgaande te maken – moet er een herziening komen van de lay-out van de fabriek. Ik denk bij voorbeeld aan het verplaatsen van opslagplaatsen van grondstoffen, die nu niet ideaal gelegen zijn binnen het bedrijf.

Daar het loodprobleem zich voornamelijk stelt voor kinderen, zou men in afwachting – dit hoort echter tot de bevoegdheid van collega De Wulf – gezinnen met jonge kinderen moet afraden in die wijk hun intrek te nemen.

Een vierde probleem waarvoor een oplossing moet komen is dit van de twee scholen. Destijds werd beslist, door de vorige Executieve, dat ze moesten worden ontruimd. Dit is tot nu toe nog niet gebeurd. Zowel het gemeentebestuur als het bestuur van de vrije school, evenals alle actiegroepen uit de omgeving zijn tegen de sluiting of het overbrengen van die scholen gekant. Ik meen dat daarover niet te lang meer hoeft te worden gediscussieerd. Er moet de eerstkomende maanden een definitief uitsluitel

men of al dan niet met ingang van 1 september, dus van volgend schooljaar, ofwel later, beide scholen – want er werd een overeenkomst afgesloten dat ze gelijktijdig zouden handelen – worden gesloten of overgebracht. Ik heb enkele weken geleden met collega Coens, die uiteraard bevoegd is voor het verlenen van subsidie, een gesprek gehad. Het blijkt dat binnen korte tijd een oplossing aan het probleem kan worden gegeven. Ingevolge een voorstel van de medische werkgroep, heeft mijn collega van volksgezondheid erin toegestemd in de maand april van dit jaar een zeer uitgebreid onderzoek uit te voeren op verschillende kinderen niet alleen van de wijk Moretusburg, maar van andere wijken van Hoboken. Dit moet gebeuren op vrijwillige basis en in samenwerking met de huisartsen. Op die manier kan een vergelijking worden gemaakt tussen de verschillende wijken. Een definitieve beslissing inzake het eventueel verplaatsen van de twee scholen kan aldus vóór de zomervakantie worden getroffen.

Ik besluit, hoewel ik misschien niet op alle vragen in detail heb geantwoord. Professor Clara, een deskundige die de jongste jaren de evolutie in Hoboken van nabij heeft gevolgd, zegt hierover het volgende in een rapport van 8 juni 1983 : „Er is heel wat weg afgelegd sinds 1978. Zowel de Metallurgie als de gemeente Hoboken hebben talrijke saneringsmaatregelen toegepast die hebben geleid tot een verbetering van de kwaliteit van het leefmilieu. Toch blijft de toestand bedreigend voor de gezondheid van de kinderen in de onmiddellijke buurt van de loodsmelterij als gevolg van de continue opname van lood in de eerste plaats vanuit het stof van de bodem, in huis, in de scholen, in de tuinen en op de speelplaatsen.”

Kinderen en kleuters zijn en blijven inderdaad de grote risicogroep in de wijk Moretusburg. In dit opzicht is het algemeen screening-onderzoek dat in april plaats heeft, heel belangrijk. De Metallurgie heeft gedurende tientallen jaren verontreinigd. Sinds 1978 werden door de directie inspanningen gedaan. Ik ben het echter met de interpellanten eens dat de inspanningen moeten worden verder gezet en dat wij in de kortst mogelijke termijn uit-

sluitel moeten hebben over de verhuizing van de twee scholen. Het staat ook buiten kijf dat het intens toezicht verder moet worden uitgeoefend.

Het is juist, collega Geyselings, dat ik altijd over preventie spreek. Ik ben bijna gebiologeerd door de overtuiging dat in de milieusector, meer dan elders, alleen preventief optreden lonend is. U mag ook niet vergeten, collega's, dat mijn voorgangers en ikzelf inzake sanering al heel wat werk hebben verricht. Wij moeten dit werk verder zetten, want heel wat plaatsen in Vlaanderen blijven nog sterk verontreinigd. Het is niet altijd gemakkelijk. In het geval van Hoboken-Overpelt moet men rekening houden met het feit dat het bedrijf bijna honderd jaar bestaat, over tientallen hectaren is uitgestrekt en meer dan 2.500 mensen op een behoorlijke manier hun brood laat verdienen. Dit neemt echter niet weg dat wij alles in het werk moeten stellen om de maatregelen die werden opgelegd en nog zullen worden opgelegd in de toekomst effectief te doen eerbiedigen.

De Voorzitter : De heer Geyselings heeft het woord.

De heer Geyselings (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, dames en heren, ik dank Minister Lenssens voor zijn omstandig en naar mijn gevoel zeer eerlijk antwoord. Uiteraard heb ik enkele bedenkingen. De Minister gaf toe dat Hoboken erg bevuild is, zo erg zelfs dat zulke situatie in de wereld niet meer voorkomt. Hij zei ook dat de emissienormen lager liggen dan deze door de wet bepaald. De wettelijke norm bedraagt 2 microgram terwijl het bedrijf deze norm teruggebracht heeft op 1,31 microgram. Er zijn heel wat saneringsplannen uitgevoerd en desalniettemin komt er nog loodvergiftiging voor, meer bepaald door neervallend stof. Ik vraag mij af of de oorzaak niet te zoeken is in de ertshopen of de oude ovens. Men heeft gesuggereerd om de ertshopen buiten het bedrijf te brengen, naar de Scheldeoever om aldus die eventuele oorzaak uit te schakelen. Dat is een eerste mogelijkheid.

Mijnheer de Minister, u hebt ook gezegd dat u uw administratie of werk-

Onmiddellijk na de goedkeuring van zijn ontwerp van decreet houdende maatregelen inzake het grondwaterbeheer moest Minister J. Lenssens (CVP), op de tribune, de heer F. Geyselings (Agalev) en mevrouw L. Detiège (SP) van repliek dienen naar aanleiding van hun interpellatie over de loodneerslag te Hoboken. Achter de Minister : Raadsvoorzitter J. Pede (PVV) en mevrouw C. Smitt (CVP), Secretaris van de Raad

groepen de opdracht zult geven om de zaak in het Vlaamse Gewest – Beerse, Hoboken en Limburg – globaal te bekijken. U heeft ook beloofd deze zaak van nabij te volgen. Als er ondanks alle inspanningen zowel vanwege de Metallurgie als vanwege het Ministerie van leefmilieu, nog loodalarm voorkomt, is het dan niet nodig de exploitatievergunning voor 1985 ofwel strenger op te stellen, ofwel niet te verlengen, zo niet andere mogelijkheden te suggereren.

Minister J. Lenssens : Sta mij toe u even te onderbreken, mijnheer Gey-

selings. Een deel van de exploitatievergunning met name die betreffende de benedenfabriek vervalt binnenkort. Vanzelfsprekend zal die opnieuw worden onderzocht. Het was trouwens daaraan dat ik dacht toen ik sprak over een zeker aantal parallelle maatregelen voor Beerse, Limburg en Hoboken, weliswaar rekening houdend met de specificiteit van elk bedrijf of stuk.

De heer F. Geyselings : Mijnheer de Minister, ik heb het gevoel dat u de zaak wel van zeer nabij zal volgen en dat er, u heeft het trouwens beloofd, vanaf 1 september of wellicht even la-

ter een verandering of een beslissing zal komen in de situatie van de scholen.

Minister J. Lenssens : Er zal zeker een beslissing komen in een of andere zin.

Mevrouw L. Detiège : Nog vóór de vakantie ?

Minister J. Lenssens : Ja, inderdaad, nog vóór de vakantie, zodat wij in de toekomst weten wanneer het desgevallend materieel mogelijk is de scholen te laten evacueren of te laten verhuizen.

De heer F. Geyselings : Mijnheer de

Geyselings

Minister, dat verheugt mij, en ik wil u nogmaals danken voor uw eerlijk antwoord.

De Voorzitter : De heer Meyntjens heeft het woord.

De heer 0. Meyntjens : Mijnheer de Voorzitter, ik heb met veel aandacht geluisterd naar de uiteenzetting van de Minister. Ik ben hem dankbaar omdat hij intensief is ingegaan op het probleem dat zich in Hoboken stelt.

Ik meen echter dat de Minister mij in de kou laat staan wat de gemeente Kruibeke betreft. Eerst en vooral kan daar niet gelden dat men daar na de vestiging van de Metallurgie is komen wonen, want het betreft een Poldergebied dat er al eeuwen lag.

Bovendien is het een feit dat men daar inderdaad met een vervuiling zit. Wat cadmium betreft, ik heb het reeds gezegd, heeft men bij 88 van de 112 onderzochte bodemstalen een dwingend waarde van 3 ppm gevonden. De Europese norm hier is 1 ppm. Dat zijn niet alleen de resultaten van 1983 maar het zijn tevens resultaten die het onderzoek van 1980 bevestigen. Dat wil dus zeggen dat er op dat gebied in de Kruibeekse Polder geen enkele vooruitgang werd geboekt. Ik kreeg daarop geen antwoord.

Minister J. Lenssens : Mijnheer de Voorzitter, ik verontschuldigd mij bij de heer Meyntjens, maar zijn vraag was mij ontgaan. Ik had mij nochtans voorgenomen hem een kort antwoord te geven.

Ik ben natuurlijk in het bezit van de studie uitgevoerd in de omgeving van Kruibeke in opdracht van de Provinciale dienst voor het leefmilieu van de provincie Oost-Vlaanderen. Dientengevolge is er in de loop van 1983 een medisch onderzoek gebeurd bij een aantal kinderen en volwassenen in het gebied van Kruibeke en dit zonder enige alarmerende uitslag.

Dat neemt niet weg dat het probleem van de verontreiniging onze volle aandacht heeft en dat wij in het geheel van de maatregelen ook rekening houden met de verontreiniging door de windrichting naar Kruibeke toe.

De heer 0. Meyntjens : Mijnheer de Minister, die verontrustende gevallen zijn er voor het ogenblik wel.

Minister J. Lenssens : Deze gevallen zijn mij niet bekend.

De Voorzitter : Het incident is gesloten.

Interpellatie van de heer 0. Van Ooteghem tot de heer P. Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, over het besluit van 13 juli 1983 van de Vlaamse Executieve tot wijziging van het koninklijk besluit van 16 december 1971 tot bepaling van de werken en handelingen die vrijgesteld zijn ofwel van de bemoeiing van de architect, ofwel van de bouwvergunning, ofwel van het eensluidend advies van de gemachtigde ambtenaar

De Voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Van Ooteghem tot de heer Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, over het besluit van 13 juli 1983 van de Vlaamse Executieve tot wijziging van het koninklijk besluit van 16 december 1971 tot bepaling van de werken en handelingen die vrijgesteld zijn ofwel van de bemoeiing van de architect, ofwel van de bouwvergunning, ofwel van het eensluidend advies van de gemachtigde ambtenaar.

De heer Van Ooteghem heeft het woord.

De heer 0. Van Ooteghem (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, heren Ministers, collega's, Minister Akkermans is de auteur van het besluit van de Vlaamse Executieve dat onze Voorzitter zojuist heeft voorgelezen. Dit besluit was volgens mij een enorme blunder en dit blijkt reeds uit de nota van 16 november 1983 van Minister Akkermans aan de Vlaamse Executieve, waarin staat dat uit de ervaring is gebleken dat een te ruime interpretatie aan verbouwingswerken werd gegeven.

Minister Akkermans vond het nodig een toelichting te geven bij punt 9 van

artikel 1. Het is niet alleen punt 9 artikel 1 ; er zijn ook andere punten. Mijnheer de Voorzitter, sta mij toe te even stuk voor stuk te bekijken.

Artikel 1, 4° : de tussenkomst van een architect is niet vereist om een opslagruimte voor gebruikte voertuigen of schroot aan te leggen. Overal waar men gaat langs Vlaamse wegen komt men autokerkhoven tegen. In de plaats van te proberen een toestand die uit de hand loopt onder controle te krijgen, gaat men de wildgroei van opslagruimten voor oude voertuigen aanmoedigen.

Het is maar normaal dat men een bouwvraag in regel zou moeten indienen voor het inrichten van dergelijke opslagruimten. Bovendien, wat is opslagruimte ? Is dat een open ruimte ? Is dat een overdekte ruimte ? Dat staat niet in uw besluit, of is het allebei ?

Wat hoort bij een opslagruimte voor oude voertuigen ? Uiteraard een klein kantoorgebouw, sanitaire voorzieningen enzovoort. Ze zullen gebouwd worden en hoe ! Ik hoef daarbij geen tekeningetje te maken. Wij kennen voorbeelden genoeg op dat stuk. Er zullen bijgevolg nog autokerkhoven bijkomen dank zij Minister Akkermans.

Artikel 1, 5° : er is geen architect nodig om een grond te gebruiken voor het plaatsen van een of meer verplaatsbare inrichtingen die voor bewoning kunnen worden gebruikt, zoals woonwagens, kampeerwagens, caravans, afgedankte voertuigen, mobilhomes of gelijkaardige inrichtingen.

Op het eerste gezicht is dat een zeer onschuldig besluit. In werkelijkheid moedigt men de inrichting van illegale en in elk geval onesthetische campings aan.

U spreekt over één of meer verplaatsbare inrichtingen plus afgedankte voertuigen. Men weet waar wij naartoe gaan. Het zal niet één inrichting zijn ; het zullen er meerdere zijn. Natuurlijk meer woonwagens plus een afgedankte bus als frietkraam of als geïmproviseerd café, dank zij Minister Akkermans.

Van Ooteghem

Artikel 1, 6° : er is geen architect nodig om de als bouwwerk aangemerkte reclame-inrichtingen op te richten. De publiciteit wordt steeds agressiever, de publiciteitspanelen steeds groter. Sommige panelen worden reeds in reliëf gemaakt en voorzien van verlichtingstoestellen. In sommige steden ziet men hele gevels die van boven de voordeur tot aan de kroonlijst door aartslelijke reclame worden ingenomen.

In onze kunststeden staan sommige monumenten van onschatbare waarde achter „als bouwwerk aangemerkte reclame-inrichtingen”. Wij dachten dat de Vlaamse Executieve daaraan eindelijk iets zou doen. Vergeet dat maar ! Men gaat die toestand nog een beetje aanmoedigen, dank zij Minister Akkermans.

Artikel 1, 8° : er is geen architect nodig voor kleine schuilplaatsen, kippehokken en bergplaatsen voor gereedschappen gelegen binnen de zone voor binnenplaatsen.

Zou de geachte Minister aan de Raad willen mededelen wat „kleine” schuilplaatsen zijn ? Wat verstaat u onder een bergplaats voor gereedschappen ? Deze hoeft volgens het koninklijk besluit niet eens klein te zijn.

Wij kennen toch. ons Vlaams landschap dat nu reeds bezaaid is met kleine schuilplaatsen, kippenhokken en bergplaatsen voor gereedschap. Voortaan mag elke Vlaming op zijn koer of in zijn tuin nog een kleine schuilplaats, een kippenhok en een bergplaats voor gereedschap bijplaatsen. Zomaar, dank zij Minister Akkermans.

Artikel 1, 9° : er is geen architect nodig voor verbouwingswerken binnen het gebouw of de werken voor de geschiktmaking van lokalen, met inbegrip van overeenkomstige uitrusting met sanitaire, elektrische verwarmings- en verluchttingsinstallaties, voor zoveel het volume van het gebouw daarmee niet merkkelijk vergroot, alsmede het aanbrengen van uitstalramen en het vergroten van metselopeningen, deuren en ramen bij bestaande constructies.

Dit punt was zo flagrant in strijd met de bestaande wetgeving, dat de Vlaamse Executieve een toelichting heeft moeten verstrekken om de schade enigszins te beperken. Maar zelfs na die toelichting is het totaal onaanvaardbaar.

Wat betekent : „Voor zover het volume van het gebouw daarmee niet merkkelijk vergroot” ? „Niet merkkelijk” is een zeer rekbaar begrip en zal verschillend worden uitgelegd door elke bouwheer en liefst zo ruim mogelijk. In feite wordt het verbouwen zonder architect mogelijk gemaakt dank zij Minister Akkermans.

Het uitbreken van niet-dragende muren wordt toegelaten. Men laat „de brave knutselaar” zelf bepalen wat een dragende muur is. Dat zal hij wel merken als zijn bovenburen naar beneden donderen.

Volgens uw toelichting mag de zelfbouwer openingen van 1,20 m maken in dragende wanden. Dit is toch nonsens. Precies bovenop die opening van 1,20 m kan er een betonnen pijler staan. In een muur van 6 m lang is 1,20 m misschien verantwoord en in een muur van 1,50 m is 1,20 m waarschijnlijk te veel. Elk gebouw is anders. Men kan toch geen algemeen geldende veiligheidsnormen opstellen via een toelichting door de Vlaamse Executieve. Op die manier wordt de onveiligheid in de bouw in de hand gewerkt door Minister Akkermans.

Artikel 1, 10° : geen architect meer voor de bouw of de plaatsing van een autobergplaats voor een éénpersoonswagen.

Op zichzelf is het bouwen van een autobergplaats natuurlijk geen ingewikkelde aangelegenheid. Maar het is toch in elk geval nodig dat, zelfs voor een autobergplaats, een verantwoorde keuze van materialen gebeurt.

De inplanting, de kleur en het profiel moeten bovendien van die aard zijn dat het gebouwtje in zijn natuurlijke omgeving past. Ter zake kan ik u voorbeelden aanhalen uit het buitenland, mijnheer de Minister. Mijn schoonzus heeft een tuinhuisje gebouwd in het Zwarte Woud. Welnu, de kleur, het profiel, de opening van de ramen

werden voorgeschreven. Zo komen men dan tot een geheel van gebouwen die in het landschap passen. Met uw systeem kan u nooit tot een dergelijk resultaat komen.

Geen tussenkomst van de architect betekent hier de weg vrijmaken voor „do-it-yourself-constructies” uit afbraakmateriaal en teerpapier met de zegen van Minister Akkermans.

Artikel 1, 11° : volgens dit punt heeft men ook voor veranda's en overdekte terrassen voortaan geen architect meer nodig.

Welnu, iedereen die in het vak thuis is, weet dat nu reeds dagelijks veranda's illegaal worden bijgebouwd achter de bestaande huizen.

Op dienstbetoon worden wij geregeld geconfronteerd met burenruzies, die het gevolg zijn van de illegale uitbouwsels. Inderdaad, om de veranda te kunnen bouwen moet een gemene muur worden opgetrokken en die neemt dan weer het licht van de buurman weg of er ontstaat betwisting over de overname van de gemene muur.

Vlaanderen wordt voortaan het land van veranda's en burenruzies dank zij Minister Akkermans.

Artikel 1, 12° : voortaan ook geen architect meer voor het maken van de plannen voor overdekte café-terrassen en gelijkaardige uitbouwsels.

Van nu af aan zullen wij in onze historische steden de café-terrassen en gelijkaardige uitbouwsels – wat dat ook moge wezen – als paddestoelen uit de grond zien rijzen. Het uitzicht en de goede smaak zullen wij niet meer toevertrouwen aan gediplomeerde architecten en stedenbouwkundigen, maar aan brouwerijen en „hot-dog-specialisten”. Dit alles onder het welwillende oog van Minister Akkermans.

Artikel 1, 13° : de tussenkomst van de architect wordt afgeschaft voor de aanleg van een tennisveld of een zwembad in open lucht met een kleedcabine, in zoverre deze wordt opgericht op tenminste 2 m van de perceelsgrens.

Ook hier, mijnheer de Minister, staat de deur **wijdopen** voor misbruiken. Er

Van Ooteghem

zijn open tennisvelden en zwembaden die 's winters worden overdekt. Waar de verkavelingsvergunning in een afstand van 5 m van de perceelsgrens voorziet, laat de Vlaamse Executieve een afstand van 2 m toe. Dat kan toch niet. Ik heb de indruk dat dit punt speciaal is ingeschreven om een welbepaalde overtreding te regulariseren met de hulp van Minister Akkermans.

Artikel 1, 14°. Dit punt geldt voor duiventillen en volièrès van geringe omvang. Ik heb niets tegen duiventillen en volièrès, integendeel, op voorwaarde dat zij esthetisch verantwoord zijn. Als ik echter lees dat duiventillen van 30 m² per woning en van 3,70 m hoogte op 2 m van de perceelsgrens mogen worden opgericht, vrees ik hiermee een evolutie die vooral onze sociale woonwijken blijvend zal verminken. Als er een duiventil van 30 m² per woning mogelijk is, dan mag de tuin van een flatgebouw volgeplant worden met evenveel duiventillen van 30 m² als er woningen in het gebouw zijn. Het wordt een boeiend schouwspel onder de regie van Minister Akkermans.

Artikel 1, 15°. Ook het plaatsen van frituurinrichtingen vereist geen bouwaanvraag meer via de architect. Wat is een frituurinrichting? Hier ware ten minste een verduidelijking nodig geweest en een zeer nauwkeurige omschrijving. Iedereen die bezorgd is om ons landschap kent toch de frietkarren langs de grote wegen waarrond steeds meer geïmproviseerde bouwsels ontstaan: houten barakken, afgedankte bussen, plastic luifels en uiteindelijk, heuse, aardselelijke, illegale restaurants. Dit is meteen een voorwerp van cynische spot vanwege de buitenlanders die ons land bezoeken. Dit alles wordt nog vereenvoudigd, vergemakkelijkt en aangemoedigd door de beschermheer van stedenbouw en ruimtelijke ordening, Minister Akkermans.

Artikel 1, 21°. Om gebouwen te slopen heeft men ook geen ontwerper meer nodig. Wie zal zorgen voor het invullen van de statistieken? Wie zal waken over de stabiliteit van de aanpalende gevels? Wie zal er een lasten-

boek opmaken dat voorziet in de bekleding van de wachtgevels, in het herstellen van de gemene muren, in het effenen en het afsluiten van het terrein? Wie zal er voortaan een plaatsbeschrijving opmaken om latere geschillen te vermijden of te beperken? Wie zal er in de historische steden in geval van sloping waken over de voorschriften van de Commissie van monumenten en landschappen? Dit alles heeft geen belang. Vrije baan voor de bulldozers van Minister Akkermans.

U zal mij zeggen dat ik overdrijf en het is nog waar ook. Ik heb bewust van uw besluit een karikatuur gemaakt omdat het een karikatuur is van goede ruimtelijke ordening en stedenbouw.

U zal mij zeggen dat in de meeste gevallen toch nog een toelating van het gemeentebestuur nodig is. Dat is echter zuiver theorie: als de bouwheer zijn eigen bouwplannetje maakt en hij maakt dat volgens uw inzicht, dan is dat als bouwdocument niet bruikbaar.

Bovendien is de bouwheer een kiezer die men wat graag met een kleine dienst naar huis stuurt, en dat kan zeer gemakkelijk met een ruime interpretatie van uw rekbaar besluit.

In sommige gevallen is er misschien toch nog een eensluitend advies van de gemachtigde ambtenaar nodig. Maar beseft u dan niet dat u de ambtenaren van stedenbouw ontmoedigt? Waarom zouden zij nog waken over de toepassing van de stedenbouwkundige normen en voorschriften wanneer hun Minister zelf de uitzonderingen, de achterpoortjes, de afwijkingen, zeg maar de overtredingen legaliseert en organiseert?

Ik weet het wel, mijnheer de Minister, een architect is geen absolute waarborg voor een goede ruimtelijke ordening, maar hij maakt ten minste een hanteerbaar, controleerbaar, negocieerbaar bouwdoosje op. Bovendien is er een nieuwe generatie architecten aan het groeien die beter opgeleid is en op school meer gemotiveerd wordt voor de beroepsethiek dan vroeger het geval was.

Ik vraag me trouwens af waarom het architectuuronderwijs op universitair

niveau werd gebracht; waarom het architectuuronderwijs van het lange type werd ingevoerd; waarom de toegang tot het beroep van architect werd bemoeilijkt, als men straks bijna alles mag en in elk geval mag slopen en bouwen zonder architect? Waarom moeten vakken zoals de theorie van de stedenbouw, van de architectuur, kunst- en cultuurgeschiedenis, vormstudie en kleurenleer, bouwfysica en sterkteleer nog worden onderwezen aan de hogere instituten voor architectuur, als men dat alles overlaat aan particulieren en gemeentelijke politici?

Er was een gunstige evolutie bezig. In Vlaanderen groeide langzamerhand het besef dat er een einde moest komen aan de wildgroei van hokjes en stalletjes.

Met één pennetrek heeft u die hele gunstige evolutie gestuit en opnieuw in de slechte richting omgebogen. Denk nu maar niet dat die maatregel de tewerkstelling zal bevorderen, integendeel.

Wie zelf zijn plan tekent, zal zelf zijn waskeuken, schotelhuis, veranda en garage in elkaar flansen, met alle gevolgen vandien voor „de Vlaamse weiden als wiegende zeeën” die alleen nog in liederen bestaan.

Mijnheer de Minister, architect Braem heeft België het lelijkste land van de wereld genoemd. Ik smeed u: gooit het roer om, anders wordt Vlaanderen onder uw onvolprezen leiding niet alleen het lelijkste gewest van de wereld maar bovendien – om het in deze Vlaamse Raad in het Frans te zeggen – een reusachtige „bidonville”! Volgende generaties zullen het dan weliswaar „Akkermansville” noemen. Dat is voor ons maar een magere troost. Het is in elk geval een evolutie die ik door deze interpellatie heb willen vermijden. (**Applaus bij de VU**)

De Voorzitter: De heer De Mol heeft het woord.

De heer J. De Mol (op de tribune): Mijnheer de Voorzitter, mijnheer de Minister, ik wil mij hierbij aansluiten omdat de vrijstelling niet alleen geldt voor particulieren maar ook voor

De Mol

openbare besturen.

Het besluit van 25 maart 1981 werd ondertekend door de Voorzitter maar werd nooit gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad. Ik heb u daarop attent gemaakt in een parlementaire vraag maar ik heb nooit een antwoord gekregen. Het wordt intussen wel toegepast.

De vrijstelling van de vergunningen schept op een ander gebied dezelfde problemen als die welke de heer Van Ooteghem heeft geschetst. Die vrijstelling van vergunningen voor werken op het openbaar domein of verricht door een publiekrechtelijke rechtspersoon geldt voor alle gebieden behalve gerangschikte landschappen, beschermde of voor bescherming vatbare landschappen of dorpsgezichten. Een uitzondering kan eventueel worden gemaakt in de omgeving van een beschermd of voor bescherming vatbaar monument en in een door het gewestplan vastgestelde groene zone.

Wij veronderstellen dat deze gebieden beter beschermd zijn. In de andere gebieden geeft u vrijstelling van vergunning voor heel wat openbare besturen.

Sta mij toe even enkele van die vrijstellingen op een rijtje te zetten.

In eerste instantie is ze van toepassing voor de aanleg of de herinrichting van straten en wegen die 100 m of minder lang zijn en waarvan de rijweg 4 m of minder breed is. Een straat van 99 m met een rijweg van 3,99 m kan worden aangelegd zonder vergunning.

U begrijpt dat hierdoor het landschap drastig kan wijzigen. Ik hoef niet te verwijzen naar de middelen die de openbare besturen kunnen benutten, als bijvoorbeeld het in fasen aanleggen van dergelijke wegen, zodat zij zonder problemen een lange, brede weg kunnen aanleggen.

Een tweede element is de aanleg in de open ruimte van parkeerruimten waarvan de oppervlakte 150 m² of minder bedraagt, met een reliëfwijziging van minder dan 50 cm. Het gaat zonder enige twijfel volkomen in tegen de principes in verband met reliëfwijziging dat men voor zulke za-

ken de openbare besturen vrijstelt van vergunning.

Ten derde is er het aanbrengen van andere verhardingen op de rijweg of de vervanging van de bestaande verharding zonder verbreding van de rijweg. Wij kunnen ons voorstellen wat hiervan het resultaat zal zijn voor bijvoorbeeld holle wegen. De bescherming van de kasseiwegen, zoals beschreven in het voorstel van decreet van collega Vervaeke, wordt volkomen onzinnig indien men dergelijke vergunningen zomaar kan toestaan.

Ten vierde, het aanleggen of inrichten van collectoren en riolen in woonstraten en woonerven. Zonder moeite kunnen de openbare besturen ook hiervoor een vergunning vragen.

Hetzelfde geldt ook, ten vijfde, voor de aanleg of de herinrichting van openbare nutsvoorzieningen langs openbare wegen, pleinen en straten, als palen, telefooncellen, telefoonpalen, openbare toiletten, schuilhuisjes ten behoeve van het openbaar vervoer en allerlei straatmeubilair. Laten wij maar even kijken hoe op dit ogenblik de voetpaden al worden volgepropt met allerlei hindernissen. De richtlijn is al verstrekt zonder dat zij in het Staatsblad is verschenen en wij kunnen ons voorstellen dat het de voetgangers hoe langer hoe moeilijker wordt gemaakt van het voetpad gebruik te maken.

Er is ook de aanpassing van de landbouwwegen en inzonderheid de verbreding ervan tot maximum 3 m, uitzonderlijk tot 5 m ter hoogte van boerderijen, met een reliëfwijziging van minder dan 50 cm. Mijn kritiek komt in feite op hetzelfde neer als deze bij het vorig punt. Ik vrees immers dat in bepaalde landschappen waar belangrijke holle wegen bestaan, deze zullen verdwijnen zonder dat ook maar enige vergunning daartoe moet worden aangevraagd.

Een ander punt betreft de gewone ruims-, onderhouds- en herstellingswerken aan onbevaarbare waterlopen. Ook hier zullen nog zeer weinig vergunningen worden aangevraagd. Bovendien vrees ik een zeer ruime interpretatie van wat wordt bedoeld met

gewone onderhoudswerken en vooral met herstellingswerken aan niet-bevaarbare waterlopen.

Een negende onderdeel van het artikel sluit daar zeer nauw bij aan en betreft het graven of dempen van **afwateringsgrachten** of van onbevaarbare waterlopen binnen de uitvoering van een ruilverkaveling overeenkomstig de wet van 22 juli 1970 op de ruilverkaveling van landeigendommen. Ingerepen als het dempen van grachten en het graven van nieuwe grachten zijn te belangrijk om ze vrij te stellen van vergunning. Ten aanzien van de ruilverkaveling zijn andere maatregelen noodzakelijk dan de loutere vrijstelling die u voorstelt.

Een laatste punt – er zijn nog andere punten maar ik wil enkel de belangrijkste aanduiden – betreft de aanleg en herinrichting van **transportleidingen** voor energie, voor allerlei grondstoffen, elektrische leidingen, gas-, olie- en andere leidingen alsmede de **televerbindingen** uitgevoerd in op het gewestplan vastgestelde haven- of industriegebieden. Door deze maatregel zal men voor voldongen feiten worden geplaatst. Leidingen kunnen worden aangelegd in gebieden die aanvankelijk bestemd waren als industrie- of als haverterrein. Indien die bestemming later zou veranderen zal men, aangezien de leidingen er toch reeds liggen, deze verder wensen door te trekken op andere gebieden.

Mijnheer de Minister, ik stel u voor dit besluit niet te publiceren. Dat het intussen wel reeds wordt toegepast is een andere zaak waaromtrent ik trouwens nog geen antwoord heb gekregen. Het ware beter dat u een ander ontwerp zou indienen dat beter beantwoordt aan de verzuchtingen die ik hier heb naar voor gebracht en die zeer nauw aansluiten bij wat de heer Van Ooteghem hier heeft gezegd.

De Voorzitter : De heer Akkermans, Gemeenschapsminister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud, heeft het woord.

Minister P. Akkermans (op de tribune) : Mijnheer de Voorzitter, geachte collega's, de vrijstelling van het advies van de gemachtigde ambtenaar wordt geregeld door de bepalingen van artikel 3 van het koninklijk besluit van 16

Akkermans

december 1971. De werken en handelingen opgesomd in dit artikel werden bij koninklijk besluit van 16 december 1981, aangevuld met een aantal kleine werken en handelingen, en bij besluit van de Vlaamse Executieve op 16 maart 1983 met de zogenaamde „sleufsilos”.

De vrijstelling van de medewerking van de architect wordt geregeld door de bepalingen van artikel 1 van hogergenoemd koninklijk besluit van 16 december 1981. Deze bepalingen werden aangevuld bij besluit van de Vlaamse Executieve van 13 juli 1983.

Bij beslissing van de Vlaamse Executieve van 23 november 1983 werd de toelichtingsnota, die het besluit van 13 juli 1983 begeleidt, verder gespecificeerd wat de verbouwingswerken betreft.

Al deze bepalingen in acht genomen kan gesteld worden dat een aantal werken en handelingen werden vrijgesteld zowel van het advies van de gemachtigde ambtenaar als van de medewerking van de architect. Het gaat om zogenaamde „kleine werken en handelingen”.

Een aantal van deze werken en handelingen hebben niet eens betrekking op een inwendig toegankelijk volume zoals de scheidingsmuren, de reclame-inrichtingen of panelen, de aanleg van een tennisveld, de pylonen voor zend- en ontvangstmasten, de eolische raderen.

Anderen hebben betrekking op kleine lichte constructies zoals kleine schuilplaatsen, kippenhokken, bergplaatsen voor gereedschappen, sleufsilos, een autobergplaat, een balkon, terras, dui-ventillen, volières.

Nog andere hebben betrekking op kleine constructies die vaak geprefabriceerd zijn zoals frituurwagens, autoboxen, caravans, plastiektunnels, serres, een tuinzwembad. Voor al deze werken is wel degelijk een bouwvergunning nodig, en het voordeel van de besluiten is, dat daar nu duidelijkheid over bestaat. Wel komt het logisch voor dat onderscheid gemaakt wordt tussen de bouwvergunningen voor een min of meer omvangrijk

werk en zogenaamde kleine werken.

Het is logisch dat het college van burgemeester en schepenen op de hoogte is ook van de kleine werken en handelingen en dat daarvoor vooraf vergunning moet worden verleend. Het is echter evenzeer logisch dat voor dergelijke kleine werken en handelingen geen omvangrijke bouwdoos moet ingediend worden en dat de procedure voor het verlenen van de vergunning vereenvoudigd kan worden.

Vandaar dat bij besluit van 16 februari 1983 de samenstelling van het bouwdoos voor dergelijke kleine werken en handelingen werd vereenvoudigd.

Ik kan de mening van het geachte lid niet delen als zouden deze vereenvoudigingen aanleiding geven tot stedenbouwkundig minderwaardige situaties. De aandacht dient gevestigd op het feit dat hoe dan ook deze kleine werken en handelingen onderworpen zijn aan een bouwaanvraag, welke behandeld wordt door het college van burgemeester en schepenen. Persoonlijk ben ik ervan overtuigd dat de colleges van onze Vlaamse gemeenten bekwaam zijn om deze bouwaanvragen behoorlijk en met in achtname van de stedenbouwkundige regels, te behandelen. Ik meen dat de colleges, zoals ik ze in de loop der jaren heb leren kennen, bezorgd zijn om hun gemeente en er naar streven dat hun dorp of stad er zo mooi mogelijk uitziet.

Het kan niet ontkend worden dat de kleine werken en handelingen uitsluitend van lokaal belang zijn en het is toch logisch dat dergelijke beslissingen ter plaatse worden getroffen. In een democratisch stelsel moeten beleidsbeslissingen worden getroffen door beleidsverantwoordelijken die daarvoor aangeduid zijn en op het beleidsniveau dat overeenkomt met het niveau van de zaak waarover een beslissing dient te worden getroffen.

Hogergenoemde vereenvoudigingen met betrekking tot de zogenaamde kleine werken, passen volledig in deze gedachtegang en moeten dan ook gezien worden als een eerste stap in het democratiseringsproces in de materie van de stedenbouw en de ruimtelijke ordening en hadden ook tot doel de burger aan te zetten om voor dergelij-

ke kleine werken een bouwaanvraag in te dienen.

Aan de heer De Mol zal ik schriftelijk antwoorden op de technische vragen die hij in zijn uiteenzetting heeft gesteld.

De Voorzitter : De heer Van Ooteghem heeft het woord.

De heer O. Van Ooteghem : Mijnheer de Voorzitter, ik heb de indruk dat wij hier een dovemansgesprek voeren. Het volstaat niet enkele artikelen te citeren om tegemoet te komen aan onze bezorgdheid over het landschap zoals het nu is en zoals het steeds verder aftakelt. Het is precies door het wegnemen van de psychologische remmen dat de Minister dat aftakelingsproces zal bevorderen. Bovendien blijft er het levensgrote vraagteken wat het verschil is tussen min of meer omvangrijke werken en grote werken.

Daarop kan de Minister geen antwoord geven. Daarvoor bestaan geen normen. Ik meen in elk geval dat het enige juiste antwoord op onze stedenbouwkundige zorgen een degelijk stedenbouwkundig dossier is. En dat wordt nu afgeschafte !

De Voorzitter : De heer De Mol heeft het woord.

De heer J. De Mol : Mijnheer de Voorzitter, ik dacht eindelijk een antwoord te krijgen op mijn schriftelijke vraag. Vermits dit na dit mondelinge debat nog niet is gebeurd, zal ik terug een schriftelijke vraag stellen. Ik vraag mij af wanneer ik eindelijk een degelijk antwoord zal krijgen. Het betreft een besluit van maart 1981 dat niet in het Staatsblad werd gepubliceerd. U heeft gezegd, mijnheer de Minister, dat u dat zou laten nakijken. Ik kan u bevestigen dat het inderdaad niet werd gepubliceerd. Ondertussen zijn er meer dan vier maanden verstreken vooraleer u een antwoord geeft. Dat gaat toch te ver.

Ik heb hier ook gesproken over de principiële gang van zaken en over het feit of u eventueel het besluit zou willen intrekken of er een aantal werken uit lichten. Ik heb daarop geen antwoord gekregen. Ik verwacht van u, als beleidsverantwoordelijk ke, dat dit

De Mol

hier, in openbare vergadering kan gebeuren.

Minister P. Akkermans : Mijnheer De Mol, ik zal dat onderzoeken, maar nu kan ik u daarop geen antwoord geven. Ik zal het hoofdbestuur van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud vragen – zoals ik reeds in het verleden heb gedaan – zich met die zaak bezig te houden.

Indiening van moties

De Voorzitter : Door de heren De Beul, De Mol, Caudron en Baert werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie van goedkeuring ingediend die luidt als volgt :

„De Vlaamse Raad,

– gehoord de interpellatie van de heer Van Ooteghem en het antwoord van de Minister ;

– verzoekt de Vlaamse Executieve de nodige maatregelen te nemen om in Vlaanderen een degelijke, eerlijke en efficiënte reglementering op het gebied van stedenbouw en ruimtelijke ordening tot stand te brengen.”

Overeenkomstig artikel 5 1, punt 7 van ons reglement zal de Raad zich **daar-**

ver tijdens een volgende openbare vergadering moeten uitspreken.

Door de heren Verhaegen en De Grève werd tot besluit van deze interpellatie een eenvoudige motie ingediend die luidt als volgt :

„De Vlaamse Raad,

– gehoord de interpellatie van de heer Van Ooteghem tot de **Gemeenschaps-**minister van ruimtelijke ordening, landinrichting en natuurbehoud over het besluit van 13 juli 1983 van de Vlaamse Executieve tot wijziging van het koninklijk besluit van 16 december 1971 tot bepaling van de werken en handelingen die vrijgesteld zijn ofwel van de bemoeiing van de architect, ofwel van de bouwvergunning, ofwel van het eensluidend advies van de gemachtigde ambtenaar ;

– gehoord het daarop door de Minister verstrekt antwoord ;

– gaat over tot de orde van de dag.”

Overeenkomstig artikel 5 1, punt 7 van ons reglement zal de Raad zich daarover tijdens een volgende openbare vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De Voorzitter : Hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden.

De volgende openbare vergaderingen zullen plaatshebben gedurende de week van 6 februari eerstkomende.

Aan de orde zullen zijn :

- de aanpassing van de begroting 1983,
- de middelenbegroting 1984,
- de uitgavenbegroting 1984.

Ik stel voor het verder bepalen van agenda en uur voor die vergaderingen aan het Bureau en uw Voorzitter over te laten.

Geen bezwaar ? (**Instemming**)

De vergadering is gesloten.

– De vergadering wordt gesloten om 17.35 uur.

Trefwoordenregister

Advies

Zie Ingekomen stukken

Architect of gemachtigde ambtenaar

Vrijstelling medewerking of advies, blz. 252

Auteursrecht

Forfaitaire vergoeding, blz. 222

Begroting

Eindregeling begroting culturele zaken 1979, blz. 150, 192

Voorlopige kredieten 1984, blz. 145

Zie ook Ingekomen stukken

Beleidsnota

Zie Ingekomen stukken

Beraadslaging

Zie Ingekomen stukken

BRT

Conflict administrateur-generaal vs. journalisten, blz. 157

Burgemeester Voeren

Spoedbehandeling, blz. 181, 186

Uitvoering resolutie, blz. 139

Voorrang in commissie, blz. 189

Zie ook Ingekomen stukken

Voorstellen van resolutie

Commissie

Wijziging samenstelling, blz 168

Dringende vraag

Zie Burgemeester Voeren

Franstalige kleuterklassen

Franstaligekleuterklassen

Oprichting Overijse, blz. 220

Grondwaterbeheer

Maatregelen, blz. 223

Ingekomenstukken

Adviezen van de Raad van State, blz. 138, 219

Adviezen van het Overlegcomité Regering-Executieven, blz. 139

Begrotingen, blz. 137

Begrotingsstuk, blz. 137

Beleidsnota, blz. 138

Beraadslaging van de Vlaamse Executieve, blz. 139

Interpellaties, blz. 139, 219

Jaarverslag, blz. 139

Ontwerpen van decreet, blz. 137, 219

Opmerking van het Rekenhof, blz. 219

Schriftelijke vragen, blz. 139, 219

Verslagen, blz. 138, 219

Voorstellen van decreet, blz. 137

Voorstellen van resolutie, blz. 138, 181

Ingetrokkenstukken

Voorstellen van decreet, blz. 138

Interpellatie

Zie Architect of gemachtigde ambtenaar

BRT

Landschappenbescherming

Loodneerslag

Participatiefonds Nationale Kas voor

Beroepskrediet

Stankoverlast

Stortplaatsen

Zie ook Ingekomen stukken

Investeringsdossier Daf-Oevel

Gewestwaarborg, blz. 142

Jaarverslag

Zie Ingekomen stukken

Landschappenbescherming

Beleidsopties en -uitwerking, blz. 2 12

Leden

Berichten van verhindering, blz. 137,181, 219

Zie ook Commissie

Rouw hulde

Loodneerslag

Hoboken, blz. 242

Motie besluit interpellatie

Indiening, blz. 257

Motie van orde

Spoedbehandeling, blz. 145, 181, 185, 186

Voorrang in commissie, blz. 185, 189

Natuur- en groengebieden

Aankoopbudget, blz. 140

Natuurschending

Haksberg Tielt-Winge, blz. 222

Ontwerp van decreet

Zie Grondwaterbeheer

Ingekomen stukken

Opmerking

Zie Ingekomen stukken

Participatiefonds Nationale Kas voor Beroepskrediet

Procedure, blz. 153

Procedure

Zie Motie van orde

Rouw hulde

Wijlen Volksvertegenwoordigers H. Rubens en M. Bourry, blz. 220

Spoedbehandeling

Zie Motie van orde

Stankoverlast

Waterzuiveringsinstallatie Lommel, blz. 206

Stemming

Aangehouden stemming

Voorlopige kredieten 1984, blz. 189

Hoofdellijke stemmingen

Eindregeling begroting culturele zaken 1979, blz. 192

Grondwaterbeheer, blz. 24 1

Voorlopige kredieten 1984, blz. 190

Stortplaatsen

Problematiek Rupelstreek, blz. 182, 193

Verslag

Zie Ingekomen stukken

Voerproblematiek

Informatie buitenland, blz. 221

Voorrang in commissie

Zie Motie van orde

Voorstel van decreet

Zie Ingekomen stukken

Ingetrokken stukken

Voorstel van resolutie

Zie Burgemeester Voeren

Ingekomen stukken

Vreemdelingenbeleid

Vraag

Zie Auteursrecht

Burgemeester Voeren

Franstalige kleuterklassen

Investeringsdossier Daf-Oevel

Natuur- en groengebieden

Natuurschending

Voerproblematiek

Vuilverwerking

Weekendhuisjes

Zie ook Ingekomen stukken

Schriftelijke vragen

Vreemdelingenbeleid

Spoedbehandeling, blz. 145, 185

Voorrang in commissie, blz. 185

Zie ook Ingekomen stukken

Voorstellen van resolutie

Vuilverwerking

Problematiek streek Lier, blz. 144

Weekendhuisjes

Proefakkoord, blz. 141

Werkzaamheden

Regeling, blz. 157, 168, 185, 218, 257

